

Kniha džunglí

Tato publikace byla zpracována aplikací eKNIHOVNA.cz. E-knihy zdarma ke stažení na www.eknihovna.cz.

OBSAH

MAUGLI A JEHO BRATŘI.

KÁJŮV LOV.

TYGR! TYGR!

BÍLÝ LACHTAN.

»RIKI – TIKI - TAVI«.

TUMÉ, MILÁČEK SLONŮV.

SLUHOVÉ JEJÍHO VELIČENSTVA.

I.

Maugli a jeho bratři.

MAUGLI A JEHO BRATŘI.

Sup Rann as domů přivedl noc,

kterou netopýr vyplaší –

Stáda jsou zavřena v chýži a chlév,

jeť až do rána noc naší.

Nastává hodina moci a pýchy

pro tesák, pazour a dráp i zub.

Slyšte volání! Hon dobrý všem,

komu je džungle zákonem.

Noční zpěv v džungli.

Bylo to o sedmé hodině za teplého večera v sionýských horách. Otec Vlk se probudil z denního spánku, poškrabal se, zívá a protáhl pracky, aby vypudil pocit ospalosti z jich konců. Matka Vlčice ležela, majíc svůj veliký čumák položený napříč přes svá čtyři válejší se a kňučící mláďata, a měsíc svítil do ústí jeskyně, kde všichni žili.

»Au-grh!« řekl Otec Vlk, »je opět čas k lovu!« a chtěl právě seskočiti s pahorku, když se tu přes práh přesunu malý stín s huňatým ohonem a zakňučel:

»Zdar Tobě, Náčelníku Vlků! A zdar a silné bílé zuby tvým ušlechtilým dětem, aby nikdy nezapomněli hladových tohoto světa!«

Byl to šakal, Tabaki, vylizovač mis. Indičtí vlci pohrdají Tabakim, protože stále pobíhá tropě neplechu a roznáší klevety a žere hadry a kusy kůže s vesnických smetišť. Ale vlci se ho při tom bojí, protože Tabaki je více než kdokoli jiný v džungli nachýlen k sešilení, a pak zapomene, že se kdy koho bál, a probíhá lesem, kousaje vše, co mu přijde v cestu. I tygr uteče a skryje se, když malý Tabaki sešili, neboť šílenost jest nejhanebnější věcí, které může divoký tvor propadnouti. Lidé tomu říkají vzteklna, ale v džungli tomu říkají dewanee – šílenost – a prchají.

»Tedy pojď a podívej se,« řekl Otec Vlk upiátě; »ale není zde ani kouska potravy.«

»Pro Vlna ne, věřím,« řekl Tabaki; »ale pro osobu tak nízkou, jako jsem já, je suchá kost znamenitou hostinou. Kým jsme my. Qidurlog (šakalí národ), abychom vybírali a volili?« Odlezl do pozadí jeskyně, kde našel srnčí kost se zbytkem masa, a usedl hryzaje vesele její konec.

»Pěkné díky za tuto výbornou večeři,« řek' pak, olizuje pysky. »Jak krásny jsou vaše ušlechtilé dítky! Jak veliké mají oči! A jak jsou mlády! Vskutku, vskutku, vždyť jsem si měl hned pomyslit, že děti královské jsou muži hned od narození!«

Nuže, Tabaki věděl tak dobře jako kdokoli jiný, že není na světě nic, co by tak přinášelo neštěstí, jako lichotiti dětem do očí; proto měl radost vida Matku a Otce Vlna hledící velmi mrzutě před sebe.

Tabaki seděl tiše, raduje se z neplechy, kterou ztropil, a řekl pak zlomyslně:

Šir Chan, Veliký, změnil loviště. Chce honiti v nastávajícím měsíci v těchto horách, jak mi i řekl.«

Šir Chan byl tygr žijící u řeky Waingtingy, asi dvacet kilometrů dále.

»K tomu nemá práva,« rozzlobil se Otec Vlk, »Podle zákona Džungle nemá práva změnit bydliště bez řádné výstrahy. Vystraší a zaplaší každou zvířecí nohu na deset mil – a já – já mám v těchto dnech lovit za dva!«

„Jeho matka jej nadarmo nenazvala Lungri, Chromec,“ řekla klidně Matka Vlčice. »Byl od narození na jednu nohu chromý. Proto lovil vždy jen dobytek. Vesničané Waingungy se naň zlobí; a teď přišel sem, aby rozzlobil i naše vesničany. Budou honiti po něm v naší džungli, až bude někde daleko a my a naše děti abychom prchali, až bude tráva v džungli zapálena. Věru, jsme velmi vděčni Širu Chanovi!«

»Mám mu vyříditi vaši vděčnost?« řekl Tabaki.

»Ven!« štěkl Otec Vlk. »Ven, a hoň se svým Pánem. Natropil jsi dosti neplechy za dnešní noc.«

»Jdu,« řekl klidně Tabaki. »Můžete slyšet Šíra Chana dole v houštině. Mohl jsem si uspořít své poselství.«

Otec Vlk naslouchal a dole v údolí, běžícím k malé říčce, slyšel suché, mrzuté, rezavé, zpěvavé kručení tygra, jenž chybil zvěř a nechytiv ničeho nedbá, zví-li to celá džungle.

»Hlupák,« řekl Otec Vlk; »začítí noční dílo takovýmto hlukem! Což myslí, že naši kozli jsou jako jeho tuční waingungští voli?«

»H's; to není ani vůl ani kozel, co Šir Chan dnes loví,« řekla Matka Vlčice. »Je to Člověk.«

Kručení změnilo se v jakési hučivé a dunivé předení, jež se zdálo přicházeti současně se všech stran světa. Byl to hluk, jenž děsí dře-vaře a cikány spící pod širým nebem a vhání je někdy strachem přímo do tygrovy tlamy.

»Člověk!« řekl Otec Vlk, vyceniv všechny své bílé zuby. »Fa-uf!« Což není dosti brouků a žab v bažinách, že musí jisti Člověka, a ještě k tomu na naší půdě?«

Džunglí Zákon, který nikdy ničeho nenařizuje bez důvodu, zapovídá všeliké zvěři jisti Člověka, vyjma ukazuje-li svým dětem, kterak zabíjet – a pak musí loviti mimo hranice lovišť své smečky nebo svého kmene. Pravým důvodem toho jest, že zabiti člověka znamená dříve či později příchod bílých lidí na slonech, s ručnicemi a sty hnědých mužů s gongy a raketami a pochodněmi. A pak trpí v džungli kde kdo. Avšak zvěř sama mezi sebou udává za důvod tohoto zákona, že je Člověk nejslabším a nejbezbrannějším ze všech živých tvorů, a že není důstojno sportovníka dotknouti se ho. Říkají také – a to je pravda – že lidojedi zprašíví a ztratí zuby.

Předení stalo se hlasitějším a skončilo plnohrdlým »Aáarh!« tygřího útoku.

Pak se rozlehlo řvaní – netygrovské řvaní Šir Chanovo.

»Chybil se,« řekla Matka Vlčice. »Ale, co to jest?«

Otec Vlk vyběhl několik kroků a slyšel Šíra Chana mumlajícího divoce a válejícího se dole v houští.

»Ten hlupec nedovedl nic lepšího, nežli že skočil do ohně ve dřevařově tábořišti a spálil si nohy,« řekl Otec Vlk s uspokojivým bručením. »Tabaki je s ním.«

»Něco přichází sem nahoru,« řekla Matka Vlčice, stříhajíc uchem. »Buď připraven.«

Křoví trochu v houštině zapraskalo a Otec Vlk se schýlil až k zemi s prackami, složenými pod sebou, připraven ke skoku. A pak, kdybyste se byli dívali, mohli jste viděti nejpodivnější věc na světě – vlka zaraženého uprostřed skoku. Skočil dříve, nežli viděl nač skáče, a pak se namáhal zarazit se. Výsledkem bylo, že se vymrštil kolmo vzhůru do vzduchu na čtyři či pět stop a dopadl téměř na totéž místo, s něhož vyskočil.

»Člověk!« řekl. »Lidské mládě! Podívej se!«

Přímo před ním, držíc se za nízkou větev, stálo nahé hnědé děcko, jež dovedlo právě chodit. – Nejměkčí a nejdolíčkovatější to droboučké stvořeníčko, jaké kdy vkročilo za noci do vlčí jeskyně. Pohlédlo Otci Vlkovi do tváře a zasmálo se.

»Je to lidské mládě?« ptala se Matka Vlčice; »neviděla jsem nikdy žádného. Podej mi je!«

Vlk je zvyklý přenášeti svá vlastní mláďata a dovede, je-li potřebí, držeti v hubě vejce, aniž by je rozmáčkl; čelisti Otce Vlka zavřely se přes hřbet dítěte, aniž by i jen seškrábly jeho kůži, a Vlk položil dítě na zemi mezi svá vlastní mláďata.

»Jak je malé! Jaké je nahé – hled! Jak je statečné!« řekla Matka Vlčice měkce. Dítě razilo si cestu mezi vlčaty, aby se dostalo blíže k teplé její kožešině. »Aha! Pohled, přiživuje se s ostatními. A tak to je tedy lidské mládě. Nu, bylo kdy vlka, aby se mohl chlubit, že měl lidské mládě mezi svými vlčaty?«

»Slychal jsem tu a tam o čemsi podobném, ale nikdy v naší smečce ani za mé doby,« řekl Otec Vlk. »Je nadobro bez srsti, a mohl bych jej zabiti dotekem nohy. Ale podívej se, kouká na nás a nebojí se.«

Náhle bylo měsíční světlo zahrazeno při ústí jeskyně, a Šir Chanova čtverhranná lebka a plece vtiskly se do vchodu. Tabaki kvičel za ním: »Můj veliteli, tam, tam vešlo!«

»Šir Chan prokazuje nám velikou čest,« řekl Otec Vlk, ale jeho oči planuly velmi hněvivě. »Čeho jest potřebí Šíru Chanovi. Co chce?«

»Svou kořist. Lidské mládě sem vešlo,« řekl Šir Chan. »Jeho rodiče uprchli. Dejte mi je sem.«

Šir Chan vskočil do drvoštěpova večerního ohně, jak řekl Otec Vlk, a byl zuřiv bolestí svých spálených tlap. Ale

Otec Vlk věděl, že ústí jeskyně je příliš těsné, aby mohl tygr jím prolézt. I tam, kde Šir Chan již byl, byla jeho ramena a přední tlapy sevřeny nedostatkem místa, jako by se dělo člověku, jenž by měl bojovoti stlačen do sudu.

»Národ Vlčí je národ svobodný,« odpověděl Otec Vlk; »přijímá rozkazy jen od náčelníka smečky a ne od nějakého pruhovatého dávyte dobytka. Lidské mládě je třeba zabít, zachce-li se nám.«

»Vy můžete chtít a vy také nemůžete chtít. Jaká je to řeč o chtění? U vola, jež jsem zabí, mám snad tu státi a civěti do vašeho psího pelechu na to, co mi právem patří? Jsem to já, Šir Chan, jenž mluvím.«

Tygrovo řvání hromem. Matka Vlčice setřásla se sebe svá mláďata a vyskočila v před, s očima jako dva zelené měsíce ve tmách, čelíc planoucím zrakům Šir Chanovým.

»A jsem to já, Rakša (Démon), jež odpovídám. Lidské mládě je moje, Lungri, mé vlastní! Nebude zabito. Má žiti, aby běhalo se smečkou a honilo se smečkou; a na konec – pohled, ty lovce malých nahých štěňat, žabolovče, rybobjče, na konec bude loviti tebe! A teď se klid' odtud, anebo u sambhura, jež jsem zabila – já nejím vyhladovělého dobytka – poběhneš domů k své māmě, ty popálená džunglí bestie, chromější ještě, nežli jsi přišel na svět. Jdi!«

Otec Vlk hleděl udiven. Bylť již skorém zapomněl oněch dnů, kdy dobyl Matky Vlčice v čestném boji proti pěti jiným vlkům, když ještě běhala ve smečce a nebyla zvána Dáblíci z pouhé zdvořilost. Šir Chan byl by čelil Otcí Vlkovi, ale nemohl vytrvati proti Matce Vlčici, neboť věděl, že na místě, kde byl, byly všechny výhody na její straně, a že by bojovala na smrt. Stáhl se tedy bruče na zad k ústí jeskyně a když byl venku, zahulákal:

»Každý pes štěká ve svém pelechu! Uvidíme, co řekne smečka tomuto pěstování lidských mláďat. Mládě je mé a mým zubům se na konec dostane, vy huňatí zloději!«

»Matka Vlčice ulehla oddechujíc mezi svá mláďata a Otec Vlk řekl vážně:

»V tom má Šir Chan pravdu. Mládě musí býti ukázáno smečce. Chceš je posud podržeti, Matko?«

»Podržeti,« oddechovala Vlčice. »Přišlo nahé, v noci, samo a velmi hladové; ale nebálo se! Hled', odstrčilo již jedno z mých dětí. A tento chromý řezník by jej byl zabí a utekl pak k Waingunze, a vesničané by prohonili celé naše loviště, aby se pomstili. Lež tiše, malá žabičko, Maugli – neboť ti budu říkati Maugli, žábě – přijde čas, kdy budeš honiti Šira Chana, jako on dnes honil tebe.«

»Co však řekne naše smečka?« řekl Otec Vlk.

Zákon Džungle stanoví velmi zřetelně, že se má vlk, když se ožení, vzdáliti od smečky, k níž náleží; ale hned, jakmile jsou jeho mláďata dosti stará, aby dovedla státi na nohách, musí je přivésti před Radu Smečky, odbývanou obecně jednou za měsíc za úplňku, aby je ostatní vlci poznali. Po této prohlídce jest vlčatům volno běhati, kam se jim chce, a pokud nezabíli svého prvního kozla, neplatí žádná výmluva pro dospělého vlka smečky, jenž by některé z nich zabí. Trestem je smrt, kdekoli je vrah dopaden; a chcete-li jen minutku přemýšlet, uznáte, že tomu nemůže býti jinak.

Otec Vlk čekal, až jeho mláďata trochu běhala, a pak v noci o shromáždění smečky vzal je s Mauglim a Matkou Vlčicí k Poradní Skále – vrcholku to pokrytému kameny a valouny, kde by se mohlo skryti na sto vlků. Akela, velký šedý Vlk Mládenec, jenž vodil celou smečku svou silou a obratností, ležel v plné délce na své skále a pod ním sedělo přes čtyřicet vlků všech velikostí a barev, od jezercově šedých veteránů, kteří dovedli samotni zdolati kozla, až do mladých černých trojročáků, kteří si mysli, že to také dovedou. Akela byl jim teď vůdcem po celý rok. V mladých dnech padl dvakrát do vlčí pasti a jednou byl sbit a zanechán domněle mrtv; a tak znal způsoby a zvyky lidí.

U skály bylo velmi málo řečí. Mláďata válela se jedno přes druhé uprostřed kruhu, v němž seděli jejich otcové a matky, a tu a tam vstal některý starší vlk, šel klidně k některému mláděti, pohlédl na ně pečlivě a vrátil se na svých neslyšných nohách. Tu a tam některá matka vystrčila své mládě více do měsíčního jasu, aby byla jista, že nebude přehlédnuto, Akela pak se své skály volal: »Znáte zákon – znáte zákon! Hledte dobře, Vlci.« A starostlivé matky opakovaly po něm: »Hledte dobře, Vlci!«

Na konec – a krční štětiny Matky Vlčice se zježily, když na to došlo – Otec Vlk postrčil do prostřed »Maugliho Žabičku«, jak mu říkali; a ten usedl, směje se a hraje si s několika kaménky lesknoucími se v měsíčním svitu.

Akela ani nepozdvihl hlavy se svých pracek, ale spustil opět svoje jednotvárné volání: »Hledte dobře!«

Za skalami ozvalo se dušené řvání – byl to hlas Šira Chana, řkoucího: »Mládě je moje. Dejte mi je. Co má Svobodný Národ činiti s lidským mládětem?«

Akela ani nestříhl ušima; vše, co řekl, bylo: »Hledte dobře, ó, Vlci! Co má Svobodný Národ činiti s rozkazy kohokoliv vyjma rozkazů Svobodného Národa? Hledte dobře! «

Nastala zmatenice hlubokého mručení a mladý vlk ve čtvrtém roce věku opakoval Akelovi Šir Chanovu otázku: »Co má Svobodný Národ činiti s lidským mládětem?«

Džunglí Zákon stanoví, že, nastane-li spor o právu některého mláděte, aby bylo smečkou přijato, musí se za ně přimluvit aspoň dva členové smečky, při čemž se jeho otec a matka nečítají.

»Kdo mluví pro toto mládě?« ptal se Akela. »Ze Svobodného Národa, kdo mluví?«

Nepřišla odpověď, a Matka Vlčice připravila se na boj, o němž věděla, že bude její posledním, dojde-li k němu.

A tu jediný tvor, jemuž je dovoleno účastnit se porad smečky, ospalý hnědý medvěd Balú, který učí vlčí mláďata Zákonu Džunglí, starý Balú, jenž může přijít a odejít, kam a kdykoliv mu libo, protože jí jen ořechy a kořínky a med, vstal, posadil se na zadek a mumlal:

»Lidské mládě? Lidské mládě? Já mluvím pro lidské mládě. Není žádné nebezpečí s lidským mládětem. Nemám daru řeči, ale mluvím pravdu. Nechte je běhat se smečkou a necht' je přijato s ostatními. Budu je sám učit.«

»Potřebujeme ještě někoho,« řekl Akela. »Balú promluvil, a je to náš učitel mláďat. Kdo se přidá ke straně našeho Balú?«

Do kruhu dopadl černý stín. Byl to Bagýra, černý pardal, černý jako inkoust od hlavy k patě, ale s pardalími značkami, zřetelnými v určitém osvětlení jako vzorek na tištěném hedvábí. Každý znal Bagýru a nikdo nestál o to, aby skřížil jeho cesty; bylť zchytralý jako Tabaki, statečný jako divoký buvol a bezohledný jako raněný slon. Ale hlas měl měkký a sladký jako lesní med, kapající se stromu, a srst jemnější než prachové peří.

»Ó, Akelo a vy ze Svobodného Národa,« předl, »nemám práva ve vašem shromáždění; ale Džunglí Zákon praví, že, je-li jaká pochybnost, která vzhledem k novému mláděti netýče se zabití, může být život tohoto mláděte vykoupen cenou. A zákon nestanoví, kdo smí a kdo nesmí zaplatit tuto cenu. Mám pravdu?«

»Dobře, dobře!« volali mladí vlci, kteří jsou stále hladoví. »Poslyšte Bagýru. Mládě může být vykoupeno cenou. Je to zákon!«

»Věda, že nemám práva mluvit zde, prosím o vaše dovolení.«

»Tedy mluv!« volalo dvacet hlasů.

»Zabítí nahé mládě je hanba. A mimo to bude – chcete-li, pro vás lepším lovem, až vzroste. Balú mluvil v jeho prospěch. Nuž, k Balú-ovu slovu chci přidat býka, a to tučného, čerstvě zabitého, sotva půl míle odtud, chcete-li přijmouti mezi sebe lidské mládě podle zákona. Je to obtížno?«

Zdvihl se křik několika tuctů hlasů: »Co na tom? Zemře stejně v zimních deštích. Usuší se na slunci. Kterak nám může ublížit nahá žába? Nechte jej běhat se smečkou. Bagýro, kde je býk? Přijměte jej!« – A zase ozval se hluboký hlas Akelův, volající: »Hledte dobře, hledte dobře, Vlci!«

Maugli byl dosud hluboce zabrán do svých kamínků a ani si nevšiml, že vlci přicházeli jeden za druhým, a prohlíželi jej. Konečně všichni odběhli dolů s pahorku a zůstali jen Akela, Bagýra, Balú a Maugliho vlastní vlci. Šir Chan řval dosud nocí, neboť byl velmi zuřiv, že mu Maugli nebyl vydán.

»Ach, jen si řvi!« řekl Bagýra do svých vousů; »přijde čas, kdy tě toho nahé stvořeníčko přivede k řevu v jiné tónině, anebo nevím ničeho o lidech.«

»Dobře se stalo!« řekl Akela. »Lidé a jejich mláďata jsou velmi moudří. Může být dobrým pomocníkem v čas nouze.«

»Věru, pomocníkem v čas nouze; neboť nikdo nemůže doufat, že povede smečku na věky,« odpověděl Bagýra.

Akela neřekl ničeho. Myslí na dobu, jež nadejde pro každého vůdce smečky, když jej opustí síla a on zeslábne a zeslábne, až je naposledy zabit vlky a nový vůdce přijde, aby byl svým časem rovněž zabit.

»Vezmi jej s sebou,« řekl Akela Otci Vlčovi, »a cvič jej, jak sluší členu Svobodného Národa.«

A tak se stalo, že byl Maugli přijat do sionýské vlčí smečky za cenu býka a za Balúovo dobré slovo.

A teď jest vám se spokojiti, jestliže přeskočíme plných deset či jedenáct let a dáme vám již tušiti všechen podivuhodný život, jež žil Maugli mezi vlky, neboť kdybychom jej měli vypsati, vyplnili bychom rovněž aspoň deset knih. Rostl s vlčaty, ačkoliv z těch byli dospělí vlci, nežli z něho byl chlapec, a Otec Vlč učil jej řemeslu a

významu všech věcí v džungli, až každý šelest v trávě, každý dech teplého nočního vzduchu, každý hlas sovy nad jeho hlavou, každé škrábnutí nožky netopýra, když usedne na chvíli do stromu, a každé zašplýchnutí nejmenší rybky ve vodě mělo pro něho tolik významu, jako má pro obchodníka práce v jeho krámu. Když se neučil, seděl venku na slunci a spal, a jedl a šel zase spat; cítil-li se špinavým anebo bylo-li mu horko, plaval v lesních tůních; a chtělo-li se mu medu (Balú řekl mu, že med a ořechy jsou právě tak chutny jako syrové maso), vyšplhal se proň, jak jej tomu naučil Bagýra. Bagýra ulehal na silnou větev a volal: »Pojď, Bratříčku, pojď sem!« Maugli nejprve lezl jako lenochod, ale později létal větvemi téměř stejně odvážně jako šedá opice. Účastnil se jednání u Poradní Skály, když se smečka sešla, a tam shledal, že, upřel-li zrak na kterého vlka, byl vlk přinucen sklopití oči; a tak na ně upíral zraky pro zábavu. Jindy vytahoval dlouhé trny z tlapek svých přátel, neboť vlci hrozně trpí od trnů a bodláků v kůže. Chodil v noci dolů se stráně do sdělaných polí a hleděl zvědavě na vesničany v jejich chýších, ale nedůvěřoval lidem, protože mu Bagýra ukázal čtverhrannou bednu s padacími dveřmi, tak dovedně ukrytou v džungli, že by byl málem do ní vešel, a řekl mu, že je to past. Nejraději chodil s Bagýrou do temného, teplého lesního nitra, aby tam spal po celý malátný den, a v noci hleděl, jak provádí Bagýra svoje zabíjení. Bagýra, když byl hladov, vraždil kolem sebe, nač přišel, a Maugli činil stejně – s jedinou výjimkou. Jakmile byl dosti stár, aby chápal, řekl mu Bagýra, že se nesmí nikdy dotknouti dobytka, protože byl vkoupen do smečky za cenu býčího života. »Všechna džungle je tvá,« řekl Bagýra, »a můžeš zabít vše, nač jsi dosti silen; ale pro býka, jenž tě vykoupil, nesmíš nikdy jisti žádný dobytek, mladý ani starý. Tak zní zákon džungle.« Maugli poslechl věrně.

A Maugli rostl a sílil, jak nezbytně sesílí chlapec, jenž ani neví, že se čemu učí, a jenž nemá na světě, nač by myslel, vyjma na jídlo.

Matka Vlíče řekla mu jednou či dvakrát, že Širu Chanovi nelze věřit, a že musí jednou Šira Chana zabít; ale ač by si byl každý mladý vlk připomínal tuto radu každé hodiny, Maugli na to zapomněl, protože byl jen chlapcem – třebaže by se byl nazval vlkem, kdyby byl uměl mluvit nějakou lidskou řečí.

Šir Chan stále křížil jeho cestu džunglí, neboť, jak Akela stárl a slábnul, podařilo se chromému tygru spřátelit se úzce s mladšími vlky smečky, kteří za ním chodili pro odpadky, věc to, které by byl Akela nikdy nepřipustil, kdyby se byl posud mohl odvážit vložiti na váhu svou autoritu až do pravých důsledků. Šir Chan jim lichotil a divil se, že tak znamenití mladí lovci dají se tak spokojeně vésti umírajícím vlkem a lidským mládětem. »Slyšel jsem,« říkal jim Šir Chan, »že na schůzích se neodvážíte pohlédnouti mu do očí.« A mladí vlci vrčeli a ježili se.

Bagýra, jenž měl oči a uši všude, věděl o tom něco a řekl několikrát Mauglimu stručně, že jej Šir Chan jednoho dne zabije. Ale Maugli se smál a říkal: »Mám smečku a mám tebe; a Balú, třeba že je líný, ušetřil by za mne také nějakou ránu. Proč bych se bál.«

Bylo to jednoho velmi horkého dne, když přišel Bagýrovi nový nápad, povstálý z něčeho, co slyšel. Snad řekl mu to Ikki, dikobraz. Když byl s Mauglim hluboko v džungli a hoch ležel s hlavou položenou na krásné Bagýrově srsti, řekl mu pardál:

»Bratříčku, kolikrát jsem ti řekl, že je Šir Chan tvým nepřítelem?«

»Tolikrát, kolik je ořechů na této palmě,« odpověděl Maugli, jenž ovšem neuměl čísti. »Co na tom? Jsem ospalý, Bagýro, a na Šir Chanovi není než dlouhý ocas a dlouhé řeči – je jako Mao, páv.«

»Ale nyní není čas ke spaní. Balú to ví. Já to vím; smečka to ví; i hloupí, pošetilí jeleni to vědí. I Tabaki ti to řekl.«

»Ho, ho!« řekl Maugli. »Tabaki přišel ke mně ledávno s hrubými řečmi, že jsem nahý lidské mládě a že nejsem hoden, abych vyhrabával anýž; ale chytil jsem Tabakiho za ocas a mrštil jím dvakrát o palmu, aby se naučil lepším způsobům.«

»To byla hloupost; neboť třeba že je Tabaki samá neplecha, byl by ti řekl něco, co se tě týče velmi blízce. Jen otevři oči, bratříčku! Šir Chan se neodváží zabít tě v džungli; ale pamatuj, Akela je už velmi starý a brzy přijde den, kde nedovede zabít svého kozla – a pak nebude více vůdcem. Mnozí z vlků, kteří tě prohlíželi, když jsi byl přinesen poprvé do rady, jsou už rovněž staří, a mladí vlci věří, jak jim namluvil Šir Chan, že Lidské Mládě nemá ve smečce místa. Brzy již budeš mužem.«

»A co je muž, aby nesměl běhat se svými bratry?« namítal Maugli. »Jsem narozen v džungli. Poslouchal jsem zákona džungle a mezi našinci není jediného, abych mu nebyl vytáhl trn z nohy. Jsou dojista všichni můji bratry.«

Bagýra se protáhl v celé své délce a zavřel napolo oči.

»Bratříčku,« řekl, »sáhni mi pod čelist.«

Maugli natáhl svou silnou hnědou ruku a pod hedvábnou Bagýrovou srstí, právě tam, kde se pod lesklými chlupy kryly obrovské žvýkací svaly, přišel na holé místo,

»Není nikoho v celé džungli, kdo by věděl, že já, Bagýra, nosím toto znamení – znamení obojku, a přece, Bratříčku, byl jsem zrozen mezi lidmi, a mezi lidmi zemřela moje matka – v klecích královského paláce v Odeypore. To bylo příčinou, že jsem za tebe zaplatil cenu v radě, když jsi byl malým holátkem mládátkem. Ano, i já byl zrozen mezi lidmi. Neviděl jsem nikdy džungle. Krmili mne za mřížemi z železného hrnce, až jsem jedné noci pocítil, že jsem Bagýrou, Černým Pardálem, a ne hříčkou pro lidi, a přerazil jsem hloupou závoru jedinou ranou své tlapy a prchl; a protože jsem poznal způsoby lidí, stal jsem se v džungli hroznější než sám šir Chan. Není-liž tomu tak?«

»Dojista,« řekl Maugli; »celá džungle bojí se Bagýry, všichni, až na Maugliho.«

»Ó, ty jsi lidským mládětem,« odpověděl pardál s celou svou něžností; »a právě jako jsem se já vrátil do své džungle, právě tak i ty musíš jít nahoru zpět k lidem, k lidem, kteří jsou tvými bratry, – ač-li nebudeš zabít v Radě.«

»Ale proč – ale proč by mne chtěl někdo zabít?«

»Pohleď na mne!« řekl Bagýra; a Maugli pohlédl mu pevně mezi oči. Veliký pardál odvrátil hlavu než uplynulo půl minuty.

»To jest příčina,« řekl, třa pracku o listí. »Ani já nevydržím ti hledět do očí, já, který jsem narozen mezi lidmi a který tě miluji, bratříčku! Ostatní však tě nenávidí, protože nevydrží tvého pohledu; protože jsi moudrý; protože jsi vytahoval trny z jejich tlapek – protože si člověkem.«

»Nevěděl jsem o tomto všem,« řekl Maugli zasmušile a srahl své mohutné černé obočí.

»Jak zní zákon džungle? Nejprve udeř a pak vydej hlas. Již sama tvá bezstarostnost ukazuje jim, že jsi člověk. Ale buď moudrým. V mém srdci jest jisto, že chybí-li se Akela svého nejbližšího lovu – a při každé honbě stojí jej více námahy chopiti svého kozla – obrátí se smečka proti němu a proti tobě. Svolají velkou džunglí radu k poradní skále a pak – a pak – nám to!« vykřikl náhle Bagýra vysoko. »Jdi honem dolů do údolí k lidským chýším a vezmi si trochu Rudého Květu, který tam pěstují, abys, až přijde čas, měl k pomoci ještě silnějšího pomocníka nežli já a Balú a ti ze smečky, kteří tě milují. Opatři si Rudý Květ!«

Rudým Květem rozuměl Bagýra oheň, jenom že nižádný tvor v džungli nenazve oheň pravým jménem. Všechna zvěř žije ve smrtelném strachu před ohněm a vynalézá steré způsoby, aby opsala jeho jméno.

»Rudý Květ?« ptal se Maugli. »Ten vyrůstá venku před jejich chýšemi za soumraku. Přinesu nějaký.«

»Nu, teď promluvilo lidské mládě!« řekl Bagýra hrdě. »Pamatuj, že roste v malých hrncích. Opatři si rychle nějaký a chovej jej pečlivě doma pro čas potřeby.«

»Dobrá,« řekl Maugli. »Jdu. Ale, Bagýro,« – a Maugli objal nádhernou šíji pardálovu a pohlédl mu hluboce do velkých očí – »jsi tím jist, že je to vše Šir Chanovým dílem?«

»U zlomené závory, která mne osvobodila, jsem tím jist, bratříčku!«

»Pak u býka, který mne vykoupil, splatím za to Širu Chanovi plnou měrou a snad trochu více,« řekl Maugli – a skokem byl pryč.

»Toť muž. Toť celý muž,« mumlal si Bagýra pro sebe, uléhaje opět. »Ó, Šire Chane, nebylo nikdy černější honby, nežli tvůj lov na tuto žábu před deseti léty!«

Maugli byl daleko, daleko přes lesy, běže vši silou, neboť mu bylo horko okolo srdce. Přišel k jeskyni, když vyvstávala večerní mlha; oddychoval a pohlížel dolů do údolí. Vlčata byla venku, ale Matka Vlčice v pozadí jeskyně poznala podle jeho dechu, že něco trápí její žabičku.

»Co je ti, synu?« ptala se.

»Trochu zlého žvastu Šira Chana,« odpověděl. »Budu dnes v noci lovit ve zoraných polích.« A vnořil se dolů do houští k říčce na dně údolí. Tam se zarazil, protože uslyšel křik lovců smečky, zaslechl zabezčení šťvaného sambhura a jeho zadupání, když v úzkosti provedl kličku. Pak rozlehl se zlý, jedovatý jek mladých vlků: »Akela! Akela! Ať nám Samotář Vlk ukáže svou sílu! S cesty pro vůdce smečky! Skoč, Akelo!«

Akela asi skočil a chybil se, neboť Maugli zaslechl klapnutí jeho zubů a pak jeho zaštěknutí, když jej sambhur

předníma nohama srazil k zemi.

Nečekal na nic dalšího, ale vyrazil v před; a křik za ním slábl, jak dorážel k rolím, kde bydleli vesničané.

»Bagýra měl pravdu,« oddychoval, schouliv se do trochy dobytčí píce u okna jedné z chýší. »Zítra je náš den, pro Akelu i pro mne!«

A přiložil tvář těsně k okenici a hleděl na oheň na krbu. Viděl hospodářovu ženu, jak v noci vstala a živila oheň kusy čehosi černého; a když nadešlo jitro a mlhy byly bílé a chladny, viděl mužovo dítě, jak vzalo hrneček, udělaný z vrbového proutí a vymazaný uvnitř hlinou, naplnilo jej kusy rudě žhavých uhlí, schovalo jej pod svoji roušku a vyšlo ošetřit krávy v chlévě.

»To je vše?« řekl si Maugli. »Dovede-li to děcko, není čeho se při tom báti;« a tak vykročil kolem rohu a nadběhl chlapci, vzal mu hrnek z ruky a zmizel v mlze, zanechav hoča plačícího strachem.

»Jsou mi velice podobní,« pravil si Maugli, foukaje do hrnku, jak viděl činit ženu. »Tahle věc zemře, nedám-li jí ničeho k jídlu.« A naházal chřastí a uschlou kůru na žhoucí uhlí. V půli cesty na vršek potkal Bagýru, na jehož kožichu leskla se ranní rosa jako dýmáky.

»Akela se chybil,« řekl mu pardál; »byli by jej zabili minulé noci, ale chtěli také tebe. Hledají tě na vršku.«

»Byl jsem ve zraněných polích. Jsem připraven, pohled!« A Maugli zdvihl svůj hrnek s ohněm.

»Dobrá! Vídal jsem lidi, jak strkali do tohoto uhlí uschlou větev a pak Rudý Květ vykvétl hned na jejím konci. Nebojíš se ho?«

»Ne. Proč bych se ho bál? Vzpomínám si nyní – a není to pouhý sen – že, nežli jsem byl Vlkem, ležel jsem vedle Rudého Květu, a bylo mně tam teplo a příjemně.«

Po celý tento den seděl Maugli v jeskyni a ošetřoval svůj ohnivý hrnek; smáčel do něho suché větvičky a hleděl, jak to vyhlíží. Nalezl větev, se kterou byl spokojen, a připravil si ji, a když večer přišel Tabaki a řekl mu hrubě, že jej volají k Poradní Skále, dal se do smíchu, až Tabaki utekl. A když Maugli přišel do rady, smál se dosud.

Akela, Samotář Vlk, ležel vedle své skály na znamení, že vůdcovství Smečky je uprázdňeno, a Šir Chan se svým průvodem vlků živících se odpadky s jeho stolu procházel se kolem zcela volně, jsa předmětem jejich lichocení. Bagýra ulehl těsně k Mauglimu a chlapec držel hrnek s ohněm mezi koleny.

Když byli všichni pohromadě, počal Šir Chan mluvit – věc to, které by se byl nikdy neodvážil, když byl Akela v květu své síly.

»Nemá k tomu práva,« zašeptal Bagýra. »Řekni to. Je to psí syn. Bude zastrašen.«

Maugli skočil na nohy. »Svobodný Národe!« zvolal, »což je Šir Chan vůdcem smečky? Co má tygr společného s naším vůdcovstvím?«

»Vzhledem k tomu, že je vůdcovství uprázdňeno a byv vyzván, abych mluvil –« počal Šir Chan.

»Od koho?« řekl Maugli. »Jsme snad všichni šakaly, abychom podlézali tomuto řezníku dobytka? Vůdcovství smečky je jedině věcí smečky.«

Ozvaly se výkřiky: »Ticho, lidské mládě!«

»Nechte jej mluvit! Zachovával náš zákon!« Na konec zahřímali starší smečky: »Nechte mluvit Mrtvého Vlka!«

Když se vůdce smečky chybil své kořisti, je zván Mrtvým Vlkem, pokud žije – což obvykle netrvá dlouho.

Akela zdvihl znaveně starou hlavu:

»Svobodný Národe, i vy, šakalové Šira Chana! Po dvanácti letech vedl jsem vás k lovu i z lovu, a po celý ten čas ani jediný z vás nebyl chycen do pastí aniž zmračen. Nyní jsem se chybil své kořisti. Víte dobře, jakým spiknutím se to stalo. Víte, že jste mne přivedli k čerstvému kozlu, abyste vyrazili moji slabost. Bylo to chytře provedeno. Vaším právem teď je zabít mne zde u Poradní Skály. Proto se ptám, kdo vyjde, aby učinil konec Vlkovi Samotáři? Jeť mým právem dle zákona – džungle, abyste šli jeden po druhém.«

Nastalo dlouhé ticho, neboť ani jediný z vlků nemel chuti bojovat samotou na smrt s Akelou. Pak zařval Šir Chan: »Bah! Co je nám nyní po tomto bezzubém hlupci! Jest odsouzen k smrti! Ale jedná se o lidské mládě, které žilo již příliš dlouho. Svobodný Národe, bylo od počátku pokrmem pro mne! Dejte je mně. Mám již dost tohoto nesmyslu s lidským vlkem. Znepokojoval džungli po deset let. Dejte mi lidské mládě, anebo budu ustavičně lovit zde a

nedám vám ani kůstky. Je to člověk, lidské dítě, a nenávidím jej až do morku svých kostí!«

A tu zavýlo více než polovice smečky: »Člověk! člověk! co má člověk společného s námi? Ať jde na své vlastní místo.«

»A poštvte všechny lidi z vesnic proti vánu ne?« hulákal Šir Chan. »Nikoli; dejte jej mně. Je to člověk a nikdo z nás nesnese jeho pohledu!«

Akela pozdvihl znovu hlavu a řekl: »Jedl s námi naši potravu. Stál s námi. Nadháněl nám zvěř. Neporušil nikdy ani jediného slova džunglího zákona.«

»A já jsem zaň zaplatil býkem, jež jste přijali. Cena býka je cos nepatrného, pravda, ale Bagýrova čest je čímś, zač bude Bagýra snad bojovati,« řekl pardál svým nejsladším hlasem.

»Býk zaplacený před deseti lety!« posmívala se smečka. »Co je nám po kostech deset let starých.«

»Anebo po čestném závazku?« dodal Bagýra, ceně své bílé zuby. »Právem se zvete Svobodným Národem!«

»Žádné lidské mládě nesmí běhati s národem džungle,« řval Šir Chan. »Dejte jej mně!«

»Je naším bratrem ve všem vyjma krve,« pokračoval Akela; »a vy jej teď chcete zabít! Vskutku, žil jsem již příliš dlouho. Někteří z vás stali se pojídači dobytka, a o jiných jsem doslechl, že za poučování Šir Chanova chodíte v noci a kradete děti z prahů vesničanů. Proto jest mi jasno, že jste zbabělci a mluvím k vám jako k zbabělcům. Jest jisto, že mi je zemřít a můj život nemá ceny; jinak bych jej nabídl výměnou za život lidského mláděte. Ale pro čest smečky, – maličkost to, na kterou jste již, co jste bez vůdce, zapomněli – slibuji, že necháte-li toto lidské mládě odejiti volně tam, kam patří, až přijde čas, abych zemřel, nevycením proti vám ani zubu. Tak budou smečky ušetřeny aspoň tři životy. Více učiniti nemohu; ale chcete-li, mohu vás tak ušetřiti hanby, jež by na vás padla z ubití bratra, proti němuž nelze ničeho uvést – bratra, jenž byl do smečky přijat za slovo a za cenu podle zákona džungle.«

»Je to člověk – člověk – člověk –« vrčela smečka, a většina vlků počala se kupit kol Sira Chana, jehož ocas již počal šlehati kolem sebe.

»Teď je celá věc v tvých rukou,« řekl Bagýra k Mauglimu. »My nemůžeme učiniti jiného, leč bojovati.«

Maugli vstal zpříma s hrnkem ohně v rukou. Pak protáhl paže a zív l v tvář celé Radě; ale v nitru byl zuřiv vztekem a lítostí, neboť, jako praví vlci, neřekli mu vlci nikdy, jak ho nenávidí.

»Slyšte teď, vy tam!« zvolal. »Není potřebí tohoto psího žvastu. Řekli jste mi za této noci tolikrát, že jsem člověkem – a věru, co na mně bylo, byl bych nejraději zůstal s vámi vlkem do konce svého žití – až nyní cítím, že máte pravdu. Proto vás už nechci zváti svými bratry, ale sag (psy), jak přísluší člověku. Co učiníte a co neučiníte, o tom rozhodovati není vaší věcí. To jest věcí mojích; a abyste to viděli jen tím jasněji, přinesl jsem si trochu Rudého Květu, kterého se vy, psi, bojíte.«

Hodil hrnek s ohněm na zemi a několik rudě žhavých uhlíků zanítilo suchý mech, který vzplanul a všeska rada couvla v zad před šlehajícími plameny.

Maugli vstrčil svoji suchou větev do ohně, až větvičky chytily a praskaly, a zamával jí nad hlavou přímo do couvajících vlků.

»Ty jsi teď pánem,« řekl mu Bagýra tiše. »Zachraň Akelu od smrti. Byl vždy tvým přítelem!«

Akela, lýtý starý vlk, který nikdy v životě nežádal milosti, vrhl lítostný pohled na Maugliho, jak tu stál, nahý chlapec s černými vlasy spadajícími mu přes ramena, osvětlen planoucím světlem větve, v jejímž plápolu všechny stíny tančily a se chvěly.

»Dobrá!« řekl Maugli, hledě zvolna a pevně kolem sebe. »Vidím, že jste psi. Jdu od vás k svému vlastnímu lidu – jsou-li totiž mým lidem. Džungle je mi zavřena, a jest mi zapomenouti vaši řeč a vaši společnost. Ale chci býti milosrdnějším nežli jste vy. Protože jsem byl vaším bratrem ve všem vyjma krve, slibuji, že až budu člověkem mezi lidmi, nezahlám vás lidem, jako jste vy nyní zradili mne.«

Kopnul nohou do ohně, až jiskry vylétly. »Nemá býti války mezi námi a Smečkou. Ale jest mi splatiti dluh, nežli odejdu.«

Kráčel rovně k místu, kde seděl Šir Chan mrkaje blbě na plamen a chytil jej za dlouhý chumáč na bradě. Bagýra šel za ním pro všechny případy. »Vstaň, pse!« vzkřikl Maugli. »Vzhůru, když člověk mluví, anebo ti zapálím kožich

plameny!«

Šir Chanovy uši ležely těsně na zad při hlavě a zavíral oči, neboť planoucí větev byla mu příliš blízko.

»Tento vrah dobytka povídal, že mne zabije v Radě, protože mne nemohl zabiti, když jsem byl mládětem. Tak – a tak – a tak tedy bijeme psy, když jsme lidmi. Zjež mi jediný vous, Chromče, a vrazím ti Rudý Květ do hrdla!«

A bil Šira Chana hořící větví přes hlavu a tygr vrátil a kňučel mra hrůzou a děsem.

»Pah – spálená džunglí kočko! A teď jdi! Ale pamatuj, že až opět přijdu k Poradní Skále, jako má přijít člověk, ponesu Šir Chanovu kůži na hlavě. – Co se týče ostatního, Akela půjde volně, aby si žil, jak se mu líbí. Nezabijete jej, protože to není můj vůlí. A rovněž nechci, abyste tu déle seděli vyplazující jazyk, jako byste byli někým, a ne pouhými psy, které vyženu – takto! Pryč!«

Oheň na konci větve hořel zuřivě a Maugli tloukl jím v právo a v levo do kruhu a vlci se rozběhli vyjíce s jiskrami pálicími je v kožiše. Na konec zbyli jen Akela, Bagýra a asi deset vlků, kteří se přidali na stranu Maugliho.

A tu počalo Maugliho něco boleti uvnitř, jak jej posud nebolelo za celý život; počal lapati dech a vzdychal – a slzy stékaly mu po líci.

»Co je to? Co je to?« ptal se. »Nechci opustiti džungli a nevím, co toto jest. Což snad umírám, Bagýro?«

»Nikoli, Bratříčku. Jsou to jen slzy, jak jsou obvyklé u lidí,« odpovídal Bagýra. »Vím nyní, že jsi mužem a ne více lidským mládětem. Džungle je ti nadále opravdu uzavřena. Nech je padati, Maugli, nech je padati; jsou to jen slzy.«

A tak Maugli seděl a plakal, jakoby mu mělo srdce puknouti; a Maugli neplakal nikdy dříve.

»A teď,« řekl pak, »půjdu k lidem. Ale dříve musím se rozloučiti s matkou. A šel k jeskyni, kde žila s Otcem Vlkem a plakal na jejím kožiše a čtyři vlčata vyla bedně okolo.

»Nezapomenete na mne?« ptal se Maugli.

»Nikdy, pokud dovedeme sledovati stopu,« odpovídala vlčata. »Až budeš člověkem, přijď na úpatí vrchu, a budeme s tebou mluvit; a budeme chodit do polí hrát si s tebou v noci.«

»Přijď brzy,« řekl Otec Vlk. »Ó, moudrá malá žabičko, přijď brzy zase; neboť jsme již staří, tvoje matka a já!«

»Přijď brzy,« řekla Matka Vlčice, »můj malý, nahý synku; neboť, slyš, synu člověka, milovala jsem tě více, nežli jsem kdy milovala svá vlastní mláďata.«

»Přijdu do jista,« řekl Maugli, »a až přijdu, stane se to, abych rozložil Šir Chanovu kůži na Poradní Skále. Nezapomeňte na mne! Řekněte všem v džungli, aby na mne nezapomněli!«

Zora počala svítati, když Maugli odcházel samotou dolů se stráně, aby šel k oněm tajuplným bytostem, které zvou lidmi.

II.

Kájův lov.

KÁJŮV LOV.

V rohu svém buvol, v skvrnách svých levhart

zří chloubu svoji.

Čist buď vždy, neb v lesku srsti tvé síla tvá

napsána stojí.

Zříš-li, že sambhur tě nabodnout, býče muž

trknouti divé,

nespěchej, bys nám to hlásil, – my deset let

znali to dříve.

Netrýzni cizích mláďat, když směšná se zdají

a malá,

sestrami, bratry je zvi – snad jim život máť

medvědí dala!

„Kdo je mi roven?“ mládě dí v první své

kořisti pýše.

Však džungle je velká a malé je mládě; ať

mlčí a přemýšlí tiše!

Průpovědi Balúovy.

Vše, co se tuto vypravuje, stalo se nějaký čas, nežli Maugli odešel od Sionýské vlčí smečky a nežli se pomstil na Siru Chanovi, tygru. Bylo to za doby, kdy jej Balú učil zákonu džungle. Velký, vážný starý medvěd měl velikou radost, že má tak bystrého žáka, neboť mladí vlci se chtějí učit ze zákona džungle jen tomu, co se týče jejich vlastní smečky a jejich rodu, a utekou, jakmile dovedou opakovati lovecký verš: –

»Nohy, jež nezpůsobí nejmenšího hřmotu, oči, jež vidí v nejhlubší tmě; uši, jež slyší i vítr v brlohu, a ostrý bílý chrup – to vše ti vyznačuje naše bratry, vyjma Tabaki – Šakala a Hyenu, kterých nenávidíme.« – Ale Maugli, jako lidské mládě, musil se naučiti mnohem více než tomuto. Někdy Bagýra, černý pardál, přišel, toulaje se džunglí, aby viděl, jak jeho miláček pokračuje a předl, opíraje hlavu o kmen, zatím co Maugli odříkával Balúovi svou denní lekci. Chlapec dovedl téměř stejně dobře šplhati jako plovati a plovati téměř tak dobře jako běhati, a proto Balú, Učitel Zákona, naučil jej zákonu stromů i zákonu vody: jak rozpoznati shnilou větev od zdravé; jak mluvit zdvořile k včelám, když přijdete na jejich úl padesáte stop nad zemí; co říci Mangovi netopýru, když jste jej vyrušili z jeho poledního odpočinku ve větvích; jak dáti výstrahu vodním hadům v tůních, nežli sebou šplýchnete mezi ně. Nikdo z džunglího národa není rád vyrušen a všichni jsou pohotoví vrhnouti se na rušitele. A Mauglimu bylo se naučiti i loveckému volání cizincovu, které je nutno opakovati hlasitě, pokud se naň nedostane odpovědi, kdykoli někdo z džunglího národa loví mimo hranice svých vlastních lovišť. Přeloženo, znamená: »Dovolte mi lovit zde, neboť mám hlad!« A odpověď zní: »Lov tedy pro potravu, ale ne pro zábavu.«

To vše ukazuje, mnoho-li Mauglimu bylo se naučiti napaměť; a býval velmi unaven, když mu bylo odříkávati tutéž věc znovu a znovu, po sté a sté; ale, jak pravil Balú k Bagýrovi jednou, když byl Maugli bit a utekl rozhněván:

»Lidské mládě je lidské mládě a musí poznati všechn zákon džungle.«

»Ale pomysli, jak je malý,« namítal černý pardál, který by byl Maugliho zkazil, kdyby byl měl svou vůli. »Jak může tak malá hlava podržeti všechny tvé dlouhé věci?«

»Je snad v džungli něco tak malého, aby to nemohlo býti zabito? Ne. Proto jej učím všem těmto věcem, a proto jej praštím – ó, velmi jemně – když něco zapomene.«

»Jemně! Což ty víš o jemnosti, starý lamželezo?« bručel Bagýra »Jeho tvář je dnes plná šrámů od tvé – jemnosti. Uf!«

»Jest lépe, aby byl pošramocen od hlavy k patě ode mne, který jej miluji, než aby přišel k úrazu z nevědomosti,«

odpověděl Balú s velikou vážností. »Učím jej nyní Mistrovským Slovům Džungle, které mu mají býti ochranou mezi ptáky, mezi hady a mezi vším, co běhá o čtyřech nohách, vyjma jeho vlastní smečky. Může nyní činiti nárok na ochranu celou džunglí, jenom vzpomene-li si na příslušná slova. Což to nestojí za trochu výprasku?«

»Dobrá; jenom hled', abys lidské mládě nezabil. Není to stromový kmen, abys na něm ostřil své nemotorné drápy. Co však jsou tato Mistrovská Slova? Já pro svou osobu hodím se spíše k tomu, abych pomoc poskytl, než abych jí žádal« – a Bagýra natáhl pracku a prohlížel s pýchou ocelově modré, dlátovité drápy na jejím konci – »a přece bych rád věděl něco o nich.«

»Zavolám Maugliho, aby ti některá řekl – chce-li. Pojd' sem, bratříčku, pojd'!«

»Hlava mi bzučí jako včelí strom,« řekl hněvivý hlas nad jejich hlavami, a Maugli svezl se dolů po stromě velmi rozzloben a rozhořčen, dodávaje, když stanul na zemi: »Jdu k vůli Bagýrovi a ne k vůli tobě, starý, tlustý Balú.«

»To je mi naprosto jedno,« odpověděl Balú, ačkoliv byl uražen a zarmoucen. »Řekni tedy Bagýrovi Mistrovská Slova Džungle, kterým jsem tě dnes naučil.«

»Mistrovská Slova kterého národu?« ptal se Maugli maje radost, že se může pochlubit. »Džungle má mnoho jazyků. Já je znám všechny.«

»No, něco znáš, ale mnoho ne. Pohled', Bagýro, nikdy nepoděkují svému učiteli. Nikdy nepřišel ani jediný malý vlček, aby poděkoval starému Balúovi za jeho učení. Řekni tedy slovo pro Lovecký Národ, ty velký učenče.«

»Jsme z jedné krve, vy i já,« řekl Maugli, dávaje slovům medvědí přízvu, jehož užívají v džungli všichni.

»Dobrá! A nyní heslo ptačí.«

Maugli odpověděl, přidav na konec průpovědi supí hvízd.

»A teď pro Hadí Národ,« řekl Bagýra.

Odpověď byl nepopsatelný sykot, a Maugli vykopl oběma nohama do zadu a sám si zatleskal, a skočil Bagýrovi na hřbet, kde usedl na bok, kopaje patami jeho hebkou srst a dělaje na Balúa nejošklivější obličej, které si mohl vymyslet.

»No tak tedy – no! To stálo přece za nějaký šrám,« řekl hnědý medvěd něžně. »Jednou si na mne vzpomeneš.« A Balú se obrátil k Bagýrovi a vyprávěl mu, jak požádal za Mistrovská Slova Hathiho, divokého slona, jenž zná všechny tyto věci, a jak vzal Hathi Maugliho dolů k tůni, aby dostal Hadí Slovo od vodního hada, protože Balú je nedovedl vyslovit, a jak je nyní Maugli pokud možno bezpečěn proti všem nehodám v džungli, protože ani had, ani pták, ani zvíře mu neublíží.

»Není se tedy nikoho báti,« vykládal Balú, poklepávaje si hrdě na huňaté břicho.

»Vyjma jeho vlastní kmen,« řekl Bagýra přidušeně a dodal nahlas k Mauglimu: »Dej trochu pozor na má žebra, Bratříčku! Co pak znamená toto tvoje tančení po mých zádech?«

Maugli se pokoušel zjednat si sluchu, tahaje Bagýru za srst na plecích a kopaje ze vší síly. Když nyní tedy oba naslouchali, volal plným svým hlasem: »A já budu mít svůj vlastní národ a budu jej vodit po celý den skrze větve!«

»Co pak znamená toto nové bláznovství, ty malý sniteli snů?« ptal se Bagýra.

»Ano, a budu házet větve a špínu na starého Balú,« pokračoval Maugli. »Slíbili mi to! – Au!«

»Húff!« Balúova velká tlapa srazila Maugliho s Bagýrova hřbetu, a chlapec, leže mezi ohromnými jeho tlapami, viděl, že je medvěd velmi vážně rozzloben.

»Maugli,« řekl Balú, »tys mluvil s Bandar-logy, s národem Opic!«

Maugli pohlédl na Bagýru, aby viděl, zdali se pardál také zlobí; ale Bagýrovy oči byly tvrdý jako křemeny.

»Tys mluvil s Opičím národem, s šedými opicemi, s národem bez zákona, s jedlíky všeho možného. To je velká hanba!«

»Když mne Balú udeřil do hlavy,« řekl Maugli, leže dosud na zádech, »odešel jsem, a šedé opice přišly dolů se stromů a bylo jim mne líto. Nikdo jiný o mne nedbal,« a Maugli krčil trochu nosem.

»Lítost opičího národa!« poškříbl se Balú. »Tichost horské řeky! Chladno letního slunce! A pak, lidské mládě?«

»A pak – pak mi daly ořechy a příjemné věci k jídlu a – a donesly mne v rukách nahoru až do vrcholů stromů, a

povídaly, že jsem jejich krevní bratr, vyjma že nemám ocasu, a že budu jednou jejich vůdcem.«

»Nemají vůdce,« řekl Bagýra. »Lžou. Lhaly vždy.«

»Byly velmi vlídný a prosily mne, abych přišel zase. Proč jsem nebyl nikdy vzat mezi Opičí národ? Stojí na nohou jako já. Netlukou mne tvrdými tlapami. Hrají si celý den. Nechte mne jít nahoru. Zlý Balú, pusť mne vzhůru. Chci si s nimi zase hrát.«

»Poslyš, lidské mládě,« řekl medvěd, a jeho hlas hřměl jako hrom za horké noci. »Naučil jsem tě všemu zákonu všech národů v džungli vyjma národ Opic, které žijí na stromech. Nemají zákona. Jsou to vyvrhelové. Nemají své vlastní řeči, ale kradou slova, která zaslechnou, když naslouchají a slídí a číhají nahoře ve větvích. Jejich způsoby nejsou našimi způsoby. Jsou bez vůdců. Nemají paměti. Chlubí se a žvástají a dělají, jako by byly velkým národem, který se chystá podniknouti veliké věci v džungli, ale pád ořechu obrátí jejich mysl k smíchu a vše je zapomenuto. My z džungle nemáme s nimi nic společného. Nepijeme tam, kde pijí opice; nechodíme, kam chodí opice; nelovíme, kde ony loví; neumíráme, kde ony umírají. Slyšel jsi mne kdy mluvit o Bandar-logách do dnešního dne?«

»Ne,« odpověděl Maugli šepetem, neboť v lese bylo velmi тихо teď, kdy Balú skončil.

»Džunglí národ vyhodil je ze svých úst a ze svých myslí. Je jich velmi mnoho a jsou zlí, špinaví, nestoudní, a přejí si – ač-li mají jakého pevného přání, aby si jich džunglí národ všiml. Ale my si jich nevšímáme, ani když nám na hlavu hází ořechy a špínu.«

Balú sotva skončil, když se dolů snesl celý déšť ořechů a větévkových zlomků, a slyšeli kašel a štěkot a hněvivé skoky vysoko ve vzduchu mezi nejtenčími větvičkami.

»Opičí Národ je národ zakázaný,« řekl Balú, »zakázaný národu džungle. Pamatuj si to!«

»Zakázaný,« řekl Bagýra; »ale já přece myslím, že tě měl Balú před nimi varovati.«

»Já – já? Jak mi mohlo napadnouti, že si bude hrát s takovou špinou? Opičí národ! Fuj!«

Nový déšť snesl se na ně a oba odklusali, vzavše Maugliho mezi sebe.

Co řekl Balú o opicích, bylo úplně pravda. Patřily stromovým vrškům, a protože zvířata velmi zřídka pohlédnou vzhůru, nebylo příležitosti, aby opičí národ a džunglí národ zkřížili svoje cesty. Ale kdekoliv opice našly nemocného vlka nebo raněného tygra anebo medvěda, mučily jej a házely ořechy a klacky na kterékoliv zvíře pro zábavu a v naději, že budou povšimnuty. A pak řvaly a křičely nesmyslné zpěvy a vyzývaly džunglí národ, aby vyšplhal se nahoru na jejich stromy a bojoval s nimi; anebo se pouštěly pro nic za nic mezi sebou do zuřivých rvaček a nechávaly mrtvé opice na místech, kde je mohl džunglí národ spatřiti. Byly stále právě na tom, že si zvolí vůdce a zákony a zvyky, ale neučinily toho nikdy, protože jejich paměť nevytrvala ze dne na den, a tak se vytáčely z věci, říkáce: »Nač myslí Bandar-logové dnes, bude džungle mysliti zítra,« a to jim bylo velkou útěchou. Žádné zvíře jich nemohlo do-sáhnouti, ale za to si jich žádné zvíře nevšímalo: a proto byly tak rády, když Maugli přišel hrát si s nimi a slyšely, jak byl Balú pro to hněviv.

Nezamýšlely nikdy učiniti více, neboť Bandar-logové vůbec nikdy nic nezamýšlejí, ale jednomu z nich napadlo něco, co se mu zdálo skvělou myšlenkou, a tak řekl ostatním, že by byl Maugli velmi užitečnou osobou, kdyby byl udržen v jejich kmenech, protože by mohl splétati větve k ochraně proti větru, a že, kdyby jej chytili, mohli by jej přimět, aby je tomu naučil. Maugli ovšem, dítě dřevoštěpovo, sdědil mnoho pudů svého rodu a splétával si z větviček malé chýšky, aniž by přemýšlel, jak k tomu přišel; a Opičí národ, dívaje se shora, považoval jeho hru za náramně divuplnou. Tentokrát, pravili si, má se nám opravdu dostatí náčelníka a staneme se nejmoudřejším národem džungle, tak moudrým, že každý si nás všimne a bude nám záviděti. Proto tichounce sledovali Balúa a Bagýru a Maugliho džunglí, až byl čas k polednímu pozdrimnutí, a Maugli, který se velmi styděl, usnul mezi pardálem a medvědem, rozhodnut nemít nikdy více ničeho s opičím národem.

Nejbližší věcí, kterou si uvědomil, bylo, že pocítil ruce na svých pažích a rukou, tvrdé, silné, malé ruce, a pak šlehání větví do obličeje, a pak hleděl skrze klátící se větve hluboko dolů, kde Balú budil svým hlubokým křikem všechny džungli a Bagýra vyskočil na strom, ceně kde který zub. Bandar-logové řvali vítězoslávou a prchali vzhůru do nejhořejších větví, kam se Bagýra nemohl odvážit, je sledovati, volajíce: »Všiml si nás! Bagýra si nás všiml. Všichni obyvatelé džungle se nám obdivují pro naši obratnost a naši chytrost.« A pak započal jejich útek. A útek Opičího národa zemí stromů jest jednou z věcí, kterých nikdo nedovede popsati. Mají své pravidelné cesty a křižovatky, nahoru a dolů, všechny položeny padesát, šedesát stop nad zemí, a po těchto cestách dovedou v případě potřeby cestovati i v noci. Dvě nejsilnější opice chopily Maugliho v podpaží a houpaly s ním skrze větve,

dvacet stop daleko jediným skokem. Kdyby byly samy, byly by dovedly ubíhati dvakráte tak rychle, ale chlapcova tíže je zdržovala. Ač cítil Maugli nevolnost a závrať, nemohl přece než těšiti se z divokého úprku, ač jej děsily bleskové pohledy na zemi, a ač hrozné nárazy na konci každého houpnutí prázdňím vzduchem obracely mu srdce i žaludek na ruby. Jeho průvodci vynášeli jej nahoru po stromě, až cítil nejtenčí vrcholové větvičky praskati a ohýbati se pod nimi, a pak s kašlem a houkáním vrhali se ven a dolů a chápali se, visíce za nohy či za ruce, spodnějších větví nejbližšího stromu. Chvílemi mohl hleděti na míle a míle přes klidnou zelenou džungli, jako člověk na vrcholku stožáru může viděti na míle přes moře, pak zase šlehaly jej větve a listí do tváře a byl i se svými strážci opět téměř u samé země. A tak skákajíc a rámusíc a houkajíc a ječíc létala celá tlupa Bandar-logů stromními cestami i s Mauglim, zajatcem.

Chvíli se bál, že bude upuštěn; pak se rozzlobil, ale byl příliš moudrý, než aby byl bojoval, a počal raději přemýšlet. První věcí bylo poslat zpět zprávu Balúovi a Bagýrovi, neboť při rychlosti opičího útěku věděl, že budou jeho přátelé zanecháni daleko pozadu. Bylo mammo hleděti dolů, neboť mohl viděti toliko horní strany větví, a tak hleděl raději vzhůru, až uzřel daleko v modru supa Ranná, houpajícího se a kroužícího, jak hlídal džungli a čekal na umírající živočichy. Rann viděl, že opice cosi nesou a spustil se o několik set stop, aby viděl, je-li jejich břemeno dobré k snědku. Zahvízdl překvapením, uviděv Maugliho, taženého na stromový vršek, a volajícího supí pozdrav: »Jsme jedné krve, ty i já.« Zelené vlny větví zavřely se nad hochem, ale Rann dokolébal se k nejbližšímu stromu v čas, aby uzřel nořiti se z něho opět jeho malou hnědou tvář. »Pamatuj moji stopu,« volal Maugli, »a řekni o ní Balúovi ze Sionýské smečky a Bagýrovi z Poradní Skály.«

»Čí jménem, bratříčku?« Rann neviděl dosud nikdy Maugliho, ač o něm ovšem již slyšel.

»Jménem Maugliho, žáby. Říkají mi lidské mládě! Sleduj moji stopu!«

Poslední slova byla vyjeknuta, kdy byl již unášen vzdušným prostorem, ale Rann kývl a stoupnul, až vypadal ne větší než mlhavá tečka, a odtud sledoval svým dalekohledným okem kývání stromových vršků, jak Maugliho průvod letěl v dále.

»Nejdou nikdy daleko,« řekl s úsměškem. »Nikdy neprovedou, co počali prováděti. Bandar-logové honí se stále začímsi novým. Tentokráte, mám-li jen trochu dobrý zrak, uhnali si sami pro sebe nehodu, neboť Balú není neopeřené holátko a Bagýra umí, jak dobře vím, zabíjeti více než pouhé kozy.«

A tak se kolébal na svých křídlech s nohama skrčenýma pod sebou, a čekal.

Zatím Balú a Bagýra byli zuřivi vztekem a žalem. Bagýra šplhal, jak nešplhal nikdy před tím, ale tenké větvičky lámaly se pod jeho vahou a pardál svezl se dolů s drápy plnými kůry,

»Proč jsi nevaroval lidské mládě?« řval na ubohého Balú, jenž se dal do svého nejapného klusu doufaje, že postačí opicím. »K čemu bylo, žes jej na polo zabil ranami, jestliže jsi ho nevaroval.«

»Honem, jen honem! Snad je dosud chytíme,« oddechoval Balú.

»S touto rychlostí! Tak bychom neznali ani raněnou krávu! Učiteli zákona – bijce mláďat – míle tohoto kolébání by tě přivedla k puknutí. Sedni raději a přemýšlej. Vymysli nějaký plán. Toto není čas k honění. Mohli by jej upustiti, kdybychom je sledovali příliš z blízka!«

»Arrulá! Húú! Snad jej už upustili jsouce znaveni jeho nesením. Kdo může spoléhati na Bandar-logy? Dej mrtvé netopýry na moji hlavu! Dej mi k jídlu zčernalé kosti! Sval mne do úlů divokých včel, aby mne upíchaly k smrti a pohřbi mne hyenou, neboť jsem nejbídnějším ze všech medvědů. Arulala, Wahúúá. Ó Maugli, Maugli! Proč jsem tě nevaroval před Opičím národem, místo abych ti rozbíjel hlavu! Snad jsem mu vyrazil z mysli denní lekci a je teď samotný v džungli bez Mistrovských Sloví!«

Balú sepiat tlapy nad ušima a válel se sem a tam nařkaje a skuče.

»Aspoň mně pověděl všechna slova přesně jen chvíli před tím,« řekl Bagýra netrpělivě. »Balú, nemáš ani paměti ani vážnosti. Co by si džungle pomyslela, kdybych já, Černý Pardál, se svinul jako dikobraz Ikki a kvičel?«

»Co mi záleží na tom, co si džungle myslí! Snad je teď už mrtev!«

»Pakliže jej neshodí s větví pro kratochvíli anebo jej nezabijí z hlouposti, nebojím se o lidské mládě. Je moudrý a dobře vyučen, a hlavně má oči, které nahánějí strach všem obyvatelům džungle. Ale – a to je velmi zlé – je v moci Bandar-logů a ti, žijíce ve stromech, nebojí se žádného z nás.« A Bagýra lízal si zamyšlení přední tlapu.

»Jaký jsem hlupák! Ó, jaký jsem to tlustý, kořínky hrabající hlupák,« řekl Balú, rozvinuv se prudkým trhnutím; »Hathi, Slon, má pravdu říkáje: »Každý má svůj vlastní strach! A oni, Bandar-logové, bojí se Káje, Skalního Hada.

Dovede šplhati stejně dobře jako oni. Krade jim v noci mladé opice. Pouhé zašeptnutí jeho jména zamrazí jim jejich zlé ocasy. Pojďme, vyhledejme Káje.»

»Co ten pro nás vykoná? Není z našeho kmene, jsa beznohý, a má ty nejhorší oči,« namítal Bagýra.

»Je velmi starý a velmi zchytralý. A hlavně, je neustále hladov,« řekl Balú pln naděje. »Slib mu hodně koz.«

»Když se jednou najedl, spí po celý měsíc. Snad teď právě spí, a i kdyby bděl, což bude-li mu milejší zabít si své kozy sám?« Bagýra, jenž nevěděl mnoho o Kájovi, byl přirozeně podezřív.

»Pak, v tom případě, my dva dohromady, ty a já, přivedeme jej k rozumu, starý lovče.« A Balú štouchl pardála svým opelichalým hnědým ramenem a oba dali se do klusu vyhledat Káje, skalní kraje.

Nalezli jej nataženého na teplé skále v odpoledním slunci a obdivujícího svůj nový kabát, neboť byl posledních deset dní v ústraní svlékaje starou kůži a byl nyní velice nádherný, lehaje svou velkou, tuponosou hlavou nad zemí a zaplétaje třicet stop svého těla ve fantastické uzly a křivky a lízaje si rty v pomyšlení na budoucí oběd.

»Nejedl dosud!« řekl Balú zabručev uspokojením, když uzel krásně skvrnitě hnědé a žluté roucho. »Dej pozor, Bagýro! Je vždy poněkud slep, když vyměnil kůži a velmi rychlý v úderu!«

Káj nebyl jedovatý had – v pravdě spíše pohrdal jedovatými hady jakožto zbabělci – ale jeho síla byla v jeho objetí a když jednou ovinul kolem někoho své závitě, bylo po řeči.

»Dobrý lov!« zvolal Balú, usedaje na zadní nohy. Jako všichni hadi jeho druhu byl i Káj poněkud nahluchlý a neslyšel z prvu volání. Pak svinul se připraven na všechny možnosti, s hlavou sehnutou.

»Dobrý lov nám všem,« odpověděl. »Oho, Balú, co ty tu děláš? Dobrý lov, Bagýro. Aspoň jeden z nás potřebuje pokrmu. Máte nějakou zprávu o zvěři? Snad o nějaké laňce nebo dokonce mladém kozlu? Jsem prázden jako vyschlá studně.«

»Jsme na lovu,« řekl Balú nedbale. Věděl, že Káj nechce býti uhnán. Je příliš veliký.

»Dovolte mi jít s vámi,« řekl Káj. »Tobě, Bagýro, ani tobě, Balú, nezáleží na ráně víc nebo míň, ale já – já jsem odkázán, abych čekal a čekal celé dny na lesní cestě anebo šplhal polovinu noci v pouhé naději na nějakou mladou opici. Fuj! Větve už nejsou, jaké bývaly, když jsem byl mlád. Jsou to teď samé shnilé souše a suché chrástí.«

»Snad to souvisí poněkud s tvou velikou váhou,« nadhodil Balú.

»Mám teď pěknou délku – pěknou délku,« liboval si Káj poněkud pyšně. »Přes to však chyba je na tomto nově narostlém chrástí. Při posledním lovu bych byl málem spadl – věru málem, a hluk mého sklouznutí – neboť můj ocas nebyl pevně ovinut kolem stromu – probudil Bandar-logy, a ti dali mi těch nejhorších jmen.«

»Beznohá, žlutá žízalo!« řekl Bagýra do vousů, jako by se pokoušel vzpomenouti si na něco.

»Sssss! Nazývali mne tak?« ptal se Káj.

»Cosí takového to bylo, co volali dolů poslední měsíc, ale my jsme si jich ani nevšimli. To budou mluvit vše možné, třebaš i žeš přišel o všechny své zuby a že se neodvážíš čelit něčemu většímu než kůzleti, protože – věru, tito Bandar-logové jsou velmi nestoudní tvorové, – protože máš strach z kozlích rohů,« pokračoval Bagýra svým nejsladším hlasem.

Had, zvláště stará zchytralá krajta jako Káj, ukáže jen zřídka, že je rozzlobena; ale Balú a Bagýra viděli velké polykací svaly po stranách hadova krku čeřit se a sraškovati.

»Bandar-logové změnili své rejdiště,« řekl klidně, »Když jsem přišel dnes sem na slunce, slyšel jsem je houkati ve vršcích stromů.«

»Jsou – jsou to Bandar-logové, které dnes honíme,« řekl Balú; ale slova vázla mu v hrdle, neboť to bylo poprvé za jeho paměti, co někdo z džunglího národa přiznal, že se zajímá o konání opic.

»Není tedy pochyby, že to není nijaká nepatrná maličkost, která vede takovéto dva lovce – dojistá vůdce v jejich vlastních kmenech – na stopu Bandar-logů,« odpověděl Káj zdvořile, nadýmaje se zvědavostí.

»Vskutku,« počal Balú, »nejsem více nežli starý a časem velmi pošetilý učitel zákona pro sionýská vlčí mláďata a Bagýra zde –«

»Je Bagýra,« řekl černý pardál, a jeho čelisti zavřely se s cvaknutím, neboť nevěřil skromnosti. »Naše nesnáze je

tato. Ti zloději ořechů a trhači palmových listů ukradli nám lidské mládě, o němž jsi už snad slyšel.«

»Slyšel jsem nějaké zprávy od Ikki, dikobraza, kterého jeho ostny činí drzým, o človíčku, jenž byl přijat do vlčí smečky; ale nevěřil jsem tomu. Ikki je pln příběhů, které napolo zaslechl a které velmi špatně vypravuje.«

»Ale toto je pravda. Je to lidské mládě, jakého nikdy nebylo,« řekl Balú. »Nejlepší a nejmoudřejší a nejstatečnější z lidských mláďat – můj vlastní žák, který jednou učiní jméno Balúovo slavným po všech džunglích; a mimo to, já – my jej milujeme, Káji. «

»Tss! Tss!« řekl Káj, potřásaje sem a tam svou velkou hlavou. »I já jsem poznal, co je láska. Mohl bych vypravovati věci, které –«

»Které vyžadují jasné noci, až budeme všichni dobře nakrmeni, abychom mohli přiměřeně oceniti,« řekl rychle Bagýra. »Naše lidské mládě je v rukou Bandar-logů, a my víme, že z celé džungle Bandar-logové bojí se jedině Káje.«

»Bojí se jedině mne. Mají dobré důvody. Žvástavé, pošetilé a marné – marné, pošetilé a žvástavé jsou opice. Ale človíčku v jejich rukou není nikterak dobře. Opice znudí se ořechy, které trhají a sházejí je dolů. Nosí půl dne větev, zamýšlejíce s ní vykonati cosi velikého, a pak ji přelomí na dvě. Tomu človíčku nelze záviděti. – A tak tedy mne nazývali – žlutou rybou – či jak to bylo?«

»Červem – zemským červem, žížalou,« řekl Bagýra; »a mnoho jiných věcí, kterých nemohu vysloviti studem.«

»Musíme jim připomenouti, aby mluvili lépe o svém pánu! Ááa – ssš. Musíme napomoci jejich bludné paměti. Nuže, kam odešli se svým lidským mládětem?«

»To ví jen džungle sama. K západu slunce, myslím,« řekl Balú. »Mysleli jsme, že ty snad to víš, Káji.«

»Já? A kterak? Beru je, když mi přijdou do cesty, ale nehoním Bandar-logů ani žab ani zeleného šlemu na vodě aniž čeho jiného.«

»Vzhůru, vzhůru, vzhůru! Hilló, illo, illo, pohlédni vzhůru, Balú ze sionýské vlčí smečky!«

Balú pohlédl vzhůru, aby viděl, odkud hlas přichází, a tu byl Rann, sup, snášeje se dolů ve slunci svítícím na vzhůru obrácených spodinách jeho křídel. Byl již téměř čas, kdy Rann uléhá, ale Rann přelétl celou džungli hledaje medvěda, kterého přehlédl v hustém listí.

»Co jest?« ptal se Balú.

»Viděl jsem Maugliho mezi Bandar-logy. Prosil mne, abych ti to pověděl. Hlídal jsem jej. Bandar-logové vzali jej přes řeku k opičímu městu – do Chladných Doupat. Zůstanou tam snad celou noc anebo deset nocí anebo hodinu. Řekl jsem netopýrům, aby je hlídali přes noc. To jest moje poselství. Dobrý lov všem vám dole!«

»Plné hrdlo a hluboký spánek tobě, Ranne,« volal Bagýra. »Budu na tebe pamatovati při svém nejbližším lovu a schovám ti hlavu jen pro tebe, ó nejlepší ze všech supů!«

»A, to není nic, to není nic. Chlapec měl Mistrovské Slovo. Nemohl jsem vykonati nic menšího.« A Rann odkroužil zase vzhůru k svému nočnímu hradlu.

»Nezapomněl použití jazyka,« řekl Balú s hrdým smíchem. »Pomyslím-li, že je tak mlád a vzpomněl si na Mistrovské Slovo pro ptáky ve chvíli, kdy byl házen skrze stromy!«

»Bylo mu vtlačeno velmi pevně do hlavy,« řekl Bagýra. »Ale jsem naň hrd; a teď musíme vyraziti k Chladným Doupatům.«

Věděli všichni, kde to bylo; ale jen málo' kdo z džunglího národa tam kdy přicházel, protože Chladnými Doupaty bylo opuštěné město, ztracené a pohřbené v džungli, a zvířata jen zřídka užívají míst, kterých kdy užívali lidé. Divoký kanec tam bydlí, ale lovcí národ nikoli. Mime to tam bydlily opice, pokud o nich vůbec bylo lze říci, že kde bydlí, a žádné zvíře mající úctu k sobě samému nepřišlo k němu na dohled, vyjma v čas žízně, kdy polozbořené studny a nádrže chovaly trochu vody.

»Je to cesta na půl noci – v plné rychlosti,« řekl Bagýra, a Balú hleděl velice vážně. »Půjdu tak rychle jak dovedu,« řekl Balú úzkostně.

»Neodvážíme se na tebe čekat. Přijď za námi, Balú. Musíme vykročiti rychlou nohou – Káj a já!«

»Nohou nebo bez noh, já dovedu předhoniti všechny tvé čtyři běhy,« řekl Káj krátce. Balú učinil pokus chvátati, ale musil usednouti oddychuje, a tak jej nechali, aby přišel za nimi, kdežto Bagýra chvátal v před rychlým

par-dálím klusem. Káj nemluvil, ale ať vykračoval Bagýra jak chtěl, ohromná skalní krajta udržovala s ním rovnost. Kde přišli k horskému proudu, nabýval Bagýra vrchu, protože přeskočil jediným skokem, kdežto Káj plaval, hlavu a dvě stopy krku nad vodou; ale na rovině Káj zase vyrovnal ztracenou vzdálenost.

»U zlomené závory, která mne osvobodila,« řekl Bagýra, když se setmělo, »ty nejsi pomalý chodec!«

»Jsem hladov,« řekl Káj. »A mimo to mne nazvali skvrnitou žábou.«

»Červem, žížalou, a žlutým až po boty.«

»Vše jedno. Pojdme!« a Káj jako by se řítíl potokem po cestě, nalézaje klidným okem nejkratší cestu a drže se jí pevně.

V Chladných Doupatech opice vůbec nemyslíly na Maugliho přátele. Přinesly chlapce do Ztraceného Města, a měly pro tu chvíli samy ze sebe velikou radost. Maugli dosud nikdy neviděl indického města, a ač toto bylo spíše jen hromadou ssutin, zdálo se mu velmi divuplným a nádherným. Nějaký král vystavěl je před dávnými časy na malém vršku. Bylo dosud zříti umělé cesty, vedoucí nahoru ke zbořeným branám, kde dosud visely na sežraných, rezovatých stěžejích poslední zbytky dřeva. Stromy vyrostly ze zdí a rostly do nich; stavby byly zříceny a spráchnivěly a divoké šplhavé rostliny visely s oken věží a se zdí ve velkých visutých chomáčích.

Velký, bezestřechý palác ovládal vrchol pahorku a mramor jeho dvorů a fontán byl zničen a poskvřen zelení a červení; i samy oblázky ve dvorech, kde živali královi sloni, byly odstrčeny a rozházeny od travin a mladých stromů.

Z paláce mohli jste viděti řady a řady bezestřechých domů, jež činily opuštěné město podobným prázdným voštinám plným černě, beztvárný kameny balvan, jenž byl kdysi modlou na prostoře, kde se scházely čtyři cesty, jámy a dolíky na nárožích ulic, kde stávaly kdysi veřejné studny, a rozbité bane chramů s fíkovníky, bujícími po jejich bocích. Opice zvaly toto místo svým městem a dělaly, jako by pohrdaly džunglím národem, protože žil v lese. A přece nikdy nevěděly, k čemu byly tyto budovy vystavěny, aniž jak jich užiti. Sedaly v kružích v předsíni králova poradního sálu a škrábaly se po blechách a dělaly, jako by byly lidmi; anebo běhaly dovnitř a ven po domech a sbíraly kusy malty a staré cihly do některého kouta, a pak zapomněly, kam je ukryly, a zápasily, křičely ve rvoucích se tlupách a pak náhle přestaly, aby si hrály nahoru a dolů po terrassách královské zahrady, třesouce růžovými stromy a pomoranči pro zábavu, aby viděly padající květy a plody. Prozkoumávaly všechny chodby, temné průchody a tunely paláce a sta malých prostor, ale nikdy si nepamatovaly, co již viděly a co ne; a tak se toulaly semo tamo jednotlivě anebo v párech a tlupách a říkaly si druh druhu, že činí jako to činí lidé. Pily ze studní a zašpinily a zkallily všechnu vodu, a rvaly se pak nad ní a pak se sbíhaly v davy, křičely a hulákaly: »není nikdo v džungli tak moudrý a tak dobrý a tak obratný a tak silný a tak ušlechtilý, jako Bandar-logové.«

A pak začaly zase od počátku, až je omrzelo město a ony se vrátily do stromových vrcholů, doufajíce, že si jich džunglí národ nevšimne.

Maugli, jenž byl vychován pod zákonem džungle, nemiloval a nechápal tohoto způsobu života. Opice zavlekly jej do Chladných Doupat pozdě odpoledne, a místo aby šly spat, jako by byl Maugli učinil po dlouhé cestě, vzaly se za ruce a tancovaly kolem, zpívajíce své pošetilé zpěvy. Jeden opičák měl řeč a povídal, že zajetí Maugliho znamená obrat v dějinách Bandar-logů, neboť Maugli jim měl ukázati, jak splétati hůlky a rákosí na ochranu proti dešti a chladu. Maugli uchopil několik plazivých rostlin a počal je splétati v chýši a opice se pokoušely napodobiti jej, ale v několika minutách ztratily o to zájem a počaly druh druhu tahati za ocasy aneb skákati po všech čtyřech a kašlati.

»Chce se mi jíst,« řekl Maugli; »jsem cizím v této části džungle. Přineste mi jisti anebo mi dovolte, abych zde lovil.«

Dvacet neb třicet opic odkvapilo, aby mu přinesly ořechy a divoké plody; ale cestou se daly do rvačky a bylo zbytečnou námahou vraceti se s tím, co z ovoce zbylo. Maugli byl stejně celý bolavý a rozzlobený jako hladový, a probíhal prázdným městem, vydávaje chvílemi cizincovo lovcí volání, ale nikdo mu neodpovídal a Maugli cítil, že se opravdu dostal na velmi špatné místo.

»Vše, co Balú říkal o Bandar-lozích, je pravda,« myslil si. »Nemají zákona, nemají lovcího hesla, nemají vůdců – nic než pošetilá slova a malé zlodějské hmatavé ruce. Jestliže tu tedy budu umořen hladem nebo zabit, bude to moje vlastní vina. Ale musím se pokusiti o návrat do své vlastní džungle. Balú mi dojistá nabije, ale to je lepší, než chytati s Bandar-logy hloupé růžové listí.«

Sotva že však došel k městským zdem, strhly jej opice zpět, říkajíce mu, že ani neví, jak je šťasten a štípajíce jej,

aby jej učinily vděčným. Zaťal zuby a neříkal ničeho, ale šel s povykujícími opicemi na terrassu nad nádržími z rudého pískovce, napolo plnými dešťové vody. Uprostřed terrassy byl zřícený letohrádek, vystavěný pro královny, od staletí mrtvé. Báňová střecha napolo se propadla a zatarasila podzemní východ z paláce, kterým královny, vchází valy; ale zdi byly zdělané ze záclonovitých mramorových ozdob v nádherné, jako mléko bílé síťoví, poseté acháty, karneoly, jaspisem a lapis lazuli, a jak vyšel měsíc za pahorkem, svítil prolamovanou prací, vrhaje na zemi stíny jako černé, sametové vyšívání. Rozbit, ospalý a hladov, jak Maugli byl, nemohl se Maugli přece zdržeti smíchu, když mu Bandar-logové počali – hned dvacet najednou – vypravovati, jak jsou rozumní a velcí, silní a ušlechtilí a jak je hloupý, že je chce opustiti. »Jsme velcí! Jsme svobodní! Jsme divuplní! Jsme nejpodivuhodnější národ v celé džungli. Říkáme to všichni, a tedy to je dojista pravda,« volali. »Protože jsi nový posluchač a můžeš naše slova donést zpět k džunglímu národu, tak aby si nás budoucně všímali, povíme ti vše o svých znamenitých osobách.« Maugli nenamítal ničeho a opice shromáždily se ve stech a stech na terrasse, aby naslouchaly svým mluvčím, jak pěli chválu Bandar-logů, a kdykoliv některý z nich ustal z nedostatku dechu, volali všichni najednou: »Je to pravda. Říkáme to všichni.« Maugli kýval a mrkal, říkáje »ano«, kdykoliv se ho něco ptali, a v jeho hlavě to hučelo vším tím hlukem. »Tabaki, šakal, asi kousl všechn tento zástup,« říkal si, »a nyní jsou v šílenství. Toto jest dojista dewanee, šílenost. Což nejdou nikdy spat? Teď přijde mrak a zakryje měsíc. Jenom kdyby byl dosti velký, abych se mohl pokusiti a utéci ve tmě. Ale jsem unaven.«

Na týž mrak čekali také dva dobří přátelé ve zříceném příkopě pod městskou zdí, neboť Bagýra a Káj, vědouce dobře, jak nebezpečny jsou opice ve velkém počtu, nepřáli si vydati se v šanc nehodám. Opice nikdy nebojují, není-li jich aspoň sto na jednoho, a málokdo v džungli má radost z takovéto bitevní podmínky.

»Půjdu k západní zdi,« šeptal Káj, »a sejdu rychle dolů, neboť svah bude mi na prospěch. Nevrhnu se po stech na můj hřbet, ale –«

»Vím to,« řekl Bagýra; »chtěl bych, aby tu byl Balú, ale musíme podniknouti, co můžeme. Až tenhle mrak zakryje měsíc, půjdu na terrassu. Mají tam nad chlapcem nějakou poradou.«

»Dobrý lov,« řekl Káj zamračeně a odkradl se k západní zdi. Ale náhodou to byla nejméně zřícená zeď mezi všemi a velký had byl zdržen, nežli mohl nalézt cestu vzhůru po kamenech. Mrak zakryl měsíc, a jak Maugli přemýšlel, co teď, zaslechl na terrasse lehký krok Bagýrův. Černý pardál vyběhl na svah téměř bez hluku a bil nyní – bylť příliš moudrý, než aby ztrácel čas kousáním – v právo i v levo mezi opicemi, sedícími kolem Maugliho v kruzích, hlubokých na padesát a šedesát řad. Nastal řev hrůzy a vzteku, a pak, jak Bagýra klopytl po válejších se a kopajících tělech pod sebou, vykřikla jedna opice: »Je tady jen jeden! Zabte jej! Zabte!« A rvoucí se spousta opic, kousajíc, škrábajíc, trhajíc a strkajíc zavřela se nad Bagýrou, kdežto pět či šest jich chytilo Maugliho, vytáhly jej nahoru po zdi a shodily jej dolů skrze díru ve střeše. Lidsky vychovaný chlapec by byl býval šeredně potlučen, neboť zeď byla dobrých patnácte stop vysoká; ale Maugli padl, jak jej naučil padati Bagýra, a dopadl na nohy.

»Počkej zde,« volaly opice, »až zabijeme tvé přátele, budeme si pak s tebou hráti – jestliže tě jedovatý národ ponechá na živu.«

»Jsme jedné krve, vy a já,« řekl chvatně Maugli, dávaje Hadí heslo. Slyšelf chřestot a sykot v rumišti všude okolo sebe, a proto raději dal heslo podruhé pro jistotu.«

»Ssstejně ss tebou; ssoumrak halí všše!« odpovědělo půl tuctu hlasů. Každá zříčenina v Indii stane se dříve či později sídlem hadů, a starý letohrádek se zrovna hýbal kobrami. »Stůj klidně, bratříčku, nebo nám tvoje nohy ublíží.«

Maugli stál jak mohl neklidněji, nahlížeje prolamovanou zdí a naslouchaje zuřivému hřmotu boje kolem černého pardála – skřeku, jekotu a řevu a Bagýrovu chraptivému, hlubokému kašli, jak couval a bořil se a kroutil a nořil se pod hromadami svých nepřátel. Poprvé od svého narození bojoval Bagýra o život.

»Balú je dojista blízko; Bagýra by nebyl přišel sám,« myslil si Maugli; a pak volal hlasitě: »K nádrži, Bagýro! Sval se do vodní nádrže! Válej se, kutálej! Dostaň se do vody!«

Bagýra slyšel, a výkřik, jenž mu sdělil, že je Maugli zdrav, dodal mu nové odvahy. Razil si cestu zoufale, coul za coulem, přímo k nádržím, bije se potichu. A tu se zřícené zdi, nejbližší k džungli, rozlehl se hrčivý válečný křik Balúův. Starý medvěd činil, co mohl, ale nemohl dorazit dříve.

»Bagýro,« volal, »jsem zde. Už lezu! Spěchám. Ahuvora! Kameny se mi kácejí pod nohami. Počkejte, až přijdu, vy nejhanebnější Bandar-logové!« Dohekal se na terrassu jen aby zmizel až po hlavu ve vlně opic; ale postavil se pevně na zadní nohy a rozpráhnul přední tlapy, smáčkl jich, kolik mohl, a pak počal tlouci pravidelným buch-buch-buch jako dunivé rány lodního kola.

Tlesk a šplýchnutí povědělo Mauglimu, že si Bagýra prorazil cestu do nádrže, kam ho opice nemohly následovati.

Pardál ležel lapaje dech, s hlavou právě nad vodou, kdežto opice stály po třech na sobě na rudých stupních, tancující vztekem, hotovy skočiti naň znovu se všech stran, kdyby vyšel na pomoc Balúovi. A tu Bagýra pozdvihl svou zamáchanou bradu a v zoufalství vydal Hadí volání za pomoc. – »Jsme jedné krve, ty i já,« --neboť myslel, že Káj v poslední chvíli ukázal ocas. Ani Balú, napolo udušen pod opicemi na pokraji terrassy, nemohl potlačit úsměch slyše černého pardála volati o pomoc.

Káj si právě teprve propracoval cestu přes západní zeď, a dorazil trhnutím, které shodilo obrubní kámen do vody. Nehodlal ztratit žádnou výhodu půdy, a svinul a rozvinul se dvakrát, aby se přesvědčil, že každá stopa jeho dlouhého těla je v pracovním pořádku.

Po celou tu dobu pokračoval boj s Balúem a* opice ječely v nádrži kolem Bagýry, a netopýr Mang, létaje sem a tam, roznášel novinu o velkém boji po celé džungli, až i Hathi, divoký slon, se dal do troubení, a z daleka rozptýlené tlupy Opičího národa se probouzely a přicházely skákající po stromových cestách na pomoc svým přátelům v Chladných Doupatech, a hluk zápasu probudil všechno denní ptactvo na deset mil okolo.

Tu přišel Káj, přímo, rychle a dychtiv zabíjeti. Bojovná síla krajty je v tom, že udeří ranou hlavy, vrhaje za ní celou sílu a tíži svého těla. Dovedete-li si představit kopí anebo bočího berana anebo kladivo vážící skoro půl tuny a hnané chladnou, klidnou myslí na konci rukojeti, můžete si přibližně představit, čemu se podobal bojující Káj. Krajta dlouhá čtyři-pět stop dovede srazit muže, zasáhne-li jej pěkně do hrudi; a Káj byl, jak víte, dlouhý třicet stop. Jeho první rána byla zasazena do středu chumáče kolem Balúa – dopadla zavřenou hubou v mlčení – a nebylo potřeba ji opěťovati. Opice se rozutíkaly ječíce: »Káj! Je tu Káj! Běžte! Prchejte!«

Celá pokolení opic by se pohlavkována k dobrému chování pomocí příběhů, které jim jich starší vyprávěli o Kájovi, nočním zloději, který dovede plížit se po větvích tak tiše, jako roste mech, a ukrást i nejsilnější opice, které kdy žily; o starém Kájovi, který dovedl se učiniti tak podobným mrtvé větvi anebo shnilému kmeni, že i nejmoudřejší byli oklamáni, až je větev chytila. Káj byl vším, čeho se opice v džungli bály, neboť žádná z nich neznala hranic jeho moci, žádná mu nemohla pohleděti do tváře, a žádná nikdy nevyšla živa z jeho objetí. A tak běžely, klopýtajíce hrůzou, na zdi a střechy domů, a Balú nabral hluboký dech ulehčení. Jeho srst byla o mnoho hustší než Bagýrova, ale přece utrpěl velice v zápase. A tu Káj poprvé otevřel tlamu a promluvil jediné dlouhé syčící slovo, a vzdálené opice, chvátající k obraně Chladných Doupat, stanuly, kde byly, a schoulily se, až přetížené větve se ohýbaly a praskaly pod jejich tíhou. Opice na zdech a prázdných domech přestaly křičet a v tichu zavládlém nad městem slyšel Maugli, jak si Bagýra protřásá smáčené boky vylézaje z nádrže. Pak vypukl křik znovu. Opice skákaly výše po stěnách, visely kolem krků velkých kamenných model a ječely hopkující podle zdí, kdežto Maugli v letohrádku tančil a tiskna oči k otvorům krajkovitých stěn houkal jako sova mezi předními zuby, aby jim ukázal svůj výsměch a opovržení.

»Dostaň lidské mládě z této pasti; já nemohu učinit více ničeho,« dechl Bagýra. »Vezměme lidské mládě a pojďme. Budou asi útočiti znovu.«

»Ani se nehnu, pokud jim nerozkáži. – Stůjte zticha!« zasyčel Káj, a město upadlo opět v klid. »Nemohl jsem přijít dříve, bratře, ale myslím, že jsem tě slyšel volati« – obrátil se had k Bagýrovi.

»Já – snad jsem volal z bóje,« odpověděl Bagýra. »Balú, jsi poraněn?«

»Nejsem si jist, zdali mne nerozkubaly ve sto malých medvídat,« odpovídal vážně Balú, protřepávaje tlapku za tlapkou. »Vau! Jsem celý bolavý. Káji, zdá se mi, že ti děkujeme za své životy, Bagýra a já.«

»Co na tom. Kde je človíček?«

»Zde, v pasti. Nemohu vylézt!« volal Maugli. Křivka zřícené bány byla nad jeho hlavou.

»Vezměte jej pryč! Tancuje jako Mao páv; ublíží našim mláďatům!« volaly kobry z nitra domku.

»Hass!« řekl Káj s úsměvem, »ten má přátele všude, tenhle človíček. Ustup nazad, človíčku, a vy, jedovatý národe, skryjte se. Zbořím zeď.«

Káj prohlížel pečlivě zeď, až našel zbarvenou trhlinu v mramorovém prolamování, ukazující chabé místo; klepl dva- neb třikrát lehce koncem hlavy, aby našel správnou vzdálenost, a pak pozdvihnul šest stop svého těla vzhůru nad zemi udeřil, nosem napřed, půl tuctu tříštivých, plnou silou zasazených hrozných ran. Krajková zeď se zřítíla a rozpadla v oblacích prachu a rumu a Maugli vyskočil otvorem a vrhl se mezi Balúa a Bagýru, ovinuje pažema obě mocná hrdla.

»Jsi poraněn?« ptal se Balú, objímaje jej mírně.

»Jsem rozbit a hladov a notně poškrabán; ale, oh, s vámi zacházely strašně, moji bratří! Vy krvácíte!«

»Jiní také,« řekl Bagýra olizuje rty a pohlížeje na hromady opicích mrtvol na terrasse a kolem nádrže.

»To není nic – to nic není, jen když jsi ty v bezpečí, ty má pýcho všech drobných žabek,« fňukal Balú.

»O tom budeme souditi později,« řekl Bagýra suchým hlasem, který se Mauglimu dokonce nelíbil. »Ale tuto je Káj, jemuž vděčíme za výhranou bitvu a ty za svůj život. Poděkuj mu podle našeho zvyku, Maugli.«

Maugli se obrátil a užíval velikou hlavu krajinu, kývající se na stopu nad sebou.

»Tak to je tedy ten mužiček!« řekl Káj. »Jeho kůže je velmi jemná a není tak nepodoben Bandar-logům. Dej pozor, mužičku, abych si tě nespletl s opicí jednou za soumraku, když jsem nově změnil kůži.«

»Jsme jedné krve, ty i já,« odpověděl Maugli; »dostávám této noci život od tebe. Moje kořist má být tvou kořistí, budeš-li kdy hladov, Káji!«

»Upřímný dík, bratříčku,« řekl Káj, ač poškraboval okem. »A co pak dovede tak statečný lovec zabiti? Ptám se, abych mohl jíti za ním, až zase půjde na lov.«

»Nezabývám ničeho, jsem příliš malý; ale nadháním kozy těm, kdo jich mohou potřebovati. Až budeš prázden, přijď ke mně a viz, zdali mluvím pravdu. Mám trochu obratnosti zde« – Maugli zdvihl ruce – »a padneš-li kdy do pasti, budu snad s to splatiti dluh, jímž jsem ti povinen, i Bagýrovi a Balúovi. Dobrý lov vám všem, moji mistři.«

»Dobře řečeno,« hučel Balú, neboť Maugli vzdal díky velmi pěkně. Krajta sklonila se na minutku lehce na Maugliho rameno: »Statečné srdce a zdvořilý jazyk!« řekla, »tak dojdeš džunglí daleko, človíčku! Teď ale jdi rychle odtud i se svými přáteli. Jdi a spi, neboť měsíc zapadá a co bude následovati, nebylo by ti zdrávo viděti.«

Měsíc zapadal za vrchy a řady chvějících se opic krčily se dohromady na zdech a cimbuřích, vypadající jako roztrhané, chvějivé třepení. Balú sešel dolů k nádrži pro doušek vody a Bagýra počal pořádati svůj kožich. Tu Káj se vplazil do středu terrasy a sklápěl čelisti třeskutým klapnutím, které naň upoutalo zraky všech opic.

»Měsíc zapadá!« řekl. »Jest dosti světla, abyste viděly?«

Se zdí dolétl sem vzdech jako větru ve vrcholcích stromů: »Vidíme tě, Káji!«

»Dobrá! Počíná nyní tanec – hladový tanec Kájův. Sedte tiše a hleďte!«

Zatočil se dva- neb třikráte ve velikém kruhu, kývaje hlavou v právo a v levo. Pak počal dělati smyčky a kličky a osmičky a měkké, splývavé trojúhelníky, rozplývající se ve čtverce a Pětíúhelníky a spletené uzle, neustávaje a nechvátaje a stále se provázeje hlubokým bzučivým zpěvem. Stmívalo se víc a více, až konečně vlekoucí se a kmitající záhyby zmizely a bylo jen slyšeti šelest jeho šupin.

Balú a Bagýra stáli jako kameny, kručíce hluboko v hrdle, s chlupy na šíji zježenými; a Maugli se díval a divil.

»Bandar-logové,« řekl na konec Kájův hlas. »můžete hnouti nohou anebo rukou bez mého příkazu? Mluvte!«

»Bez tvého příkazu nelze nám hnouti ani nohou ani rukou, ó Káji!«

»Dobrá! Přistupte všechny o krok blíže ke mně!«

Řady opic zavlnily se bezvonně a bezmocně ku předu, a Balú a Bagýra rovněž učinili po ztuhlém kroku s nimi.

»Blíže,« syčel Káj, a všichni se hnuli opět.

Maugli položil ruce na Balúa a Bagýru, aby je přiměl k odchodu, a oba velcí dravci sebou trhli, jako by byli probuzeni ze sna.

»Ponech ruku na mé pleci,« šeptl Bagýra, »ponech ji tam, nebo musím jíti zpátky – musím jíti zpět ke Kájovi. Aah!«

»Vždyť je to jen starý Káj, dělající knihy v prachu!« řekl Maugli. »Pojďme.« A všichni tři prosmýkli se průlomem ve zdi džungle.

»Húúff!« udělal Balú, když stál opět pod stromy. »Nikdy více si neučiním spojence z Káje,« a otrásl se na celém těle.

»Zná více nežli my!« řekl Bagýra, chvěje se. »V krátce, kdybych byl setrval, byl bych putoval dolů jeho hrdlem.«

»Mnoho jich půjde dnes touto cestou, nežli měsíc opět vyjde,« řekl Balú. »Bude mít dobrý lov – podle svého vlastního vkusu.«

»Ale co to vše znamená?« ptal se Maugli, jenž nevěděl a nepocítil ničeho o hadově fascinující moci. Neviděl jsem ničeho nežli velkého hada, dělajícího pošetilé kousky, až přišla tma. A jeho nos byl bolavý. Hohoho!«

»Maugli,« řekl Bagýra, hněvivě, »jeho nos byl bolavý k vůli tobě; rovněž jako moje uši a boky a tlapy a Balúův krk a plece jsou pokousány k vůli tobě. Ani Balú ani Bagýra nebudou po několik dní schopni lovit s rozkoší.«

»To nic není,« řekl Balú; »máme své lidské mládě opět.«

»Pravda; ale přišel nám velmi draho na čas, jenž mohl býti ztráven při dobrém lovu, na ranách, na srsti – jsem napolo oškubán po zádech – a hlavně na cti. Neboť pamatuj si to, Maugli, Já, Černý Pardál, byl jsem nucen volatí ke Kájovi o ochranu, a Balú a já byli jsme oba zblbeni jako malí ptáčci Kájovým hladovým tancem. Vše to, lidské mládě, vzešlo z tvého hraní s Bangar-logy.«

»Pravda, je to pravda,« řekl Maugli ztrápeně. »Jsem zlé lidské mládě a můj žaludek je ve mně smuten.«

»Mf!« Co praví zákon džungle, Balú?«

Balú si nikterak nepřál přivést Maugliho do bryndy, ale nemohl másti zákona, a proto zamumlal: »Lítost nikdy nepřetrvá trestu a neruší ho. – Ale pamatuji, Bagýro, že je velmi malý.«

»Nezapomenu; ale ztropil neplechu a nutno teď přikročit k ranám. Maugli, máš nějakou námitku?«

»Žádnou. Učinil jsem zle. Balú a ty jste raněni. Je to spravedlivé.«

Bagýra mu dal půl tuctu láskyplných plácnutí; s pardalího hlediska byly by bývaly sotva s to probudit některé z jeho vlastních mláďat; ale pro sedmiletého chlapce rovnaly se tak důkladnému výprasku, jak si jen můžete přát, aby vás minul. Když bylo po všem, Maugli kýchl a vstal bez jediného slova.

»A teď,« řekl Bagýra, »vyskoč na má záda, bratříčku, a půjdeme domů.«

Jedna z krás džunglího zákona je v tom, že trest vyrovná celý účet. Pak přestává všechno další škaredění.

Maugli položil hlavu na Bagýrův hřbet a spal tak zdravě, že se ani neprobudil, když jej složili doma v jeskyni po bok Matky Vlčice.

Lovecký zpěv Sionýské smečky.

Sambhur zaječel, když přišel jitra čas,

jednou, dvakrát, znova zas.

Mezitím co jelen pije, tam, kde tůň je tmavá,

laň v les kvapí, v skok se dává:

Já to sám

zřel jsem tam

jednou, dvakrát, znova zas!

Sambhur zaječel, když jitra svit se třás,

jednou, dvakrát, znova zas!

A vlk potichu, potichu zpět se krad,

aby mohl čekající smečce zprávu dát;

my pak do dále

po stopách jsme štěkali

jednou, dvakrát, znova zas!

Do mlh jitřních dlouze ječel smečky hlas,

jednou, dvakrát, znova zas;

nohy, které v džungli stopu svoji ztají,
oči, hustou tmou jež bystře prohledají.
Nuž, každý slys:
Vstříc volej již
jednou, dvakrát, znova zas!

Cestovní zpěv Bandar-logů.

Zde nás vidíte spějící
ku žárlivému měsíci.
Závidíte našim četám snad?
Měl by každý z vás též čtyři ruce rád?
Chtěli byste prohnutý též ohon nést,
jako oblouk zbraně Kupidovy jest?
Nezapomeňte!... Hněváte se teď?!
Tvůj ocas, bratře, vzadu visí, hled!

Zde sedíme na dlouhé větvi,
myšlené krásné věci znající.
Naše sny nás k velkým činům zvou,
hotovým rychle, v minutách dvou!
Velikého cos, co vznešeností zasvítí,
pouhým přáním bychom mohli nabýti!
Nuž k věci! Dobro v mysli své jen před!
Tvůj ocas, bratře, vzadu visí, hled!

Zvuk řečí všech, jež sluch náš kdy uslyšel,
ať z netopýra, ptáka, zvěře zněl,
ať ze šupin, ať z ploutví ze srsti se chvěje,
my mluvíme všemi, všechny znájíce je.
Výborně! Opakujte znova zase!
Řeč naše řeči lidské podobá se,
jak zcela lidmi byli bychom teď!
Tvůj ocas, bratře, dolů visí, hled!

Tak spojme svůj sbor, jenž skotačí jedlí stínem,
spletených v guirlandách divokým vínem;
dle ušlechtilých tretek, dle ruchu z našich řad
zvíte, že nádherné věci se chystáme vykonat!

III.

Tygr! Tygr!

TYGR! TYGR!

Jaká honba byla, statečný lovec, rci? –

Cekání dlouhé tak, chladem mrazící!

Kde je kořist, kterou jsi potřít spěchal? –

Volně běžající v džungli jsem ji nechal!

Kde moc je tvá, pro kterou slavný jsi byl a známý?

Bratře můj, z boku a slabin teď uniká mi!

Proč noha tvá rychle tak, spěšně se ku předu řítí?

Bratře, jdu do svého doupěte mřít!

A teď jest se nám vrátiti k první povídce.

Když Maugli opustil vlčí sluj po boji se smečkou u Poradní Skály, odešel dolů do kraje zdaných rolí, kde žili vesničané, ale nezastavil se tam, protože mu to bylo příliš blízko džungle a on věděl, že si u Skály učinil alespoň jednoho smrtelného nepřítele. Běžel tedy drže se hrubé cesty, která vedla údolím, a sledoval ji vytrvalým klusem asi na dvacet angl. mil, až přišel do kraje, kterého neznal.

Údolí se tu šířilo ve velikou rovinu, posetou skalami a prorvanou roklemi. Na jednom konci nalézala se vesnice a na druhém zahýbala sem mocným obloukem džungle až k pastvištím, přestávajíc pak náhle, jako by byla uřata motykou.

Po celé rovině pásal se dobytek a buvoli, a když malí hoši, kteří je hlídali, uviděli Maugliho, dali se do křiku a utekli, a žlutí psí párové, potulující se kolem všech indických vesnic, dali se do štěkotu.

Maugli krácel stále ku předu, protože byl hladov, a přišel tak až k vesnici. Uzřel trnový keř, jež za soumraku dávali před vchod, odtažený nyní stranou.

»Vumpf!« řekl si Maugli, který na svých nočních potulkách za potravou přišel na nejednu takovouto barikádu – »tak tedy i zde bojí se lidé džunglího národa!«

Usedl u brány a když pak uzřel muže vycházejícího ven, vstal, otevřel ústa a ukázal dovnitř, aby naznačil, že chce jíst. Muž stanul, zarazil se a utíkal pak zpět jedinou ulicí vesnice, voteje po knězi, velikém to, tučném muži v bílém oděvu s rudou a žlutou značkou na čele. Kněz přišel ke bráně a s ním aspoň na sto lidí, a všichni hleděli na Maugliho a ukazovali naň a křičeli.

»Neznají způsobů, tenhle lidský národ,« řekl si Maugli. »Jenom šedá opice by se mohla takto chovati.« A Maugli odhodil svůj dlouhý vlas na zad a zašklebil se na shromážděný dav.

»Čeho se tu báti?« řekl na konec kněz. »Po-hlédněte na jizvy na jeho rukou a nohou. Jsou to známky po zubech vlků. Je to prostě vlčí dítě, uprchlé z džungle.«

Hrajíce si spolu chňapla vlčí mláďata ovšem často po Mauglim pevněji než zamýšlela, a tak byly celé jeho paže a nohy posety jizvami. Ale Maugli byl dojista posledním z těch, kdož by to nazvali kousnutím; znal, co znamená opravdové kousnutí.

»Arré! Arré!« řeklo si několik žen. »Kousali, chudáčka, vlci, ubohé dítě! A je to hezký hoch! Má oči jako rudý oheň. Na mou čest, Messuo, není nepodoben tvému chlapci, kterého vzal tygr.«

»Nechte mne pohlédnout!« řekla žena s těžkými měděnými kruhy na zápěstí a na kotnících, a prohlížela Maugliho pode dlaní své pravice. »Opravdu, je mu podoben. Je sušší, ale má zrovna takový pohled, jako můj hoch.«

Kněz byl obratný a věděl, že je ženou nejbohatšího vesničana v osadě. Pohlížel tedy as minutku k obloze a řekl pak slavnostně:

»Co džungle vzala, džungle navrátila. Vezmi hochu do svého domu, sestro, a nezapomeň uctít kněze, který vidí tak hluboko do lidského žití!«

»U vola, který mne vykoupil!« řekl si Maugli; »tohle všechno řečnění vypadá zrovna jako nová přehlídka u

smečky. – Ale dobře, jsem-li člověkem, musím se stati člověkem.«

Dav se rozešel, když Messua přilákala Maugliho do svého domu, kde byla červená lakovaná postel, velká hliněná nádrž na obilí s podivnými vypuklými vzorky, půl tuctu měděných hrnců k vaření, obraz jakéhosi Hinduského boha v malém přístěnku, a na zdi opravdové zrcadlo, jak je prodávají o venkovských trzích.

Messua mu dala napít mléka a kus chleba a položila mu pak ruku na hlavu a pohlížela mu do očí; snad myslila, že jest opravdu jejím synem, příšlým zpět z džungle, kde jej vzal tygr. Pravila: »Nathu, Nathu!« – Ale Maugli nedal znáti, že by znal toto jméno. »Vzpomínáš si na den, kdy jsem ti dala nové střevíčky?« Dotkla se jeho nohy, která byla tvrdá a skoro jako roh. »Ne!« řekla pak trudně; »tyto nohy nikdy nenosily střevíců; ale ty's velmi podoben Nathuovi, a proto budeš mým synem.«

Mauglimu bylo nevolno, protože nebyl posud nikdy pod střechou; ale pohlédnuv na doškový kryt viděl, že by jej dovedl strhnouti, kdykoliv by se mu zachtělo ven; a okno nemělo závorek.

»Co pak je plátno býti člověkem,« řekl si Maugli na konec, »nerozumím-li lidské řeči? Jsem teď tak hloupý a němý, jako by byl člověk mezi námi v džungli. Musím se naučiti jejich řeči.«

Pokud byl v džungli mezi vlky, učil se napodobiti hlasy a výzvy kozlů v džungli a chrochtání malých divokých prasat, a tato schopnost ukázala se nyní býti důležitou. Jakmile Messua vyslovila slovo, opakoval je Maugli téměř bezvadně, a nežli se setmělo, naučil se jménům mnohých věcí v chýši.

Když nastal čas ke spaní, ukázaly se obtíže, protože Maugli nechtěl spáti v ničem, co vypadalo tak neobyčejně podobno pardalí pasti, jako tato chýše; a když mu zavřeli dvěře, vyskočil oknem.

»Nech mu jen vůli,« řekl Messuin manžel, pomysli, že až posud nikdy nespál na posteli. Je-li nám vskutku poslán na místě našeho syna, neutečen

A tak se Maugli natáhl v trošce dlouhé, čisté trávy na rohu pole. Ale nežli zavřel oči, šťouchl jej pod bradu měkký šedivý nosík.

»Pša,« řekl Šedý Bratřík – bylo to nejstarší z mláďat Matky Vlčice – »toť špatná odměna za to, že jsem za tebou šel plných dvacet mil. Páchneš dřevěným kouřem a dobyt看em – už docela jako člověk. – Probud' se, bratříčku, nesu ti zprávy.«

»Daří se všem dobře v džungli?« ptal se Maugli objímaje jej.

»Všem, až na vlky popálené Rudým Květem. – Ale poslyš. Šir Chan odešel lovit někam daleko, dokud mu nenaroste nový kožich, neboť je zle opálen. Až se vrátí, přísahá, že vhodí tvé kosti do Waingungy.«

»K tomu mám několik slov. I já jsem učinil jakýs malý slib. Ale zpráva je vždy dobrou věcí, Šedý Bratříčku, a jen mi přinášej zprávy stále.«

»Nezapomeneš, že jsi vlkem? Nesvedou tě lidé, abys zapomněl?« ptal se Šedý Bratřík úzkostně.

»Nikdy! Budu vždy vzpomínati, že miluji tebe a všechny v naší jeskyni; ale budu vždy vzpomínati, že jsem byl vyhnán ze smečky.«

»A že můžeš býti vyhnán ještě z jiné smečky. Lidé jsou jen lidé, bratříčku, a jejich řeč jest jako kvákání žab v tůni. Až zase přijdu sem, budu na tebe čekati v bambusu na konci pastviště.«

Po tři měsíce po této rozmluvě Maugli sotva vyšel z vesnické branky, tak pilně se učil zvykům a způsobům lidí. Nejprve mu bylo nositi okolo beder kus látky, což mu hrozně vadilo, a pak se musil učit o penězích, čemu s počátku naprosto nerozuměl, a o orání, jehož užitku nechápal. K tomu jej velmi zlobily vesnické děti. Na štěstí naučil jej zákon džungle ovládati svoje hnutí, neboť v džungli záleží váš život a vaše jídlo na tom, abyste dovedli ovládati sebe a své chuti. Ale když si z něho tropily šašky, protože se nechtěl účastniti jejich her, anebo s nimi pouštěti draky, anebo že špatně vyslovil některé slovo, jenom vědomí, že není sportovním zabíjetí malá, nahá mláďata, zdrželo jej, aby je neuchopil a neroztrhl ve dví.

Nevěděl ničeho o své velké síle. Věděl, že byl v džungli slabým u porovnání se zvířaty, ale ve vesnici lidé říkali, že je silen jako býk.

A Maugli neměl tušení o rozdílech, které mezi lidmi působí kasty. Když hrnčířův osel upadl do jámy s hlinou, vytáhl jej Maugli za ocas a pomohl nakládati hrnky na cestu do Khanhiwary na trh. To bylo přece velice mrzuté, neboť hrnčíř patří k velmi nízké kastě, a jeho osel je ještě horší. Ale když jej kněz huboval, pohrozil mu Maugli, že jej rovněž posadí na osla, a kněz řekl Messuinu muži, že bude nejlépe, když pošlou Maugliho co nejdříve pracovat;

a náčelník obce sdělil Mauglimu, že mu bude nazítří vyjiti s buvoly a hlídati je za pastvy. Nikdo nebyl raději než Maugli; a hned večer, jsa takto ustanoven takřka služebníkem obce, přišel do kroužku, který každého večera se scházel na zděné plošině pod velikým fíkovníkem. Byl to vesnický klub; náčelník, hlídač (jenž znal všechny klevety z celé obce) a starý Buldeo, vesnický lovec, jenž byl majitelem towerské muškety, sešli se tu a kouřili. Nahoře ve větvích seděly a hovořily opice, a dole ve zdi byla díra, kde žila kobra, která dostávala každodenně misku mléka, protože byla posvátná. A staříci seděli okolo stromu a hovořili, dýmající z dlouhých huqua (vodních dýmek) dlouho, až do pozdní noci. Vypravovali divuplné příběhy o bozích, lidech a duchách; Buldeo vyprávěl ještě divuplnější příběhy o způsobech zvířat v džungli, až dětem, sedícím kolem kroužku, lezly oči z hlavy. Většina příběhů týkala se zvířat, neboť měli džungli u samých vrat. Jelen a divoký kanec užírali jim úrodu, a tu a tam tygr odnesl za soumraku člověka téměř od samé vesnické brány.

Maugli, jenž ovšem něco znal z toho, o čem hovořili, byl nucen skryti tvář do dlaní, aby nebylo viděti, jak se směje. Buldeo, maje starou mušketu položenu přes kolena, šplhal od podivného příběhu k příběhu ještě podivuhodnějšímu, a Maugliho ramena se zmítala smíchem.

Buldeo vykládal, že tygr, který odnesl Messuina synka, byl duchový tygr, a že bylo jeho tělo obydlím starého zlého lichváře a půjčovníka, jenž před několika lety zemřel.

»A já vím určitě, že je to pravda,« povídal Buldeo, »protože Purun Dass do smrti kulhal od rány, kterou dostal ve vzpouře tehda, když mu spálili jeho dlužní knihy, a tygr, o němž mluvím, kulhá také, neboť stopy jeho nohou jsou nestejný.«

»Pravda, pravda, to je dojistá pravda,« říkali šedí vousáči, kývající hlavami.

»Jsou všechny vaše povídačky stejný nesmysl a planý žvast?« řekl Maugli. »Tento tygr kulhá, protože se narodil chromý, jak celý svět ví. Mluvit o duši lichváře v šelmě, která nikdy neměla ani tolik odvahy jako šakal, je dětský žvast.«

Hodnou chvíli nemohl Buldeo promluvit ani slova překvapením, a náčelník jen hleděl vyjeveně na Maugliho.

»Oho! Toť náš džunglí spratek, ne-li?« řekl na konec Buldeo. »Jsi-li tak moudrý, dones raději jeho kůži do Khanhiwary, kde na ni vysadila vláda cenu jednoho sta rupií. A buď raději hezky zticha, když mluví starší!«

Maugli vstal k odchodu. »Seděl jsem tu, naslouchaje, celý večer,« řekl nazpět přes rameno, »a vyjma jednou nebo dvakráte neřekl Buldeo ani slovíčka pravdivého o tom, co se týkalo džungle, která je přec u samých vrat jeho chalupy. Kterak tedy mám věřiti jeho povídkám o bozích, duchách a skřítcích, které, jak tvrdí, viděl?«

»Jest nejvyšší čas, aby šel hoch na pastvu,« řekl náčelník, a Buldeo funěl a supěl nad Maugliho drzostí.

Je zvykem ve většině indických vesnic, že několik chapců vezme dobytek a buvoly ven na pastvu hned za časného jitra a přivede je nazpět až počátkem noci; a dobytek, který by rozdupal bílého muže k smrti, dovoluje dětem, dosahujícím mu sotva k nosům, aby jej tloukly, strkaly a křičely naň dle libosti. Pokud se hoši drží při dobytku, jsou bezpečni, neboť ani tygr nepodnikne útoku na dobytčí stádo. Ale jestliže se toulají, trhajíce květiny a chytajíce ještěřky, bývají někdy odneseni.

Maugli projel na zítří ráno za svítání vesnickou ulicí, sedě na hřbetu Ramy, velkého vůdčího býka stáda; břidlicově modří buvoli s dlouhými, do zadu zahnutými rohy a divokýma očima vstávali jeden za druhým ze svých chlívů a šli za ním. – Maugli ukázal ostatním dětem velmi zřetelně, že je zde pánem. Tloukl buvoly dlouhou, vyleštěnou bambusovou tyčí, a řekl Kamyovi, jednomu z hochů, aby pásli dobytek sami, on že půjde s buvoly, a aby dali dobře pozor a neodcházeli od stáda.

Indické pastviště je plno skal a křoví, pahrbků a roklin, mezi nimiž se stádo rozptýlí a zmizí. Buvoli obyčejně se drží bažin a slatinatých míst, kde leží po hodiny, válejíce se a vyhřívající se v teplém bahně. Maugli dohnal je až na konec planiny, kde řeka Waingunga vycházela z džungle; tam seskočil s Ráмова krku a odběhl k bambusovému houští, kde našel Šedého Bratříka.

»Ach,« řekl Šedý Bratřík, »načeka jsem se tu po mnoho dní! – Co pak znamená tohle tvoje dnešní pastýřství?«

»Je to rozkaz,« řekl Maugli. »Jsem vesnickým pasákem na nějaký čas. – Co je nového o Širu Chanovi?«

»Vrátil se opět do této krajiny a čekal zde dlouho na tebe. Teď zase odešel, neboť zvíře je po řídku. Ale má pevný úmysl zabiti tě.«

»Velmi dobře,« řekl Maugli. »Pokud bude pryč, ať ty anebo některý ze čtyř našich bratrů sedí tamhle na skále, tak abych jej viděl hned, jak vyjde z vesnice. Jakmile se ale tygr vrátí, čekej na mne v roklí u dhákového stromu

uprostřed planiny. Není potřebí, abychom lezli Širu Chanovi sami do huby.«

Pak si Maugli vybral stinné místo, kde ulehl a spal, zatím co se buvoli pásli okolo něho. V Indii je pasení jednou z nejzahálčivějších věcí na světě. Dobytek přechází a žere, ulehne a přechází opět, a ani nebučí. Jenom pobrukuje, a buvoli teprve skoro nikdy nepromluví, ale zajdou jeden po druhém do bahnitých rybníčků a zapracují se do bahna, až jim vykukují na povrch jen nosy a vypoulené, porcelánově modré oči, a tak leží nehnuté jako klády. Skály ve žhoucím slunečním horku jako by tančily, a pasoucí děti slyší supa (jediného, nikdy více) hvízdati nad sebou téměř mimo lidský dohled, a vědí, kdyby zemřely, anebo kráva padla, že by tento sup slétl dolů, a nejbližší sup, na míle vzdálený, že by jej viděl slétati a letěl by za ním, a následující rovněž, a nejbližší zas, a tak dále, a že skoro dříve ještě, nežli by byli opravdu mrtvi, byly by tu dva tucty hladových supů, příšlých, kde se vzali, tu se vzali. – A pak si děti ulehnou a spí a probudí se a spí opět, a pletou malé košíčky ze suché trávy a dávají do nich travní koníky; anebo chytanou dvě kudlanky nábožné a přinutí je k zápasu, anebo navlékají náhrdelníky z rudých a černých džunglí ořechů, anebo pozorují ještěrku, slunící se na skále, anebo hada, jak loví žáby na břehu vody. Pak zpívají dlouhé, dlouhé písně s podivnými domorodými trilky na konci slok, a den se zdá delším, nežli celý život mnohých lidí; anebo vystaví z bláta hrad s figurkami lidí, koňů a buvolů, dávají větvíčky panákům do rukou a Představují si, že jsou králi, a panáci že jsou jejich vojskem, anebo že jsou bohy a panáci že jim vzdávají úctu. A pak přijde večer, děti začnou volat, a buvoli vypotácejí se jeden po druhém z lepivého bahna se hřmotem jako rány z ručnic.

a pak jdou všichni nazpět přes zšedivělou rovinu k mihotavým světlům vesnice.

Den po dni vodil Maugli buvoly ven do bahnisk, a den po dni vídal hřbet Šedého Bratříka na skále na půl druhé míle od roviny a věděl tedy, že se Šir Chan posud nevrátil; a den po dni léhal na trávě naslouchaje šumu okolo sebe a snil o starých časech v džungli. Kdyby byl Šir Chan učinil svou chromou tlapou jediný chybný krok v džunglích okolo Waingungy, byl by jej Maugli slyšel v těchto dlouhých tichých jitrech.

Konečně přišel den, kdy neuzřel Šedého Bratříka na ustanovené hídce; zasmál se a zařídil své buvoly ke strži u dhâkového stromu, jenž byl celý pokryt zlatorudými květy. Tam seděl Šedý Bratřík, kašdický chlup na hřbetě zježen.

»Ukryl se na celý měsíc, aby tě svedl od bdělosti; přešel minulé noci přes hranice s Tabakim a pustili se přímo po tvé stopě,« sděloval vlk oddechuje.

Maugli se zachvěl: »Nebojím se Šira Chana, ale Tabaki je velmi zchytralý.«

»Buď bez obavy,« řekl Šedý Bratřík, olíznuv trochu pysky; »potkal jsem Tabakiho z rána. Teď vypráví svoji moudrost supům, řekl ji celou dříve i mně, nežli jsem mu zlámal vaz. Šir Chanův plán jest čekati na tebe dnes večer u vesnické brány – jen na tebe a na nikoho jiného. Leží nyní ve velké rokli u Waingungy.«

»Jedl dnes anebo honí na lačný žaludek?« ptal se Maugli, poněkud napiat, neboť odpověď znamenala mu život či smrt.

»Zabíjel dnes z jitra – kance – a také se napil. Šir Chan nedovede se nikdy postiti, ani ne pro pomstu.«

»O, hlupák, hlupák! Jaké to mládátko holátko! Najeden a napitý ještě k tomu, a to si myslí, že počkám, až se vyspí! Nuže, kde tedy leží? Kdyby nás bylo jen deset, mohli bychom jej porazit jak leží. Ale tito buvoly nepodniknou útoku, pokud ho nezvětří a já nedovedu mluvit jejich řečí. Mohli bychom snad přijít za jeho stopu tak, aby ji zvětřili?«

»Šir Chan plaval dlouho dolů po Waingunze, aby odřízl svou stopu,« řekl Šedý Bratřík.

»To mu poradil Tabaki, jistotně. Nikdy by na to nebyl přišel sám.« Maugli stál s prstem v ústech, přemýšleje.

»Velká rokli u Waingungy. Ta počíná na pláni sotva půl míle odtud. Mohu dovésti stádo okolo, skrze džungli, k ústí rokli a sehnati je pak roklí dolů – ale pak by nám Šir Chan utekl spodem. Musíme druhý konec ucpati. Šedý Bratříku, dovedeš mně rozdělit stádo ve dvě?«

»Já snad ne – ale přivedl jsem si moudrého Pomocníka.« Šedý Bratřík odklusal a vskočil do jakés jámy. Tu zdvihla se odtud velká šedá hlava, kterou Maugli dobře znal, a horký vzduch rozlehl se nejzoualejším zvukem celé džungle – lovčím vytím vlka za poledne.

»Akela! Akela!« zvolal Maugli tleskaje rukama. »Vždyť jsem věděl, že na mne nezapomeneš! Máme před sebou velkou práci. Akelo, rozděl mi stádo ve dvě. Drž krávy a telata pohromadě a býky a orné buvoly také pohromadě.«

Oba vlci proběhli sem a tam skrze stádo, jež frkalo a zdvihlo hlavy a rozdělilo se ve dva chumáče. V jednom byly buvolí krávy s telaty uprostřed, a koukaly a kopaly, hotovy – jen * kdyby se byl který vlk zastavil, vrhnouti se naň útokem a vydupati z něho život. V druhém chumáči byli býci a mladí býčkové a frkali a dupali rovněž; ale ač vypadali imposantněji, byli mnohem méně nebezpeční, nebyloť jim chrániti žádných telat. – Ani šest mužů by nebylo s to stádo tak pěkně rozdělit.

»Co dále?« oddechoval Akela; »chtějí se opět spojit.«

Maugli vyhoupl se na Rámův hřbet. »Žeň býky na levo, Akelo. Až odejdeme, Šedý Bratříku, drž krávy pohromadě a vežeň je do spodního konce rokliny.«

»Jak hluboko?« ptal se Šedý Bratřík, oddechuje a chňapaje.

»Až budou stráně vyšší, nežli může Šir Chan vyskočiti,« volal Maugli. »Drž je tam, až přijdeme s hora.«

Býci dali se do běhu, jak Akela zaštěkal, a Šedý Bratřík stanul před kravami. Ty rozběhly se po něm útokem, a Šedý Bratřík běžel těsně před nimi k ústí rokle, kdežto Akela hnal býky daleko v levo.

»Výborně provedeno! Ještě jeden útok a jsou znamenitě rozběhnuti. Pozor, Akelo, teď pozor! Chňapneš-li jen jednou přespříliš, poženou býci útokem! Hujá! Toť divočejší dílo než štvátí černé kozly! Byl bys si pomyslí, že dovedou tahle hovádka tak rychle běžet?«

»Lovíval jsem je – také – své doby –« hekal Akela ve sloupech prachu. »Mám je obrátiti do džungle?«

»Hoj, obrať, obrať je rychle! Rama je šílen vztekem. Oh, kdybych mu jen mohl říci, co od něho dnes chci!«

Býci byli tentokráte obráceni na právo a vrhli se s třeskem do houštiny. Ostatní pastýřské děti, dívající se od dobytka na půl míle daleko, rozběhly se do vesnice, jak rychle jen je dovedly nohy donéstí a volaly, že se býci splašili a utekli.

Leč Maugliho plán byl velmi jednoduchý. Chtěl toliko provéstí veliký kruh vzhůru a do-stati se k počátku rokle a hnáti pak býky dolů strží a chytiti tak Šir Chana mezi býky a krávy; vědělť, že po jídle a dobrém napití nebude Šir Chan nikterak naložen, aby dobře bojoval anebo šplhal vzhůru po úbočích strže. Chlácholil nyní býky hlasem a Akela odběhl do zadu kňuče jen tu a tam, aby popohnal zadní voj. Byl to dlouhý, dlouhý kruh, neboť si nepřáli dostati se příliš blízko k roklí a dáti tak Šir Chanovi výstrahu.

Konečně zahnul Maugli poplašené stádo k ústí rokle na travnatý palouk, jenž se schyloval příkře dolů až do samé strže.

S této výše bylo lze viděti přes vrcholky stromů až dolů do roviny. Ale Maugli prohlížel jen úbočí rokle a viděl s velkým uspokojením, že se oba svahy zdvihaly téměř kolmo vzhůru a že divoká réva a plazivé rostliny, visící po nich, neposkytovaly nikterak možnost, aby se jich zachytila noha tygra, chtějícího snad prchnouti touto cestou.

»Dej jim oddechnout, Akelo,« volal Maugli zdvihaje ruku. »Ještě jej nezvětřili. Dej jim oddechnout. Musím říci Širu Chanovi, kdo přichází. Máme jej v pasti.«

Přiložil dlaně k ústům a zavolal dolů roklinou. Bylo to, jako byste volali tunelem – a ozvěna rozléhala se od skály ke skále.

Po hezké chvíli ozvalo se protáhlé, ospalé vrčení nasyceného tygra právě probuzeného ze spánku.

»Kdo volá?« ptal se Šir Chan, a nádherný páv vylétl s křikem z rokle.

»Já, Maugli! Ty zloději dobytka, jest čas, abychom šli na poradní skálu! Dolů – sežeň je honem dolů, Akelo! Dolů, Ramo, dolů!«

Stádo stanulo okamžik na pokraji svahu; ale Akela zavolal plným lovčím vytím, a býci vypadli ku předu jeden za druhým zrovna tak, jako létnou parníky peřejemi, metajíce okolo sebe písek a kamení. Jednou rozběhnuti, nebyli více k obrácení, a nežli ještě byli opravdu v ložisku rokle zvetřil Rama Šira Chana a zabučel.

»Ha, ha!« řekl Maugli na jeho hřbetě. »Teď tedy víš, co chci!« A příval černých rohů, pěnících nosů a vypoulených očí řítí se dolů roklí jako lavina balvanů v době povodní. Slabší buvoli byli vytištěni a vyzdviženi vzhůru na boky roviny, kde si razili cestu révovím. Věděli, jaký úkol je čekal – hrozný útok buvolího stáda, vůči němuž nemůže si troufati žádný tygr, že obstojí.

Šir Chan slyšel hřmění jejich kopyt, sebral se a potácel se dolů roklí, hledě se strany na stranu po nějaké cestě, kudy by prchl. Ale úbočí rokle byla rovná a příkrá a tak musil běžeti rovně v před, těžký a sytý obědem a

nápojem, hotov raději podniknout! cokoliv, nežli by bojoval. – Stádo sebou šplýchlo skrze louži, kterou právě opustil, bučíc, až se to těsnou roklí rozléhalo. Mauglí slyšel od konce rokliny odpovídající bučení a viděl, jak se Šir Chan obrací – vědělť tygr, že dojde-li k nejhoršímu, bylo lépe čeliti býkům nežli kravám s telaty. A pak Rama zakopl, klopýtl a znovu běžel – přes cosi měkkého, a pak, maje ostatní býky v patách, vpadl přímo do druhého stáda; slabší býci byli nárazem této srážky nadobro vyzdvížení se země, a obě stáda byla prudkostí útoku vyražena z roklí-, ny na rovinu, bučíce, dupajíce a funíce.

Maugli vyčkal příhodnou chvíli a svezl se pak s Rámovy šíje, tluka okolo sebe v právo i v levo svou holí.

»Rychle, Akelo! Rozdě! Rozptý! Rozežeň je, nebo se pusť mezi sebou do rvačky. Odežeň je, Akelo! Hai, Ramo! Hai! hai! hai! moje děti. Pomalu již, pomalu! Už je po všem!

Akela a Šedý Bratřík běhali sem a tam, chňapajíce buvolům po nohách, a ačkoliv se jednu chvíli stádo stočilo, chtějíc znovu útočiti nahoru skrze rokli, podařilo se Mauglimu obrátiti Ramu a ostatní následovali za ním do bahnisk, kde se denně provalovali.

Šir Chan neměl opravdu zapotřebí dalšího dupání. Byl mrtev a supové slétali se již k němu.

»Bratři, to byla psí smrt!« řekl Maugli, sáhaje po noži, který teď, co žil mezi lidmi, nosil neustále v pochvě okolo krku. »Ale nebyl by vůbec ani bojoval. – Jeho kůže bude velmi pěkně vypadati u poradní skály. Musíme se rychle pustiti do díla.«

Chlapci, vyrostlému mezi lidmi, bylo by se ani nezazdalo, aby samotný stáhl tygra dlouhého deset stop. Ale Maugli věděl lépe než kdokoliv jiný, jak je zvířecí kůže přirostlá a jak je možno ji oddělit. Ale byla to krutá práce a Maugli páral a trhal a bručel dobrou hodinu, a vlci vyplazovali jazyky anebo přišli chvílemi a pomáhali tahat, jak jim nařídil.

Náhle položila se mu na rameno čísi ruka, a vzhlednuv, uzřel Maugli Buldea s jeho mušketou. Děti vyprávěly ve vesnici o buvolím úprku a Buldeo vyšel hněvně, jen aby mohl pokárati Maugliho, že nedal na stádo lépe pozor. – Oba vlci skryli se s dohledu, jakmile jej shlédli přicházeti.

»Co je to za bláznovství?« řekl Buldeo hněvivě. »Jak ti může napadnouti, že dovedeš stáhnouti tygra! – Kdepak jej buvoli zabili? A věru, to je chromý Tygr, na jehož hlavu je vysazeno sto rupií! Dobrá, dobrá, přehlédneme, žes nechal stádo utéci, a snad ti dám jednu rupii z odměny, až donesu kůži do Khanhiwary.«

A Buldeo hrabal ve svém pasu po pazourku a ocilce a usedl, aby Širu Chanovi opálil vousy. Skoro všichni domorodí lovci opalují tygru vousy, aby znemožnili jeho duchu, by je nestrašil.

»Hum!« řekl Maugli, napolo sám k sobě, stahuje kůži s jedné přední tlapy. »Ty tedy chceš donést kůži do Khanhiwary pro odměnu a dáti mi snad jednu rupii? Nu, v mé mysli jest, že potřebuji tuhle kůži ke svým vlastním účelům. – He! starý muži, jdi pryč s tím ohněm!«

»Co je to za řeč k vrchnímu lovcu vesnice? Tvoje štěstí a pitomost tvých buvolů pomohly ti k tomuto lovu. Tygr se zrovna nažral, jinak by byl již dvacet mil daleko. Nedovedeš jej ani pořádně stáhnouti, malý žebrácký spratku, a věru, mně, Buldeovi, si dovolíš říci, abych mu nespaloval vousy. Maugli, nedám ti ani jediné anna z odměny, ale jen důkladný výprask. Jdi pryč od zdechliny.«

»U vola, jenž mne vykoupil řekl Maugli, snaže se tygru dostat za lopatku; »což tu musím stati a žvaniti celý den s touhle starou opicí? Sem, Akelo, ten muž mi překáží!«

Buldeo, sklánějící se posud nad Šir Chanovou hlavou, shledal se náhle natažena na trávě; šedý vlk stál nad ním, a Maugli pokračoval klidně ve své práci, jako by byl naprosto sám v celé Indii.

»A-no!« mumlal Maugli mezi zuby. »Máš úplně pravdu, Buldeo. Nedáš mi ani jediné anna z odměny. Jest stará válka mezi mnou a tímto chromým tygrem – velmi stará válka, a já jsem ji teď vyhrál.«

Abychom byli k Buldeovi spravedliví, byl by se odvážil v zápas s Akelou, kdyby byl o deset let mladší a kdyby jej byl potkal v lese; ale vlk, jenž poslouchal rozkazů chlapce, který měl svoji soukromou válku s tygrem-lidojedem, nebyl obyčejným zvířetem. Tohle bylo čarodějství, magie nejhoršího druhu, myslil si Buldeo a přemýšlel, zdali amulet, jež měl zavěšený okolo krku, jej ochrání. – Ležel jak jen dovedl nejtíšeji, čekaje každé chvíle, že uzří Maugliho, jak se rovněž mění v tygra.

»Maharadži! Veliký Králi!« ozval se Buldeo na konec sípavým šepem.

»Ano!« odvětil Maugli, aniž by se ohlédl, ale směje se pod kůží,

»Jsem starý muž. Nevěděl jsem, že jsi něčím více než hochem-pasákem. Mohu vstáti a odejiti anebo mne tvůj sluha roztrhá na kusy?«

»Jdi, a pokoj jdi s tebou. Jenom se podruhé nemíchej do mé hry. Pusť jej, Akelo!«

Buldeo belhal se k vesnici jak nejrychleji mohl, ohlížeje se přes rameno, zdali se Maugli neproměnil v něco strašného. Když přišel do vesnice, vyprávěl povídku o magii a kouzlech a čarách, po níž kněz vyhlížel velice vážně.

Maugli pokračoval ve svém díle; ale byl již skoro soumrak, nežli s pomocí svých vlků strhal velkou krásnou kůži čistě s mohutného tygrova těla.

»Teď musíme tohle ukryti a vzít buvolu domů! Pomoz mi je sehnati, Akelo!«

Stádo shromáždilo se v mlhavém šeru, a když s ním přišli k vesnici, viděl Maugli světla a slyšel mušle a bubny v chrámu troubiti a bubnovati. Polovic vesnice snad naň čekalo u brány. »To proto, že jsem zabil Šira Chana,« řekl si Maugli. Ale déšť kamení zahvítal mu okolo uší a vesničané hulákali: »Čarodějníku! Vlčí spratku! Džunglí démone! Jdi pryč! Klid se rychle odtud, nebo tě kněz obrátí znovu ve vlka. – Střel, Buldeo, střel!«

Stará mušketa hřmotně spustila a mladý býk zabučel bolestí.

»Zase kouzla!« volali vesničané; »umí obracet koule. Buldeo, to byl tvůj bývol!«

»No, co je tohle?« řekl Maugli udiven, když kamení pršelo hustěji.

»Neliší se příliš od Smečky, tihle tvoji bratří,« řekl Akela, usedaje klidně. »Mám v hlavě, že jestliže koule něco znamenají, chtějí tě vyhnati od sebe.«

»Vlku! Vlčí mládě! Jdi pryč!« volal kněz, mávaje prutem z posvátné rostliny tulsi.

»Zase? Posledně to bylo, protože jsem byl člověkem. Tentokráte to je, protože jsem vlkem. Pojdme, Akelo!«

Žena – byla to Messua – běžela sem ke stádu, volajíc: »Oh, můj synu, můj synu! Říkají, že jsi čarodějník, jenž se dovede proměnit v které zvíře chce. Nevěřím tomu, ale jdi odtud, nebo tě zabijí. Buldeo říká, že jsi čarodějník, ale já vím, žeš jen pomstil Nathuovu smrt.«

»Pod' nazpět, Messuo,« volal dav; »pojď nazpět, anebo tě budeme kamenovat.«

Maugli se zasmál krátkým, ošklivým smíchem, neboť jej kámen udeřil do úst.

»Běž nazpět, Messuo. Je to jen jedna z hloupých povídaček, které vypravují večer u velkého stromu. Ale zaplatil jsem aspoň za život tvého synka. Měj se dobře. A běž rychle, neboť pošlu stádo domů trochu rychleji nežli bude zdrávo těmto cihlovým netopýřům. Nejsem kouzelníkem, Messuo. Měj se dobře.«

»A teď ještě naposledy, Akelo! Zažeň stádo domů.«

Buvoli chvátali sami, aby se dostali do vesnice, a neměli ani potřebí Akelova zavytí. Teď ale pádili branou jako vichr, rozhánějící dav v právo a v levo.

»Spočítejte si je!« volal Maugli s hněvným posměchem. »Snad jsem některého ukradl. Spočítejte si je dobře, neboť vám jich nebudu více pásti. Mějte se dobře, lidské děti, a poděkujte Messue, že nejdu se svými vlky a neproženu vás sem a tam skrze vaši ulici.«

Obrátil se na patě a odcházel s Vlkem Samotářem; a když pohlédl vzhůru ke hvězdám, cítil se šťastným.

»Nebude mi více spáti v pastech, Akelo. Vezměme si Šir Chanovu kůži a pojdme. Ne; neublízíme vesnici, neboť Messua byla ke mně laskava.«

Když měsíc vyšel nad planinu, až vypadala celá jakoby polita mlékem, viděli vyděšení vesničané Maugliho se dvěma vlky u nohou a rancem na hlavě klusati rovinou klidným vlčím klusem, jenž polyká míle jako oheň trávu. A bili do chrámových bubínků a foukali do muší jako nikdy před tím; a Messua plakala a Buldeo soukal a šperkoval vypravování o své příhodě v džungli, až na konec tvrdil, že Akela stál na zadních nohách a mluvil jako člověk.

Měsíc právě zacházel, když Maugli a oba vlci došli k pahorku Poradní Skály a zastavili se u jeskyně Matky Vlčice

»Vyhнали mne z lidské smečky, matko,« volal Maugli; »ale přicházíme s kůží Šira Chana, abych splnil své slovo.«

Matka Vlčice vyšla z jeskyně i s mláďaty, a její oči zahořely, když uzřela tygří kůži.

»Řekla jsem mu to toho dne, kdy vecpal hlavu a plece do naší jeskyně, honě se po tvém žití, moje Žabičko – řekla

jsem mu, že bude lovec loven. Dobře jsi to provedl.«

»Bratříčku, dobře jsi učinil,« řekl hluboký hlas v houští. »Je nám tu smutno v džungli bez tebe.« A Bagýra přiběhl k Maugliho bosým nohám. Vylezli spolu na Poradní Skálu a Maugli rozprostřel kůži na plochý kámen, na němž Akela sedával a přibil ji pevně čtyřmi bambusovými kolíky, a Akela ulehl na ni a zavolal starou výzvu k radě: »hledte, hledte dobře, Vlci!« zrovna jako volal, když byl Maugli poprvé přinesen ke skále.

Po celý čas od té doby, kdy byl Akela sesazen, byla smečka bez vůdce, lovíc a bojujíc podle vlastní libosti. Ale odpověděli na výzvu ze zvyku a přišli; a někteří byli chromí od pastí, do nichž padli a jiní kulhali od střelných ran, a jiní byli prašiví od žraní špatné potravy, a mnoho jich scházelo: ale přišli k Poradní Skále všichni, kteří zbývali, a viděli Šir Chanovu pruhovanou kůži na skále a velké drápy, klátící se na konci prázdných, klátících se nohou.

A tu složil Maugli píseň bez rýmů, píseň, jež vstoupila mu sama do hrdla, a volal ji do okolí, skákaje sem a tam po chrastící kůži a dupal do taktu patama, až mu došel dech; a Šedý Bratříček s Akelou provázeli jej vytím mezi verši.

»Hledte dobře, Vlci,« řekl Maugli, když skončil. »Dostál jsem svému slovu?«

A vlci vyli: »Ano!« a rozedraný jeden vlk zavyl: »Vod' nás opět, Akelo! Vod' nás opět, Lidské Mládě, neboť jsme syti této nezákonnosti a chceme opět býti volným národem.«

»Nikoli,« předl Bagýra, »to nemůže býti. Až budete dobře nakrmeni, přišlo by na vás šílenství znova. Ne nadarmo jste zváni Svobodným Národem. Bojovali jste za svobodu a máte ji. Snězte si ji, Vlci.«

»Lidská smečka a vlčí smečka mne vyhnaly,« řekl Maugli. »Budu teď honiti v džungli sám.«

»A my budeme honiti s tebou,« řekla jeho čtyři vlčata.

A tak Maugli šel a honil se čtyřmi vlky v džungli od toho dne. Ale nebyl vždy sám, neboť po létech na to stal se mužem a oženil se.

Ale to je povídka pro dospělé.

IV.

Bílý lachtan.

BÍLÝ LACHTAN.

*Již ztichni, mé dítě, noc v patách se stmívá,
již zčernaly vody i s jiskrami svými.
V hru zčeřených vln měsíc dolů se dívá
a hledá nás v brázdách, jež jdou mezi nimi.
Kde vlny se pojí,
máš kolébku svoji,
jen tuž se, můj ploutváčku, tanči, můj synu,
tě nestihne žralok, ni nevzbudí bouře
tam v mořských vod volném a houpavém klínu.
Lachtaní ukolébavka.*

Vše toto přihodilo se před několika léty na místě zvaném Novostošna čili Severovýchodní Mys Ostrova sv. Paula, daleko, daleko v Beh-ringově moři. Limmeršin, střízlík lední, vyprávěl mi tento příběh, když byl zavát do lanoví parníku, jedoucího do Japonska, a když jsem jej vzal dolů do své kajuty a zahřál a nakrmil jej po několik dní, až byl opět schopen odletět zpět k Sv. Pavlu. Limmeršin je velmi směšně podivné drobné ptačisko, ale ví, jak vám povědět pravdu.

Na Novostošnu nepřijde nikdo, leda by tam měl práci, a jedinými, kdo tam mají pravidelnou práci, jsou lachtani. Přicházejí v letních měsících po stech a stotísících šedého, chladného moře; neboť Novostošenské pobřeží skýtá lachtanům největší pohodlí na světě.

Mořský Lupič to věděl a připlaval každého jara, ať se právě nalézal kdekoliv; zaměřil přímo jako torpédový člun k Novostosně a ztrávil měsíc, zápase se svými soudruhy o dobré místo na skalínách co jen možno těsně u moře. Mořský Lupič byl již patnáct let starý, a byl to veliký šedý, kožešinatý lachtan, skoro hřívnatý na plecích, s dlouhými, zlými tesáky. Když se pozdvihl na svých předních ploutvových nohách, měl hlavu více než čtyři stopy nad zemí, a vážil – kdyby se byl někdo odvážil jej zvážiti – dobrých sedm set liber. Byl po celém těle zjizven stopami zuřivých bojů, ale byl neustále hotov pustiti se ještě v další zápas. Tu nakláněl hlavu k jedné straně, jako by se bál pohlédnouti nepříteli do tváře; pak ji ale náhle vymrštil jako blesk, a když se jeho velké zuby jednou zařaly pevně do šije jiného lachtana, pak bylo na tomto, aby se mu vymknul, mohl-li – Mořský Lupič jistě mu k tomu nepomohl.

Leč Mořský Lupič nikdy nepronásledoval přemoženého lachtana, neboť to bylo proti pravidlům Pobřeží. Potřeboval toliko volný prostor u moře pro svoji domácnost; protože však tu bylo čtyřicet či padesát tisíc jiných lachtanů, honících se každého jara za tímtež cílem, byl hvizdot, štěkot, řev a jekot na pobřeží opravdu strašlivý.

S malého pahorku, zvaného Hutchinsonovým Kopcem, bylo lze přehlédnouti na půl čtvrté míle země, pokryté zápasícími lachtany, a příboj byl celý potečkován hlavami lachtanů, chvátajících, aby se dostali na zemi a zúčastnili se zápasu. Bojovali v pobřežních vlnách, bojovali v přímořském písku, bojovali na hladce omytých čedičových skalách hnízdišť; byliť zrovna tak hloupí a neschopní přizpůsobiti se poměrům, jako lidé. Jejich ženy nikdy nepřišly na ostrov dříve než pozdě v květnu aneb počátkem června, protože neměly chuti dáti se roztrhati na kusy; a mladí, dvou-, tří- a čtyřletí lachtani, kteří ještě nepočali si zařizovati domácnost, odcházeli na půldruhé míle dovnitř ostrova skrze řady zápasníků, a hráli si vůkol' po písčitých návějích v houfech a hejnech a oškubali každické zelené stéblo, jež kde rostlo. Říkali jim holušici – mládenečkové – a bylo jich jen na Novostosně dvě nebo tři sta tisíc.

Mořský Lupič jednoho jara skončil právě svůj pětáctý zápas, když se z moře vynořila Matka, jeho něžná, měkká, krásnooká žena; Mořský Lupič chopil ji za týl a hodil ji na své sídliště, řka hučivě: »Pozdě, jako vždy. Kde jsi byla?«

Nebývalo zvykem Mořského Lupiče pojídati něčeho po ty čtyři měsíce, kdy pobýval na pobřeží, a byl proto obvykle ve velmi špatném rozmaru. Matka byla příliš rozumná, než aby mu odpovídala stejným. Rozhlédla se a zašveholila: »Jak je to od tebe pozorné. Zabral jsi opět naše staré místočko!«

»To si myslím, že ano!« odpověděl Mořský Lupič; »pohlédni jen na mne!«

Byl rozškrabán a krvácel na dvaceti místech; jedno oko bylo málem oslepeno a jeho boky byly rozedrány na cáry.

»Oh, vy muži, vy muži!« řekla Matka, ovívajíc se zadní ploutví. »Proč nedovedete býti moudří a dohodnouti se o svá místa po dobrém? Vypadáš, jako bys se byl rval s bojovným vorvaněm!«

»Nedělal jsem vůbec jiného, než že jsem se rval od poloviny května. Břeh je hanebně obsazen letos. Setkal jsem se nejméně se stem lachtanů z Lukannonského pobřeží, kteří zde rovněž hledají byt. Proč nezůstanou tam, kam patří?«

»Myslila jsem si často, že by nám bylo mnohem lépe, kdybychom odtáhli na Vydří Ostrov místo tohoto přecpaného místa.«

»Bah! Na Vydří Ostrov chodí jen holušíkové! Kdybychom tam šli, řeklo by se, že se bojíme. Jest nám zachovati si vážnost, má drahá.«

Mořský Lupič sklonil hlavu hrdě mezi tučná ramena a tvářil se, jako by chtěl na chvíli usnouti – ale neustal bdíti pečlivě a číhati po možném novém boji. Nyní, když všichni lachtani se svými ženami byli na suchu, bylo slyšeti jejich křik na moři na míle přes nejhluchnější vichřici. Počítaje nejskromněji, bylo tu alespoň na milion lachtanů, starých otců, matek, malých mláďat a holušíků, rvoucích se, strkajících, bečících, lezoucích a hrajících si spolu – vrhajících se do moře a vynořujících se opět v zástupech a plucích, zabírajících každé místočko půdy, jak daleko oko dohlédlo, a svádějících v mlze šarvátky v celých brigádách. Na Novastošně je téměř neustále mlhavo, vyjma když slunce vysvitne a ozáří vše na chvíli, až vše září perlami a duhami.

Kotík, Matčin synáček, narodil se uprostřed tohoto zmatku; byly to skoro jen hlava a ramena – s bledýma, vodnaté modrýma očima, jako má býti každý lachtan; ale jeho kožich byl nějak divný, tak že jej matka prohlížela velmi bedlivě.

»Mořský Lupiči,« řekla potom, »naše dítě bude bílé.«

»Marné řeči, prázdné mušle a suché chalupy!« vrčel Mořský Lupič. »Nikdy nebylo nic podobného na světě! Bílý lachtan!«

»Nemohu si pomoci,« řekla Matka; »bude to tedy nyní,« a zpívala tiše lachtaní ukolébavku, kterou všechny lachtaní matky zpívají svým dětem:

Šest neděl pokud nejsi stár,
mé dítě, nesmis plovati,
od letních bouří, od velryb
teď posud hrozí zkáza ti.

Má myško, jak jen může být,
je nepřátelský ti jich rod,
nuž, šplýchej teď, hled' sesílit,
bys nemoh od nich zkázu vzít
mé dítě svobodných vod!

Malý chlapík ovšem zprvu nerozuměl ani slova. Pleskal a batolil se kolem matčiných boků a naučil se uhnouti s cesty, když se jeho otec pral s jiným lachtanem a oba se váleli s křikem po kluzkých skalách. Matka odcházívala do moře, aby sehnala věci k jídlu a mládě bylo krmeno jen jednou za dva dny; pak ale snědl co jen mohl a zkvétal při tom.

Prvním jeho činem bylo, že se plazil dále do vnitra země a setkal se tam s desetitisíci mláďaty jeho věku; hráli si spolu jako štěňata, spali spolu na čistém písku a hráli si opět. Staří v hnízdištích si jich nevšíмали a holušíkové se drželi na svých vlastních hřištích, a tak měla mláďata krásný volný čas ku hraní.

Když se Matka vracela z rybolovu v hlubokém moři, odebrala se rovnou cestou na hřiště a bečela, jako bečí ovce po svém jehňátku, a čekala, dokud nezaslechla bečení Kotíkovo. Pak se pustila nejpřímější rovnou čarou zrovna k němu, ohánějíc se předními ploutvemi a porážejíc a přemetajíc cestou mláďata v právo i v levo. Bylo na hřišti vždy několik set matek, shánějících se po svých mláďatech, a mláďata byla důkladně proháněna; ale Matka řekla Kotíkovi: »Pokud nebudeš léhati ve špinavé vodě a nezprašivíš, anebo dokud si nezadřeš tvrdý písek do nějaké rány anebo odřeniny, a pokud nebudeš chodit plovat, když je bouřlivé moře, nestane se ti tu nic.«

Malí lachtani neumějí právě tak plovat jako malé děti, ale jsou celí nešťastní, dokud se tomu nenaučí. Když se pustil Kotík poprvé do moře, odnesla ho vlna od břehu, kde byla voda hlubší nežli mohl postačiti, a Kotíkova velká hlava se potopila a jeho drobné zadní ploutve se vynořily právě tak, jak mu to matka zpívala v ukolébavce, a kdyby jej byla následující vlna opět nevynesla na zemi, byl by se utopil.

Pak se naučil lehati v pobřežní brázdě a dával se šplýchotem vln právě jen tak pokrývati a nadzdvihovati, máchaje poutvemi; ale měl vždy pozorné oko na velké vlny, které by mu mohly ublížiti. Dva týdny učil se užívatí svých ploutví a po celý ten čas mrskal sebou z vody a do vody a kašlal a chrochtal a vylézal na břeh a podřimoval v písku a vrhal se opět do vody, až na konec shledal, že opravdu patří do vody a voda je pravým jeho domovem.

Představte si tedy, jak dobré časy měl nyní se svými soudruhy, když se spolu proháněli, podjíždějíc pod válejší se vlny, anebo dávajíc se vynést vysoko na hřeben čeřivé vlny a dopadajíc pak se šplýchotem a hřmotem do písku, jak se vířivá vlna přelila daleko na břeh; anebo stojíce ve vodě na ocasech a škrabajíc se na hlavě, jako to dělají staří; anebo hrajíc na kamarádi, hýbejte se« na kluzkých, travinami porostlých skalách, vyčnívajících právě tak nad povrch omývajících je vln. Tu a tam zahlédli tenkou ploutev jako by velkou ploutev žraloci, jak se nesla těsně kolem pobřeží, a věděli, že je to velryba kosatka, jež požírá mladé lachtany, může-li je chytiti; a tu zamířil Kotík k pobřeží jako šíp a ploutev se zvolna odhoupala pyč, jako by se vůbec ani nebyla po něčem pídila.

Pozdě v říjnu lachtani počali opouštět Sv. Pavla v celých rodinách a kmenech, pouštějíc se do širého moře a nebylo více zápasů o hnízdiště a holušíkové si hráli, kde se jim líbilo.

»Příštím rokem,« řekla Matka Kotíkovi, »budeš také holušíkem, ale letos se musíš učit chytat ryby.«

Vypluli společně přes Tichý Okeán a Matka ukázala Kotíkovi, jak spáti na zádech s ploutvemi skloněnými dolů po bocích a s nosíkem právě taktak vyčnívajícím nad vodu., Není kolébky tak pohodlné jako dlouhé, houpavé vlnění Tichého Okeánu. – Když Kotík cítil jak jej svrbí kůže po celém těle, řekla mu Matka, že se to učí nabývatí »vodního citu« a že tento bodavý, svědivý pocit znamená příchod zlé bouře a že musí ze všech sil hledět, aby jí uplaval.

»V brzku budeš sám vědět,« řekla mu, »kam máš plavat; ale prozatím následuj Mořského Vepře, plískavici; neboť je velmi moudrý.«

Rodina plískavic právě skotačila, nořila se a vyskakovala vlnami a malý Kotík plul za nimi jak nejrychleji stačil. »Jak můžete vědět, kterým směrem plouti,« hekal. Vůdce tlupy zakoulel bílýma očima a ponořil se. »Ocas mne svrbí, mladíčku,« řekl, »a to znamená, že je bouře za mnou. Pojď s námi. Jsi-li na jih od Lepkavé Vody (myslil tím rovník) a píchá-li tě ocas, znamená to, že je bouře před tebou, a že musíš jiti na sever. Pojď s námi! Voda tu působí ošklivým citem!«

To byla jedna z přemnohých věcí, kterým se Kotík učil – a učil se neustále. Matka jej učila honiti tresky a plotice na podmořských mělčinách a vytahovati břehule z jejich děr mezi chaluhami; učila jej plouti kolem vraků, ležících na sta sáhů pod vodou, vraziti jako vystřelená kule jednou střílnou dovnitř a druhou ven za prchajícími rybami; učila jej tančiti na hřebenech vln, když blesky křižovaly po celém nebi a kynouti ploutví zdvořile krátkoocasému albatrosovi a sokolu bojovnému, když letěli po větru. Učila jej vyskakovati tři – čtyři stopy vysoko nad vodu jako plískavice s ploutvemi přitaženými těsně k bokům a s ocasem ohnutým, a nevšímají si ryb-letounů, protože jsou samá kost. Učila jej, jak si vytrhnout z tresky kus plece v plném běhu deset sáhů pod hladinou, a poučovala jej, že se nesmí nikdy zastavit a pozorovat lodi a čluny, obzvláště ale ne čluny s vesly. – Ke konci šestého měsíce věděl Kotík o lovu v hlubokém moři vše, co jen stálo za pamatování, a po celou tu dobu nedotekl se nohou suché země.

Jednoho dne však, leže v polospánku v teplých vodách kdesi daleko u ostrova Juan Fernandez, cítil se neobyčejně líným, zrovna jako to cítí lidé, když mají jaro v nohách, a vzpomněl si bezděky na dobré, pevné břehy Novastošny, teď vzdálené na sedm tisíc mil, vzpomněl si na hry, jež prováděl se svými soudruhy, na vůni mořských chaluh, na řev lachtanů a na jejich zápasy. A v té chvíli se obrátil k severu a pustil se vytrvalým během k severu; a pluje setkával se s tucty soudruhů, kteří všichni spěli k témuž cíli, a všichni jej zdravili: »Na zdar, Kotíku! Tohoto roku jsme všichni holušíky a budeme tančiti ohnivý tanec ve vlnách Lukannonských a hráti si na nové letošní trávě. –

Ale kde jsi přišel k tomuto kabátu?»

Kotíkův kožich byl teď téměř neposkvrněně čistě bílý a ačkoliv byl na to velmi hrdý, řekl toliko: »Plujte rychle! Bolí mne kosti touhou po zemi.« A tak přišli všichni ke břehům, kde se zrodili a slyšeli staré lachtany, své otce, bojující ve válejších se mlhách.

Té noci tančil Kotík ohnivý tanec s ročními lachtánky. Moře je v letních nocích plno ohně na celé rozloze od Novastošny k Lukannonu, a každý lachtan zanechává za sebou pruh jako by hořícího oleje a vyskočí-li, zatryskne plamen a vlny se třísť v dlouhých fosforujících čarách a kruzích. Pak odebrali se na souš, na místa holušíků, a váleli se sem a tam po mladé divoké pšenici a vyprávěli si celé historie o tom, co vykonali, když byli v moři. Mluvíli o Tichém Okeánu, jako hoši hovoří o lese, v němž byli na ořeší, a kdo by jim byl rozuměl, byl by mohl dle jejich vypravování sestavit mapu moře, jaké nikdo dosud nenakreslil. Tříletí a čtyřletí holušíkové řídili se s Hutchinsonského kopce a volali: »S cesty, hošíkové! Moře je hluboké a vy víte ještě pramálo z toho, co vše v něm je. Počkejte, až obeplujete mys Horn! – Hle, ty ročáku, kde pak jsi přišel k tomuhle bílému kabátu?»

»Nepřišel jsem k němu,« odpovídal Kotík, »narostl mi.« A zrovna, když se chystal povaliti mluvčího, vyšla z pozadí písečné dýny dvojice černovlasých mužů s plochými rudými tvářemi a Kotík, jenž dosud nikdy neviděl člověka, zakašlal a sklonil hlavu. Holušíkové odhopkovali tak několik kroků a usedli, hledíce hloupě a vyjeveně.

Oba muži byli Kerik Buterin, náčelník lachtaních lovců na ostrově, a Pantalamon, jeho syn. Přišli z malé vesnice, vzdálené sotva půl míle od lachtaních hnízdišť, a vyhlíželi, které lachtany mají odehnati k porážkovým ohradám; neboť lachtani byli honěni jako ovce, aby byli později opracováni v tulení – sealskinové – kožíšky.

»Ho!« zvolal Pantalamon. »Pohled! Tamhle je bílý tuleň!«

Kerik Buterin pod svým olejem a mourem téměř zbělel. Byl Aleuťan, a Aleuťané nejsou čistotný národ. Pak se jal mumlati modlitbu.

»Nedotýkej se ho, Pantalamone! Nebylo dosud nikdy bílého lachtana – co jsem na živu ne!

Snad je to duch starého Zacharova. Zahynul loni při velké bouři.«

»Nepůjdu k němu,« řekl Pantalamon. »Je to zvíře neštěstí. Myslíš opravdu, že je to starý Za-charov, který se navrátil? Jsem mu dlužen za několik buřňáčích vajec.«

»Nedívej se na něj,« napomínal Kerik. »Obrát tamhle to stádo čtyřletých. Naši lidé by dnes měli stáhnouti kůže se dvou set kusů, ale je počátek sezóny a jsou posud nezvyklí této práci. Sto kusů postačí. Rychle!«

Pantalamon zachřestil párem lachtaních lopatek před houfcem holušíků, a ti stanuli tiše, šupějíce a funíce. Pantalamon pokročil k nim a holušíkové počali se hýbat a Kerik je obrátil do vnitra země, a oni ani nezkusili vrátiti se zpět ke svým soudruhům. Tisíce a statisíce lachtanů hleděly na ně, jak jsou odháněni, ale pokračovaly dále ve svých hrách jakoby nic. Kotík byl jediným, jenž kladl otázky, a nikdo z jeho soudruhů nedovedl mu říci ničeho, leda že muži odvádějí lachtany takto denně po šest až osm neděl každého roku.

»Půjdu za nimi,« řekl Kotík, a oči div mu nevyskočily z hlavy, jak se šoural za stářím.

»Bílý lachtan jde za námi.« zvolal Pantalamon. »To je poprvé, co přišel lachtan sám k porážkám!«

»Hš! Neohlížej se!« varoval Kerik. »Jest to duch starého Zacharova. Musím o tom promluvíti s knězem.«

Porážky byly vzdáleny sotva půl anglické míle, ale stádo potřebovalo k tomu celou hodinu, protože Kerik věděl, že jdou-li lachtani příliš rychle, zapotí se a kůže se jim pak při stahování trhá na kousky. Šli tedy velmi zvolna kolem Lvouní Šíje a kolem Websterova domu, až přišli k solnici, jež byla právě mimo dohled lachtanů na pobřeží. Kotík šel za nimi, oddechuje a užaslý. Myslí, že je na konci světa, ale řev lachtaních hnízdišť zněl sem tak hlasitě, jako hřmot vlaku v tunelu.

Tu usedl Kerik na zem do mechu a vyndal těžké cínové hodinky, nechal stádo půl hodiny vychladnouti, a Kotík mohl slyšet, jak s okraje jeho čepice kapou kapky mlžné rosy. Pak přišlo deset či dvanáct mužů, ozbrojených železem pobitými klacky s délkou tří-čtyř stop, a Kerik jim ukázal několik kusů z houfu, kteří byli pokousáni od druhých anebo byli příliš uhřátí, a muži vykopali je od ostatních svými těžkými botami z mrožích chřtánů, a Kerik pak zvolal: »Za-čněme!« a muži začali mlátiti lachtany do hlavy, jak nejrychleji dovedli.

Deset minut na to nepoznával Kotík více svých přátel, neboť jim byly kůže rozříznuty od nosu k zadním ploutvím, staženy a hozeny na zem na hromadu.

To Kotíkovi stačilo. Obrátil se a pádil úprkem – lachtan dovede na krátko ubíhati velice rychle – zpět k moři, a

mladý jeho knírek celý se mu zježil hrůzou.

U Lvouní Šíje, kde sedávají velicí hřívnatí lvouni na pokraji příboje, vrhl se střemhlav do chladné vody a trásl se a válel, vzdychaje žalostně.

»Co tu chceš?« řekl jeden ze lvounů příkře; neboť zpravidla drží se lvouni zvlášť pohromadě.

»Skúčno, oceň skúčno. Teskno je mi, velmi tescno,« řekl Kotík. »Zabíjejí všechny holušíky na všech březích.«

Lvoun obrátil hlavu ke břehu a řekl: »Nesmysl! Tvoji přátelé tropí právě takový hřmot, jako kdy jindy. Viděls nejspíše starého Kerika, jak shladil stádo. Činí tak již po třicet let.«

»To je hrozné,« řekl Kotík, vzpíraje se vodě, jak se přes něho přelila velikou vlnou, a postaviv se v ní šroubovitým rázem ploutví, což ho přineslo zcela vzpřímeného na tři palce od rozervaného hrotu skalín.

»Výborně provedeno na ročáka!« řekl lvoun, který dovedl oceniti dobrý plavecký kousek. »Věřím, že je to dosti smutné s vašeho lachtaného hlediska; ale když vy lachtani sem přicházíte rok co rok, zvědí to lidé ovšem také a budete odháněni, ač-li nenajdete ostrovu, kam lidé nikdy nepřicházejí!«

»A je někde takový ostrov?« ptal se Kotík.

»Honil jsem platýse po dvacet let, ale nemohu říci, že bych byl kdy takového ostrova našel. Ale počkej, zdá se mi, že si rád pohovoříš s vyššími – což abys šel na Mroží Ostrov a promluvil s Mořským Čarodějem? Snad o něčem ví. Nefanti se odtud tak honem! Je tam dobrých šest mil, a kdybych byl tebou, natáhl bych se a prospal se trochu na to, maličký.«

Kotík uznal, že je to dobrá rada a zabočil tedy ke svému pobřeží a vyspal se as půl hodinky, trhaje sebou při tom, jako všichni lachtani. A pak zaměřil rovnou k Mrožímu Ostrovu, malému to, plochému skalnímu ostrůvku, skoro přesně na severovýchod od Novostošny, se skalnatými břehy, plnými děr s buňhacími hnízdy. Zde žili mroži sami pro sebe.

Kotík přistál těsně u Mořského Čaroděje, velikého to, ošklivého, naduřelého, trudovitého mrože ze Severního Tichého Moře, s tlustým krkem a dlouhými tesáky, který nezná způsobů leda když spí – jako spal právě i tehdy, maje zadní vesla napolo na zemi a napolo v příboji.

»Probud' se!« zahafal Kotík, neboť rackové tropili strašný hřmot.

»Ha! Ho! Mmf! Co je?« ptal se Mořský Čaroděj a udeřil svými tesáky sousedního mrože a vzbudil jej tím, a ten pak udeřil sousedního a ten zase souseda a tak byli za chvíli všichni vzhůru a čuměli vyjeveně všemi možnými směry, jenom ne tím pravým.

»Hi! To jsem já,« řekl Kotík a houpal se v příboji, vypadaje jako malý bílý chumáček.

»Hle, hle! Ať mne stáhnou z kůže!« řekl Mořský Čaroděj, a pak hleděli všichni na Kotíka, jako by asi hleděla společnost ospalých pánů na hošíka. Kotík neměl zrovna chuti poslouchati nějaké řeči o stahování kůže – viděl toho dnes dosti. Proto zvolal: »Je někde nějaké místo, kam by mohli jít lachtani a kam lidé nepřicházejí?«

»Jdi a hledej si je!« řekl starý Mořský Čaroděj zavíraje oči. »Klid' se odtud. Máme zde jinou práci.«

Kotík provedl svůj delfíní kozelec a vzkřikl co nejhlasněji mohl: »Žráči měkkýšů! Žráči měkkýšů!« Věděl, že Mořský Čaroděj nechytí za celý život ani rybičky, ale stále jen ryl po mušlích a mořských chaluchách, ač činil, jako by byl kdo ví jakým hrozným tvorem.

Buňáci, rackové a mořské vlaštovky, mořské slípky, govrušky, jepatky a potáplice, jež ustavičně slídí, kde by si mohli dovoliti nějakou nezdvořilost, chopili se tohoto zvolání a tak – dle slov limmeršina – po dobrých pět minut nebyli byste slyšeli na Mrožím Ostrůvku ani výstřel z ručnice. Všichni jeho obyvatelé ječeli a vrískali: »Žráči měkkýšů! Dědku!«, zatím co se Mořský Čaroděj převaloval s boku na bok bruče a funě.

»Povíš mi to tedy snad teď?« ptal se Kotík, všecek bezdechý.

»Jdi a zeptej se mořských krav,« řekl Mořský Čaroděj. »Je-li ještě jaká na světě, bude snad ti moci povědět.«

»Podle čeho poznám Mořskou Krávu, kdybych ji potkal?« ptal se Kotík na odchodu.

»Je to jediné zvíře v moři, které je ošklivější než Mořský Čaroděj,« vrískal racek, krouže těsně kolem Čarodějova nosu. »Šerednější a ,s ještě horšími způsoby. Dědku! Dědku!«

Kotík plovat zpět k Novostošně, nechav racky křičeti. Tam shledal, že nikdo se nezajímal s ním o jeho pokus nalézt klidné místo pro lachtany. Řekli mu, že lidé vždy honili holušíky – patřilo to k dennímu životu – a že když

nevidí rád ošklivé věci, neměl chodit k porážkovým ohradám. Ale žádný z ostatních lachtanů neviděl zabíjení, a to byl velký rozdíl mezi nimi a Kotíkem. Mimo to byl Kotík bílým lachtanem.

Když uslyšel starý Mořský Lupič o synově dobrodružství, řekl mu: »Tvoji věcí jest, abys vyrostl a byl velikým lachtanem, jako tvůj otec, a měl na břehu svoje hnízdiště, a pak tě nechaj s pokojem. Za pět let budeš s to, abys bojoval sám za sebe.« Ano i mírná jeho Matka mu řekla: »Nezabráníš nikdy zabíjení. Jdi a hraj si v moři, Kotíku.« A tak Kotík šel a tančil ohnivý tanec s velice těžkým srdéčkem.

Tohoto podzimu opustil břeh, jakmile mohl, a pustil se na cesty samotén, protože měl v kulovité své hlavě myšlenku. Šel hledat Mořské Krávy, ač-li jsou v moři takoví tvorové, a chtěl vyhledat v moři tichý ostrov s dobrým pevným břehem, kde by mohli lachtani žít a kde by k nim lidé nemohli. A tak pátral a pátral samo-ten Tichým Oceánem od severu na jih, urážíje až tři stal mil za den a noc. Měl cestou více dobrodružství, než možno vypovědět, a jen taktak že ušel zubům žraloka obrovského a žraloka skvrnitého a kladivouna a setkal se se všemi zákeřnými ničemy, kteří se toulají mořem, s těžkými uhlazenými rybami i s šarlatově skvrnitými hřebenatými lasturnatci, kteří se zakotví na sta let na jediném místě a jsou na to nesmírně hrdí; ale nikdy se nesetkal s Mořskou Krávou a nikde nenašel ostrova, který by mu vyhovoval.

Byl-li břeh dobrý a tvrdý, v pozadí s úbočím, na němž by si mohli lachtani hrát, byl vždy na obzoru kouř velrybářů, vyvážejících rybí tuk, a Kotík věděl, co to znamená. Anebo tam bylo patrné, že tam kdysi tuleni přicházeli, ale byli povražděni, a Kotík věděl, že kam jednou lidé přišli, přijdou opět.

Shodnul se se starým tupocasým albatrosem a ten mu řekl, že ostrov Kerguelenský je tím nejlepším místem pro toho, kdo chce mít pokoj a klid, ale když tam Kotík přišel, byl by býval málem rozbit na kusy o šeredné černé skalní útesy ve hrozné chumelenici za blesku a hromu. A když přece se prodral příbojem, poznal, že i tam kdysi bylo lachtaní hnízdiště. A stejně tomu bylo i na všech jiných ostrovech, které navštívil.

Limmeršin jich vyjmenoval celou dlouhou řadu, a povídal, že Kotík ztrávil celých pět let hledáním, odpočívaje každoročně po čtyři měsíce na Novastošně, kde si jej holuškové dobírali pro jeho fantastické ostrovy.

Přišel na Gallapagos, hrozné to suché místo na rovníku, kde byl málem upečen do smrti; přišel na ostrovy Georgijské, na Orkneye, na Smaragdový Ostrov, na Malý Ostrov Slavičí, na Qoughův Ostrov, na Ostrov Bouvetův, na Cros-sety, ano i na pramalounký ostrůvek na jihu od Mysu Dobré Naděje. Ale všude vyprávěli rnu mořští obyvatelé tutéž historii. Lachtani přišli kdysi na každý ostrov, ale lidé je všechny pobili. I když plul tisíce mil ven z Tichého Oceánu a přišel na místo zvané Mys Corientes – bylo to, když vracel se z Ostrovu Qoughova – našel na skále několik set zprašivělých lachtanů, a ti řekli mu, že lidé přicházejí i tam.

Pukalo mu nad tím málem srdce, a zaměřil okolo mysu Hornova zpět ke svým vlastním břehům; a na své cestě k severu přistál na ostrovu plném zelených stromů, kde našel starého tuleně. – Umíral již, a Kotík mu nachytl ryb a svěřil mu všechn svůj bol. »A teď,« řekl Kotík, »teď jdu zpět k Novastošně a poženou-li mne s holušíky k porážkové ohradě, bude mi to jedno.«

Starý tuleň řekl: »Zkus to ještě jednou. Jsem posledním z bývalého hnízdiště Masafuerského, a v dobách, kdy nás lidé vraždili po statisících, byla na pobřežích pověst, že jednou přijde od severu bílý lachtan a dovede lachtaní národ na klidné místo. Jsem stár a nedožiji se této podívané, ale jiní se dožijí. Zkus to ještě jednou.«

Kotík zježil svůj knír – a byl to velmi krásný knírek! – a řekl: »Jsem jediný bílý lachtan, který se kdy zrodil na pobřežích, a jsem také jediný lachtan, ať bílý či černý, který kdy na to pomyslí, aby hledal nové ostrovy.« To mu nesmírně dodalo odvahy. A když se toho léta vrátil na Novastošnu, prosila ho Matka, aby se oženil a usadil, neboť nebyl více holušíkem, ale zplna dorostlým mořským lapačem s kučeravou bílou hřívou na plecích, tak těžkým, tak velkým a tak statným jako jeho otec. »Dopřej mi ještě rok času,« odpověděl jí; »pamatuj, matko, že je to vždy sedmá vlna, jež se dostane nejdále na břeh.«

Bylo to dosti zvláštní, že tu byl ještě jeden lachtan – lachtanice vlastně, jež si usmyslíla, že odloží svatbu až na příští rok, a Kotík tančil s ní ohnivý tanec podél celého Lukannonského pobřeží té noci, nežli se vydal na svoji poslední výzkumnou cestu.

Tentokrát plovat na* západ, jelikož přišel na stopu velikému hejnu plotic, a potřeboval alespoň sto liber ryb denně, aby se udržel při síle. Honil je, až se unavil, a pak se stočil a usnul ve brázdách vln hlubokého příboje, bijícího o Měděný Ostrov. Znal pobřeží dokonale, a proto, když kolem půlnoci cítil, že je lehce vržen na ložisko mořských trav a chaluh, řekl si: »Hm, příliv je dnes nějak prudký«, a obrátil se pod vodou, otevřel líně oči a protáhl se. V tom ale vyskočil jako kočka, neboť spatřil veliká zvířata, čenichající v mělké vodě a okusující těžké chumáče chaluh.

»U velkých vln Magellanských!« bručel si pod vousy, »Co je to za národ, u všech mořských hlubin?«

Nebyli podobni mrožům, lvounům, tuleňům, medvědům, velrybám, žralokům, sepiím ani měkkýšům, ničemu, co kdy Kotík dřív viděl. Byli asi dvacet nebo třicet stop dlouzí a místo zadních ploutvovitých noh měli lopatovitý ocas, který vyhlížel, jako by byl vystřižen z mokré vydělané kůže. Jejich hlavy byly nejměšnější věcí, jakou kdy kdo viděl. Houkali se na svých ocasech ve vodě a pásli se, kloníce se slavnostně druh druhu a mávali svými předními ploutvemi, jako tlustý člověk ramený.

»Ahm!« zakašlal Kotík. »Dobrou zábavu, pánové!« Velcí tvorové odpověděli tím, že se klaněli a mávali ploutvemi jako signálovými vlajkami. Když se začali znovu pást, viděl Kotík, že mají hoření ret rozštěpený na dvě, tak že ho mohou na stopu rozevřít a zase sevřít, držíce mezi oběma laloky celé otepi mořské trávy. Cpali si potravu do tlam a kývali se slavnostně.

»Jaké torohavné krmení,« pravil Kotík. Klaněli se znovu a Kotík pozbýval trpělivosti. »Dobrá,« řekl. »Máte-li náhodou o nějaký zvláštní kloub ve svých předních ploutvích více, nemusíte se tím tak chlubit. Vidím, že se umíte půvabně klanět, ale raději bych věděl, jak se jmenujete.« Rozštěpené pysky se pohybovaly a roztahovaly; skleněné zelené oči zíraly tupě, ale zvířata se neozvala.

»Nu!« řekl si Kotík, »jste jedinými tvory, s nimiž jsem se setkal, kteří jsou šerednější než Mořský Čaroděj – a horších způsobů.«

Tu si mžikem vzpomněl, co mu vykřikoval buřňák, dokud byl malým jednoročkem na Mrožím Ostrůvku a překotil se radostí zpět do vody, neboť poznal, že konečně našel Mořské Krávy!

Pásly se dál, kývajíce se v mořské trávě, a Kotík vyptával se jich ve všech řečech, jaké jen na svých cestách pochytil, a Mořský Národ mluví skorém tolika nářečími, jako lidské bytosti. Ale Mořské Krávy neodpovídaly, poněvadž Mořská Kráva vůbec neumí mluvit. Má v krku jen šest obratlů na místě řádných sedmi, a říká se v podmoří, že proto nemohou mluvit ani mezi sebou; ale má, jak již víme, zvláštní kloub v přední ploutvovité noze a kývajíc jí nahoru a dolů dorozumívá se jím jako jakýmsi neobratným telegrafem.

Když se rozednilo, ježil Kotík již hřivu a trpělivost jeho šla cestou, kam odcházejí mrtví krabi. Tu se začaly Mořské Krávy hýbat pomalu k severu, zastavujíce se chvílemi, aby odbývaly směšné kývavé porady, a Kotík je následoval, mluvě k sobě: »Zvířata tak blbá, jako tato, byla by dávno již vyhubena, kdyby nebyla našla nějakého bezpečného ostrova a co jest dobré pro Mořské Krávy, stačí také pro Mořského Lupiče. Vše jedno, jen bych rád, aby si trochu pospíšily!«

Byla to únavná cesta pro Kotíka. Stádo Mořských Krav nikdy neurazilo denně více než čtyřicet nebo padesát mil, v noci se zastavovalo, aby se napáslo, a drželo se stále těsně u břehu. Kotík plovat kolem nich, nad nimi i pod nimi, ale nemohl je popohnat ani o míli. Když postupovaly dále k severu, odbývaly své kývavé porady po každých několika hodinách, a Kotík si div neukousal knírův netrpělivostí. Konečně viděl, že sledují jakýsi vlnitý proud, a tu začal o nich mít trochu lepší mínění.

Jedné noci pohroužily se do jasné vody – zapadly do ní jako kameny – a poprvé, co je znal, začaly plovat rychle. Kotík plovat za nimi, divě se této rychlosti; nenapadlo mu ani ve snu, že by Mořské Krávy byly takovými plavci. Mířily k pobřežnímu útesu, příkře spadajícímu v hlubinu a pohroužily se v temnou sluj na úpatí jeho, na dvacet sáhů pod mořem. Byla to dlouhá, dlouhá plavba, a Kotík se již začal dusit nedostatkem svěžího vzduchu, až konečně vypluly z temného tunelu, jímž jej vedly.

»U mé srsti!« zvolal, když vyrazil v širý proud na druhém konci průplavu, oddychuje a funě. »To byl dlouhý ponor, ale stálo to za to!«

Mořské Krávy se rozdělily a pásly se líně podél krajů nejkrásnějšího pobřeží, jaké kdy Kotík viděl. Hladce omleté skály táhly se tu na míle, jako stvořeny pro lachtaní příbytky a za nimi skláněly se dále po souši tvrdé písčiny, kde bylo místo pro hry, a byly tu víry vodní, kde mohli lachtani provádět své tance, a dlouhá tráva tu byla, v níž se mohli válet, a pískové dyny, po nichž mohli lézt nahoru i dolů. A nejkrásnější bylo, že Kotík poznal dle doteku vody, v němž se lachtan nikdy nemýlí, že tu dosud nikdy nebyli lidé.

Přesvědčil se nejprve, je-li tu dobrý rybolov, a pak plovat podél pobřeží a počítal rozkošné nízké písčité ostrůvky, napolo skryté ve skvostné valící se mlze. Na severní straně vbíhala daleko do moře řada útesů, mělčin a úskalí, které na šest mil daleko nepustily žádné lodi ku břehu. Mezi ostrovy a pevninou tekla hluboký proud k výspám kolmo se sklánějícím, a někde pod nimi bylo ústí tunelu.

»Je to docela jako Novastošna, ale desetkrát lepší,« pravil Kotík. »Mořské Krávy jsou jistě moudřejší, než jsem si

myslí. Lidé, i kdyby tu nějací byli, nemohou slézt dolů přes skaliska; a na písčinách u moře rozkotala by se každá loď na třísky. Je-li vůbec místo na moři bezpečné, je to zde.«

Vzpomněl si na samičku lachtaní, kterou zanechal doma, a ač spěchal, aby se vrátil do Nova-stošny, zkoumal přec pečlivě nový kraj, aby mohl odpovédět na všechny otázky.

Pak se potopil a našel ústí tunelu, plovat jím úprkem k jihu. Nikomu, kromě Mořské Krávy nebo lachtana, nemohlo ani ve snu napadnouti, že by tam takové místo bylo, a i Kotík, když se ohlédl zpět k útesům, stěží věřil, že byl tam dole pod nimi.

Šest dní trvala mu cesta domů, ač neploval nijak zvolna; a když se dostal na břeh blíže Lvouního Hřbetu, byla první osoba, s kterou se setkal, ona lachtaní samička, která tu na něj čekala. Viděla, jak mu oči září a poznala dle toho, že konečně našel svůj ostrov.

Ale holušíkové, Mořský Lupič, jeho otec a všichni ostatní lachtani posmívali se mu, když jim pověděl, co objevil, a mladý jeden lachtan jeho věku řekl: »To je všechno velice krásné, Kotíku, ale ty přece nemůžeš přijít kdo ví odkud a rozkazovat nám tu takovýmto způsobem. Nezapomeň, že my jsme si svá místa zde vybojovali, což jsi ty nikdy nečinil. Tobě bylo milejší zevlovat podle mořských pobřeží.«

Ostatní lachtani se dali do smíchu a mladý lachtan začal točit hlavou se strany na stranu. Oženil se před nedávnem a dělal s tím mnoho povyku.

»Není mi třeba bojovat o žádné místo,« pravil Kotík. »Chci vám jen všem ukázat místo, kde byste byli bezpečni. K čemu má být boj?«

»Ó, chceš-li před bojem couvat, pak nemám ovšem, co bych ještě řekl,« pravil mladý lachtan se zlomyslným úsměskem.

»Půjdeš se mnou, přemohu-li tě?« ptal se Kotík, a zelené světlo zasvitlo mu v očích; hněvali se velice, že má vůbec bojovat.

»Dobře,« pravil mladý lachtan nedbale. »Vyhraješ-li, půjdu.«

Neměl ostatně času změnit své smýšlení, neboť Kotík vztyčil hlavu a zaťal zuby do sádelného týla mladého lachtana. Pak se vzepřel na bocích a smýkal svého protivníka po svahu dolů, zatřepal jím a mrštil jím o zem. Pak zařval Kotík k druhým lachtanům: »V minulých pěti letech činil jsem pro vás, co jsem mohl nejlepšího. Našel jsem vám ostrov, kde budete bezpečni, ale neuvěříte, dokud vám všem vaše hloupé krky nezakroutím. Chci vás tomu teď tedy naučit. Chraňte teď každý sebe!«

Limmeršin vyprávěl mi, že jaktěživ neviděl – a Limmeršin vidí deset tisíc velkých lachtaních bojů ročně – co by se bylo podobalo Kotíkovu řádění mezi lachtany. Vrhel se na nejsilnějšího lachtana, jakého jen mohl najít, chytil ho za hrdlo, škrtil ho, kousal ho a házel jím, až tento skučel o milost, a pak ho odhodil stranou a útočil na druhého. Inu, Kotík se nikdy nepostil po čtyři měsíce, jak to činí každoročně velcí lachtani, a jeho plavecké výlety po širém moři otužily ho dokonale, a co je hlavní věcí, nikdy se dosud s nikým nepotýkal. Jeho kučeravá bílá hříva ježila se mu vztekem, oči plály, velké tesáky se leskly; byla na něho skvostná podívaná.

Starý Mořský Lupič, jeho otec, viděl ho rvát a smýkat starými šedivými lachtany, jako by to byly plotice, a rozhánět mladé holušíky všemi směry; a Mořský Lupič zařval a vykřikl: »Je snad pošetilec, ale je nejlepším bojovníkem na celém pobřeží! Nenapadni svého otce, synu! Je s tebou!«

Kotík zařval v odpověď a starý Mořský Lupič valil se se zjezeným knírem k němu, funě jako lokomotiva, mezitím co Matka a ona samička lachtaní, která se měla stát ženou Kotíkovou, se krčily k sobě a obdivovaly se svým pánům. Byl to nádherný boj, neboť ti dva bojovali, dokud tu bylo jediného lachtana, který se odvážil zdvihnouti hlavu, a když byli všichni přemoženi, procházeli se otec se synem, bok po boku, štěkajíce, hrdě pobřežím nahoru a dolů.

V noci, když zakmitla a zazařila mlhou severní záře, vylezl Kotík na holou skálu a rozhlížeje se po zpustošených hnízdištích a pokousaných a krvácejících lachtanech, řekl: »Nu, teď jsem vám dal náležitě za vyučenou!«

»U mého kožichu,« zvolal starý Mořský Lupič a vztyčil se namáhavě, neboť byl strašlivě sbit, pravě: »dravá velryba nebyla by je mohla více potřhat. Synu, jsem na tebe hrdý, a – půjdu s tebou na tvůj ostrov, je-li někde jaký.«

»Slyšíte, tlustí vepři mořští? Kdo jde se mnou ke sluji Mořských Krav? Odpovězte, nebo vás začnu učit znovu,« řval Kotík.

Ozval se šum jako hukot přílivu po celém pobřeží. »Půjdem«,« pravilo tisíc znavených hlasů. »Chceme jít za tebou, Kotíku, bílý lachtane!«

Tu Kotík přikrčil hlavu mezi rameny a přivřel hrdě oči. Nebyl již bílým lachtanem, ale rudým krví od hlavy až k ocasu. Byl ale příliš hrdý, než aby se byl dotkl svých ran, třebas i jen pohledem.

Za týden odebral se Kotík a jeho armáda (asi deset tisíc holušíků a starých lachtanův) na sever, ke sluji Mořských Krav. Kotík je vedl, a lachtani, kteří zůstali v Novastošně, přezdívali jim hlupcův. Když se však příštího jara sešli všichni při rybolovu v Tichém Moři, vyprávěli Kotíkovi lachtani takové povídky o nových pobřežích za sluji Mořských Krav, že mnoho lachtanův opustilo opět Novastošnu.

Nestalo se to ovšem najednou, neboť lachtani potřebují dlouhou dobu, než si věc promyslí, ale rok po roce odcházelo vždy více lachtanův z Novastošny, Lukannonu a ostatních hnízdišť, ke klidnému, chráněnému pobřeží, kde prodlévá Kotík po celé léto, každým rokem větší, tlustší a silnější, a »holušíkové« hrají si kolem něho v moři, kam nikdy člověk nepronikne.

Lukannon[1]

Já druhy potkal z jitra (žel, velmi star již jsem),

kde na útesy vlny se řítí příbojem.

Já hlas jich, který vln hlas přerušil, jsem slech' –

dva milliony hlasů, jež lukanský má břeh.

Zpěv ladných skupin v solných lagun sousedství,

zpěv škadron kvetoucích, jenž mělčinou se chví.

Zpěv tanců půlnočních, jenž moře brázdí v plam,

břeh dříve tuleňů, než lovci přišli tam.

Své druhy potkal jsem (jich nepotkám, oh, již),

břeh jimi temnil se, jak spěli blíž a blíž.

A přes mhy, přes pěnu, jež moře postříká,

pozdravy nesoucí hlas náš v dál zaniká.

Můj lukannonský břeh se zimní pšenící,

kde roste lišejník z mhy všecko halící!

Hříšť našich plošiny, vše uhlazené tak,

břeh lukannonský, kde zřel poprv svět můj zrak.

Své druhy potkal jsem, – ah, četa rozbitá! –

jež člověk střelami a kyjem uvítá!

Nás honí k solnici jak stádo hloupých ovcí,

a přec jsme byli zde, dřív nežli přišli lovci!

Tam, bouřliváku, leť, kde vzdálený je jih,

*rci moře vladařům o našich svízelných,
než lukannonský břeh, jak vejce žraločí
jsa prázdný, synů svých již nikdy nezočí!*

V.

„Riki – Tiki - Tavi.“

»RIKI – TIKI - TAVI«.

U brlohu, v nějž se smeklo,

Očko Kůži z šupin řeklo:

„Slyš, co praví Očko rudé:

S Nagem tančili smrt bude!“

Čelem k čelu stanem v ráz.

(Vzdálenost jen dodrž, Nagu.)

Zemřít musí jeden z nás!

(Dle tvój libosti. Nagu!)

Od přemetu ku přemetu.

(Ukryti se spěj hned, Nagu!)

Hal Smrt chybila se v letu –

(Nyní běda tobě, Nagu!)

Toto je příběh o velkém boji, jež Riki - Tiki-Tavi probíjaval samotem v koupelně velkého indického letohrádku v posádce v Segowlee. Darzy, pták krejčík, mu pomáhal, a Čučundra, krysa pižmová, která nikdy nevkročí doprostřed síně, nýbrž pobíhá stále kolem zdi, přispěla mu svou radou; ale Riki - Tiki provedl skutečnou bitvu.

Byl to mungo, který podle kožichu a ocasu vyhlíží jako malá kočka, ale podle hlavy a zvyků je spíše jako lasice. Oči a konec nepokojného nosíku byly růžové; mohl se drbat po těle, kdekoli chtěl, kteroukoli nohou mu napadlo, přední nebo zadní; mohl rozčepýřit ocas, až vyhlížel jako štětka k cídění lahví, a válečný pokřik jeho, chvátal-li vysokou travou, zněl: »Rik-tik-tiki- i tiki-tčk!«

Jednoho dne spláchl ho silný letní příval z doupěte, kde žil se svým otcem a matkou, a unášel jej, ač se vzpíral a bránil, dolů silniční strouhou. Zachytil se chomáčku trávy tudy plovoucího a držel se ho pevně, až pozbyl smyslův. Když se vzpamatoval, ležel na parném výsluní uprostřed zahradní stezky věru důkladně zablácený, a malý jakýs hošík pravil: »Tu je mrtvý mungo. Vystrojíme mu pohřeb.«

»Ne,« řekla jeho matka; »vezmeme jej domů a osušíme jej. Snad ani není opravdu mrtev.«

Vzali jej do domu a nějaký velký muž pozdvihl ho ukazovákem a palcem a pravil, že není mrtev, ale napolo udušen; zaobalili ho tedy do bavlnky a zahřívali ho, až otevřel oči a kýchl.

»Tak,« řekl velký muž (byl to Angličan, který se právě přistěhoval do letohrádku). »Teď ho neplašte, uvidíme, co bude dělat.«

Poplašiti munga je snad tou nejtěžší věcí na světě, poněvadž je od čenichu až po ocas naplněn zvědavostí. Heslem celého mungova rodu je: »Běhej a hledej!« a Riki - Tiki byl pravým mungem. Prohlédl bavlnku, uznal, že se nehodí k jídlu, oběhl kolem stolu, usedl a upravoval si kožíšek, poškrabal se a vyskočil hošíkovi na rameno.

»Nelekej se, Teddy,« pravil otec. »Je to jeho způsob uzavíratí přátelství.«

»Ou, lehtá mne pod bradou!« volal Teddy.

Riki - Tiki díval se chlapci dolů za límec a za krk, očichával mu ucho a skočil opět na zem, kde usedl, mna si nos.

»Můj bože,« řekla Teddyho matka, »a tomu se říká divoké zvíře! Myslím, že je proto tak krotký, že jsme k němu byli laskavi.«

»Všichni mungové jsou takoví,« pravil její manžel. »Nebude-li ho Teddy tahat za ocas, nebo nezkusí-li ho zavírat do klece, bude běhat celý den po domě. Dejte mu něco jíst.«

Dali mu kus syrového masa. Riki - Tikimu chutnalo velice, a když ho snědl, vyběhl na verandu, usedl na slunci a

rozčechrával si kožich, aby mu proschmil až do kořínkův. Pak mu již bylo lépe.

»Zde v domě a kolem komu,« pravil k sobě, »je více věcí, jež možno vyzvědět, než viděla celá moje rodina za celý svůj život. Zůstanu zde najisto a vyzvím všechno.«

Ztrávil celý den čenichaje a slídě. V koupelně byl by se málem utopil ve vědru; strčil nos do inkoustu na psacím stole a pak si ho spálil o konec doutníku velkého muže, jelikož mu skočil na klín, aby viděl, jak se píše. V podvečer běžel do ložnice Teddyho, aby viděl, jak se rozsvěcují kerosenové lampy, a když Teddy vlezl do postele, Riki - Tiki tam vylezl též. Byl však neklidným soudruhem, jelikož musil dávat pozor na každý ruch a šustot po celou noc, a musel vědět, kdo ho dělá. Teddyho matka a otec přišli se naposled podívat na svého hošíka, a Riki - Tiki hleděl na ně s polštáře. »To nevidím ráda,« řekla matka Teddyho; »mohl by dítě kousnout.«

»Neudělá nic takového,« pravil otec. »Teddy je bezpečnější s tímto zvířátkem, než kdyby tu měl hafana, který by ho hlídal. Kdyby teď vešel had do ložnice –«

Ale matka Teddyho nechtěla na něco tak hrozného ani pomyslit.

Záhy z rána přišel Riki - Tiki k snídání na verandu, sedě Teddymu na rameně, a dali mu banány a vařená vejce; a on jim sedal všem po řadě na klínech, protože každý dobře vychovaný mungo pomýšlí vždy na to, aby se stal jednou domácím mungem a měl pokoje k probíhání. Matka Riki - Tikiho žila kdys v domě generálově v Segowlee a vštípila Rikimu důkladně, jak si má počínat, setká-li se s bílými lidmi.

Na to odběhl Riki - Tiki do zahrady, aby shlédl, co tu bude k shlédnutí. Byla to velká zahrada, jen do polovice kultivovaná, s keři růží »Maréchal Niels«, velkými jako besídky, s citrónovými a oranžovými stromy, s bambusovými houštinami a vysokou travou. Riki - Tiki si olizoval rty. »To je skvostné místo pro lov,« řekl si, a ocas se mu rozčepýřil jako štětka již při pouhém pomyslení. Probíhal zahradou nahoru i dolů, čenichal tu i tam, až zaslechl velmi žalostné hlasy z trnitého keře.

Byl to Darzy, krejčík, a jeho žena. Udělali si krásné hnízdečko ze dvou velkých listů, které přitáhli dohromady a sešili na okrajích vlákny, a vyplnili Vnitřek bavinkou a měkkým prachovým peřím. Hnízdo se houpalo semo tamo, a oni seděli na jeho okraji a naříkali.

»Co je vám?« ptal se Riki - Tiki.

»Jsme velmi nešťastni,« odpověděl Darzy. »Jedno naše mládě vypadlo včera z hnízda a Nag je snědl.«

»Hm!« pravil Riki - Tiki, »to je velmi smutné. Avšak jsem zde cizincem. Kdo je to Nag?«

Darzy a jeho žena jen se přikrčili do hnízda a neodpověděli; neboť z husté slámy pod křovím ozval se tlumený sykot – strašlivý mrazivý zvuk, tak že Riki - Tiki až odskočil na dvě stopy na zad. Na to kousek po kousku vylézala z trávy hlava a rozepiatý klobouk Nagův, velkého černého brejlovce, dlouhého pět stop od hlavy až k ocasu. Pozdvihl třetinu svého těla od země a stál tu kývaje se se strany na stranu, jako se houpe pampeliška ve větru, a díval se na Riki - Tikiho zlomyslným hadím okem, které nikdy nemění svého výrazu, nechť si myslí had cokoli.

»Kdo je Nag?« syčel. »Já jsem Nag. Vznesený bůh Brahma vtiskl celému našemu rodu své znamení, jelikož první brejlovec – rozestřel svůj klobouk nad Brahmou, aby ho ve spánku chránil před sluncem. Viz a třes se!«

Rozepial svůj klobouk šíře než kdy jindy, a tu uzřel Riki - Tiki na zadní straně jeho znamení brejlí, jež vypadá zrovna tak jako obroučky brejlí. Zděsil se na chvíli; ale mungovi je nemožno býti zděšenu delší dobu. Ačkoli Riki - Tiki nikdy dřív neviděl živého brejlovce, krmila ho přec jeho matka mrtvými hady, a věděl, že je životním povoláním dospělého munga bojovat z hady a požírat je. Nag to věděl též a na dně svého chladného srdce byl udešen.

»Nu,« pravil Riki - Tiki, a ocas se mu začal zase čepýřit, »znamení nebo neznamení, ale myslíš, že je v pořádku požírat holátka vypadlá z hnízda?«

Nag přemýšlel a dával pozor na každý nejmenší pohyb v trávě za Riki - Tikim. Věděl, že mungové v zahradě znamenají pro něho a jeho rodinu smrt dříve či později, a snažil se tedy odvrátiti pozornost Riki - Tikiho k neopatrnosti. Sehnul tedy poněkud hlavu a naklonil ji stranou.

»Promluvme si o tom,« pravil. »Ty pojídáš vejce. Proč bych já neměl pojídat ptáky?«

»Za sebe! Ohlédni se za sebe!« zaspíval Darzy.

Riki - Tiki byl příliš chytrý, než aby mařil čas ohlédáním. Vyskočil, jak vysoko mohl, a těsně pod ním projela hlava Nagainy, Nagovy zlé ženy. Připlazila se za ním, dokud hovořil, aby jej usmrtila; slyšel její zuřivý sykot, když se její

rána minula s cílem. Riki dopadl skorém na její záda, a kdyby byl býval starým mungem, byl by věděl, že nyní byl čas zlomit jí vaz jediným kousnutím; ale bál se hrozného, bičovitého zpětného kousnutí hadova. Zakousl se sice opravdu do něho, ale ne na dlouho, a odskočil od mrskajícího sebou ocasu hadího, zanechávaje Nagainu raněnou a rozzuřenou.

»Zlý, zlý Darzy!« volal Nag, vymršťuje se jak vysoko mohl, aby dosáhl hnízda v trnitém křoví; ale Darzy je udělal mimo dosah hadí, a ono jen se houpalo semo tam.

Riki - Tiki cítil, že mu oči rudnou a zapalují se (zčervenají-li mungovi oči, je rozzloben). Posadil se na ocas a na zadní nohy jako malý klokan a rozhlížel se kolem třesa se zlostí. Ale Nag s Nagainou zmizeli v trávě. Nepodařilo-li se hadu jeho útok, nedá nikdy na jevo, co zamýšlí učiniti v nejbližší době. Riki - Tiki nedbal o to, aby je následoval, jelikož si nebyl jist, zmohl-li by dva hady zároveň. Odcupal tedy na stezku pískem posypanou u domu a usedl, přemýšleje. Byla to pro něho vážná věc.

Čtete-li staré přírodopisné knihy, dočtete se v nich, že zápasí-li mungo s hadem a kousne-li ho had, že doběhne pro jistou bylinku, která jej uzdraví. To není pravda. Vítězství záleží jediné na bystrosti oka a rychlosti nohou, - hadí uštknutí proti mungovu skoku - a jelikož nemůže žádné oko sledovati pohyb útočící hadí hlavy při ráně, je věc tím jen ještě podivuhodnější než kterákoli kouzelná bylinka. Riki - Tiki věděl, že je mladým mungem, a těšilo ho tedy tím více, pomyslí-li, že se mu podařilo odolati útoku ze zadu. Dodalo mu to sebedůvěry, a když k němu přiběhl Teddy po stezičce, byl Riki - Tiki zcela ochoten k mazlení.

Avšak právě, když byl Teddy sehnut, zavrtělo sebou něco v prachu a jemný hlásek řekl: »Pozor! Jsem Smrt!« byl to Karait, šedě hnědý hádek, který nejraději lehává v prachu cest; uštknutí jeho je právě tak nebezpečné, jako brejlovcovo. Ale je tak malý, že si ho nikdo nepovšimne a tak může lidem tím spíše ublížiti.

Riki - Tikiho oči opět zrudly a tančil směrem ku Karaitovi oním zvláštním houpavým a kolébavým chodem, který je vlastním jeho rodu. Vyhlíží to velice směšně, ale je to tak dokonale vyrovnaný krok, že z něho lze odskočiti rychle do kterého úhlu chce; v boji s hady je to velkou výhodou. Riki - Tiki ani nevěděl, že podniká mnohem nebezpečnější věc, než je boj s Nagem, neboť Karait je tak malý a umí se tak otáčeti, že kdyby se mu Riki - Tiki nezakousl do těla těsně za hlavu, obrátil by se ještě a uštknul by ho do čenichu nebo oka. Ale Riki - Tiki toho nevěděl: měl oči celé zrudlé a houpal se ku předu i do zadu, vyhlížeje si vhodné místočko k zakousnutí. Karait se vymrštil, Riki - Tiki uskočil stranou a chystal se běžeti na něj, ale zlá, malá, prachově šedá hlava mrskla sebou o čárku mimo jeho šíji; musil přeskočiti tělo a hlava zas se mu mihla těsně u nohou.

Teddy volal do vnitř domu: »Ó, pojdte se podívat! Náš Mungo zabíjí hada!« a Riki - Tiki zaslechl výkřik Teddyho matky. Otec vyběhl ven s holí, ale ve chvíli, když přicházel, vymrštil se Karait poněkud příliš daleko a Riki - Tiki mu skočil v týl, sevřel jeho hlavu mezi své přední nohy, zakousl se mu do těla, jak jen hluboko mohl a odkulil se od něho. Kousnutí ochromilo Karaita a Riki - Tiki chystal se právě pozřiti ho od ocasu k hlavě dle rodinného zvyku při obědě, kdy si v tom vzpomněl, že plný žaludek činí munga líným, a chtěl-li si zachovati veškeru svou bystrost a sílu, musil zůstatí štíhlým.

Poodešel si pro prachovou lázeň pod skočcové keře, mezitím co otec Teddyho bil holí do mrtvého hada. »K čemu to?« myslil si Riki - Tiki: »vždyť jsem se s ním nadobro vypořádal.« Teddyho matka zdvihla ho pak z prachu a tiskla ho k sobě, plačíc, že zachránil Teddyho před smrtí; a otec Teddyho pravil, že byl jejich prozřetelností, a Teddy vyvaloval na všechny polekaně oči. Riki - Tikiho bavil veškerý ten poplach, kterého ovšem nechápal. Riki - Tiki byl úplně spokojen sám s sebou.

Toho večera procházel se při večeři po stole, mezi sklenicemi a vínem a byl by se mohl třikrát nasytiti všelikými dobrými věcmi. Připomínal si však Naga a Nagainu, a ačkoli bylo velice příjemno, hladila-li ho a laskala Teddyho matka a seděl-li Teddymu na rameně, zčervenaly mu přece chvílemi oči a vyrážel ze sebe svůj dlouhý válečný pokřik: »R i k-t i k-t i k i-t i k i-t č k!«

Teddy si ho odnesl s sebou do postele a chtěl, aby mu Riki - Tiki spal pod bradou. Riki - Tiki byl příliš dobře vychován, aby byl kousal nebo škrábal, ale jakmile Teddy usnul, vybral se na svou noční procházku kolem domu; po tmě narazil na Čučundru, krysu pižmovou, která pobíhala kolem zdi. Čučundra je velice bázlivé zvířátko. Kničí a píská po celou noc a snaží se vzmužiti a vběhnouti doprostřed komnaty, ale nikdy tam nedojde.

»Nezabíjej mne,« pravila Čučundra skorém plačky. »Riki -Tiki, nezabíjej mne!«

»Což myslíš, že vrah hadův zabíjí pižmové krysy?« pravil Riki -Tiki pohrdlivě.

»Kdo hady zabíjí, může sám býti od hadů zabit,« řekla Čučundra starostlivěji než prve. »A kdo mi ručí za to, že si

mne Nag nesplete s tebou za některé tmavé noci?«

»O to není nejmenší starost,« ušklíbl se Riki -Tiki; »ale Nag je v zahradě, a vím, že ty tam nejdeš.«

»Můj bratranec Chua, krysa polní, vyprávěl mi –« pravila Čučundra, ale v tom se zarazila. »Co ti vyprávěl?«

»Pst! Nag je všude, Riki - Tiki. Měl jsi si promluvit s Chuou v zahradě.«

»Neučinil jsem tak, musíš mi to tedy říci ty. Rychle, Čučundro, nebo tě kousnu!«

Čučundra usedl a plakal, až mu tekly slzy po vousech. »Jsem ubožáček,« vzdychal. »Neměl jsem nikdy dosti odvahy, abych veběhl doprostřed pokoje. Pst! Nemusím ti již nic povídat. Slyšíš, Riki - Tiki?«

Riki - Tiki naslouchal. V domě bylo naprosté ticho, ale Rikimu se zdálo, jako by slyšel praslábounký šelest, tak slabý, jako prochází-li se vosy po okně. Byl to suchý šelest hadích šupin po zdi.

»To je Nag nebo Nagaina,« řekl si, »a leze splavem do koupelny. Máš pravdu, Čučundro; měl jsem mluvit s Chuou.«

Odkradl se do koupelny Teddyho, ale nebylo tam ničeho, a pak do koupelny matky Teddyho. U spodu hladké sádrové stěny byla vyřazena cihla, aby byl zjednáán odtok vodě z koupelny, a jak se Riki - Tiki plížil podél cihlové podezdívky, kde je zasazena vana, slyšel, jak si Nag s Nagainou šeptají venku v měsíčním světle.

»Nebude-li v domě lidí,« pravila Nagaina k svému manželu, »odejde také on, a pak bude zahrada opět naše. Vejdi tiše dovnitř, a nezapomeň, že nejdříve musíš uštknout velkého muže, který zabil Karaita. Pak mi sem přijď vše říci, a budeme honit Riki - Tikiho společně.«

»Jsi jista, že tím něco získáme, pobijeme-li lidi?« ptal se Nag.

»Všechno. Měli jsme tu dosud jakého munga v zahradě? Pokud je dům prázdný, jsme králem a královnou zahrady; a pamatuj, že jakmile se naše vajíčka v melounovém záhoně vylíhnou, což se může stát již zítra – budou mít naše děti potřebí prostoru a klidu!«

»Nepomyslí jsem na to,« řekl Nag; »jdu již. Ale není potřebí, abychom potom honili Riki - Tikiho. Zabijí velkého muže a jeho ženu i dítě, budu-li s to, a odejdu opět tiše. Pak bude bungallow prázdný a Riki - Tiki odejde sám.«

Riki - Tiki zrovna hořel vztekem a nenávistí, když to slyšel, A tu se z odtoku vynořila Nagova hlava, a pět stop jeho chladného těla vplazilo se za ní. Jak byl Riki - Tiki rozrušen, přece byl notně postrašen, když uzel brejlovcovu velikost. Nag se svinul, zdvihl hlavu a rozhlížel se tmou po koupelně, a Riki - Tiki viděl, jak se mu lesknou oči.

»Hm, jestliže jej zabijí zde, bude o tom Nagaina vědět; a budu-li s ním bojovat na volné podlaze, jsou výhody na jeho straně. Co mám dělat?« přemítal Riki - Tiki.

Nag se houpal sem a tam a pak jej Riki - Tiki slyšel pít z největšího džberu na vodu, jehož užívali k naplnění vany. »To je výborné,« povídal si had. »Když byl Karait zabit, měl velký muž hůl. Snad má svou hůl posud, ale až přijde ráno se koupat, nebude mít hůl. Počkám tu naň, až přijde. Nagaino – slyšíš mne? Počkám tu v chladu do rána!«

Z věncí se neozvala odpověď a Riki - Tiki zvěděl, že Nagaina odešla. Nag svinul se do kotoučka, několika oviny kolem dna džberu a Riki - Tiki byl tich, jako by byl mrtev. Teprve za hodinu počal se pohybovat, sval za svaem, úd za údem, ke džberu. Nag spal a Riki - Tiki pohlížeje na velký jeho týl, přemýšlel, do kterého místa by se mohl nejpevněji zakousnouti. »Nezlámu-li mu vaz prvním skokem,« přiznával si Riki - Tiki, »bude ještě bojovat – ó Riki!« Pohlížel na silný krk pod kloboukem – ale ten byl proň příliš mocný; a kousnutí poblíž ocasu by Naga jen rozrušilo.

»Musí to být hlava,« řekl na konec; »hlava zrovna nad kloboukem; a když ji budu jednou držet, nesmím více pustit.«

A pak skočil. Hlava hadova ležela trochu stranou od džberu, pod břichem nádoby; a když Riki stiskl zuby, opřel se zády o rudou hliněnou nádobu, aby mohl přitisknouti hlavu hadovu k zemi. Byla to výhoda pro jedinou vteřinu, a Riki jí využítkoval, jak mohl nejdůkladněji. A pak bylo jím třepáno sem a tam, jako když pes třepe chycenou krysou – sem a tam po podlaze, nahoru a dolů – a kolem dokola ve velkých kruzích; ale Riki měl zrudlé oči a držel se pevně, jak sebou hadovo tělo smýkalo a švihalo po podlaze, shazujíc cínovou naběračku a misku na mýdlo a umývači kartáč, a bilo sebou o cínové boky vany. Drže se pevně, svíral čelisti pevněji a pevněji, byl jist, že bude utlučen do smrti a pro rodinnou čest byl rozhodnut dát se nalézt s čelistmi zaťatými. Točila se mu hlava, šly naň mdloby, bolelo ho celé tělo, bylo mu, jako by byl roztlučen na drobné kousíčky, když náhle něco spustilo jako ranou hromu, zrovna za ním; žhavý vítr vyrazil z něho poslední vědomí a rudý oheň ožehl mu srst. Velký muž byl

probuzen hřmotem v koupelně a vypálil obě hlavně brokovnice do Naga zrovna pod kloboukem.

Riki - Tiki držel se dále, maje oči zavřeny; bylť nyní nadobro jist, že je sám mrtev; ale hadova hlava se již ani nehnula, a velký muž jej zdvihl a řekl:

»Je to opět náš mungo, Alice; ten chlapíček zachránil tentokráte život nám.«

A Teddyho matka vešla se zbělelou tváří a viděla, co zbylo z Naga, a Riki - Tiki se odvěkl do Teddyho ložnice a ztrávil polovinu noci tím, že se něžně protřepával po celém těle, aby se přesvědčil, je-li opravdu rozbit na padesát kusů jak se mu zdálo.

Když konečně nadešlo jitro, byl Riki - Tiki všecek ztuhlý, ale byl velmi spokojen sebou samým i svými činy. »Ted' mi ještě zbývá vypořádati se s Nagainou, a to bude horší nežli pět Nagů, a nikdo nemůže vědět, kdy se vylíhnou vejce, o nichž Nagaina mluvila. Ty má dobroto! Hned půjdu a promluví s Darzym.«

Nečekaje na snídání vyběhl Riki - Tiki k trnovému keři, kde spatřil Darzyho, jak zpíval z plného hrdla chvalozpěv o Rikim. Zpráva o Nagově smrti roznesla se již po celé zahradě, neboť poklízeč vyhodil ráno jeho tělo na smetiště.

»Ó, ty pitomý chumáči peří,« zlobil se Riki - Tiki, »je toto vhodný čas k zpěvu?«

»Nag je mrtev - mrtev - mrtev!« zpíval Darzy. »Udatný Riki - Tiki chytil jej za hlavu a držel pevně. Velký muž přinesl třaskavou hůl a Nag se rozpadl na dva kusy. Nebude nikdy více požíratí mých děťátek.«

»To vše je sice pravda, ale kde je Nagaina?« Ptal se Riki - Tiki, ohlížeje se pečlivě kolem sebe.

»Nagaina přišla k výtoku z koupelny a volala po Nagovi,« Darzy pokračoval ve svém zpěvu; »a Nag vyšel na konci hole - poklízeč vzal jej na konec hole a vyhodil jej na smetiště. Zpívejme, zpívejme o velikém, o rudookém Riki - Tikim.« A Darzy znovu nadmul hrdélko a zpíval co mohl.

»Kdybych jen mohl nahoru k tvému hnízdu, vyklopil bych ti všechna mláďata z hnízda,« zlobil se Riki - Tiki. »Nedovedeš dělati pravou věc v pravý čas. Jsi ovšem bezpečen nahoře ve svém hnízdě, ale já zde dole mám válku. Přestaň přece na chvíli se svým zpěvem, Darzy.«

»Pro velkého, krásného Riki - Tikiho přestanu zpívat,« dozpíval Darzy. »Co si přeješ, ó vítězi nad hrozným Nagem?«

»Kde je Nagaina, ptám se tě již po třetí.«

»Na smetišti u koníren, truchlí pro Naga. Veliký je Riki - Tiki s bílými zuby.«

»Dej mi pokoj s mými zuby! Neslyšel jsi nikdy, kde má Nagaina svá vejce?«

»V melounovém záhonu na konci u samé zdi, kam slunce pálí skoro celý den. Ukryla je tam před několika týdny.«

»A tobě ani nenapadlo, abys mi o tom řekl? - Na konci u samé zdi, povídáš?«

»Riki - Tiki, snad nechceš jiti sežrat jí vejce?«

»To zrovna ne; nikoli. Darzy, máš-li jen špetičku rozumu v hlavě, zaleť ke konírnám a dělej, jako bys měl zlomené křídlo, a nech se od Nagainy honiti sem ke keři. Musím k melounovému záhonu, a kdybych tam šel teď, Nagaina by mne viděla.«

Darzy byl malý chlapíček s peřím na hlavě místo mozku v hlavě, a nedovedl v ní nikdy podržeti najednou více nežli jedinou myšlenku. A protože věděl, že se Nagaininy děti rodí z vajec jako jeho vlastní mláďata, nemohl hned pochopiti, že by bylo slušné zabiti je. Ale jeho samička byla rozumné ptačátko a věděla, že kobří vejce znamenají pozdější mladé kobry; odlétla tedy z hnízda a nechala Darzyho, aby zahříval mláďata a pokračoval ve svém zpěvu o Nagově smrti. Darzy se v mnohém podobal muži.

Darzyho samička třepala sebou u smetiště a volala: »Ó, mám zlomené křídlo! Chlapec z domu hodil po mně kamenem a zlomil mi je!« A třepala sebou ještě zoufaleji než dříve.

Nagaina zdvihla hlavu a zasyčela: »Tys varovala Riki - Tikiho, když bych jej byla mohla zabiti. Vybrala's si věru prašpatné místo, abys zde chromala.« A plazila se k Darzyho samičce, šinouc se přes prach.

»Chlapec mi je zlomil kamenem!« ječela Darzyho samička.

»Dobře! Bude ti snad útěchou, až budeš mrtva, zviš-li, že se s chlapcem vypořádám já. Můj manžel leží na smetišti od rána, ale než nastane noc, bude v domě ležeti chlapec velmi tiše. K čemu vlastně utíkáš? Chytím tě přece docela jistě. Hlupáčku, pohlédni přec na mne!«

Ale Darzyho samička byla příliš moudrá, než aby to učinila, neboť pták, jenž pohlédne hadovi v oko, zděsí se tak, že se nemůže hnouti. A tak ptáček se odtřepal dále, pípaje úzkostně, ale neopouští zemi, a Nagaina zrychlila běh.

Riki - Tiki je slyšel běžeti po cestě od stájí a upaloval vši silou ke konci melounového záhonu u zdi. A tam, v teplém doupěti okolo melounů, velmi obratně uschována, našel Nagainina vejce – dvacet pět počtem, velikosti bantánčích vajíček, ale s bělavou koží místo skořápek.

»Nepřišel jsem ani o den příliš brzy,« pochvaloval si Riki - Tiki; byloť viděti mladé brejlovce svinuté uvnitř vaječné kůže a věděl, že v té chvíli, kdy se vylíhnou, jsou s to zabiti každý muže nebo munga. Co nejrychleji mohl ukousl každému vejci konec, dávaje pozor, aby rozmáchl i hádاتا, a chvílemi prohraboval i doupě, hledaje, zdali některé nevynechal. Konečně zbývala již jen tři vejce a Riki - Tiki počal se radostně usrnívati, když zaslechl Darzyho samičku ječící:

»Riki - Tiki, dovedla jsem Nagainu k domu, a ona šla na verandu – a – oh, pojd' rychle, chce tam vraždit!«

Riki - Tiki rozmačkal dvě vejce a skulil se pozpátku s melounového záhonu s třetím vejcem v hubě, a běžel k verandě – jen se mu nohy po zemi kmitaly. Teddy s matkou a otcem seděli tam u ranní snídaně; ale Riki - Tiki viděl, že nikdo z nich nejedl. Seděli jako zkamenělí a tváře měli bílé. Nagaina byla svinuta na rohožce u Teddyho stolice, na vzdálenost pohodlné rány od Teddyho holého lýtky, kývala se sem a tam zpívajíc vítěznou píseň.

»Synu muže, jenž zabil Naga,« syčela, »buď tich! Nejsem posud připravena. Počkej trochu.

Budte velmi zticha, vy všichni tři. Hnete-li se, uštknu, a nehnete-li se, uštknu rovněž, ó, vy pošetilí, pošetilí lidé, kteří jste zabili mého Naga!«

Teddyho oči byly upřeny na otce, a otec nemohl učinit více, nežli že zašeptal »Sed' tiše, Teddy, nesmíš se ani hnout. Nehýbej se, Teddy!«

Tu vešel Riki - Tiki a volal: »Obrať se, Nagaino, obrať se a bojuj!«

»Všechno v pravý čas,« odpověděla Nagaina, aniž by hnula i jen okem. »Chci teď sčítovati s vámi všemi. Pohled na své přátele, Riki - Tiki; jsou tiši a bledí; bojí se. Neodváží se ani hnouti, a přijdeš-li jen o krůček blíže, uštknu.«

»Pohlédni na svá vejce,« řekl Riki - Tiki, »pohlédni na svá vejce v melounovém záhonu u zdi. Jdi, a podívej se, Nagaino!«

Veliký had se napolo obrátil a uzřel vejce na verandě. »Ach – ach – dej mi je!« řekl.

Riki - Tiki položil obě nohy na vejce, každou s jedné strany, a oči mu zrudly do krvavá. »Co dáš za hadí vejce? Za mladého brejlovce? Za mladého královského brejlovce? Za posledního – za nejposlednějšího z celého hnízda? Mravenci požírají všechny ostatní tam dole na melounovém záhonku.«

Nagaina rozvinula se úplně a obrátila na druhou stranu, zapomínajíc na vše pro toto jediné vejce; a Riki - Tiki viděl, jak Teddyho otec natáhl velkou ruku, chopil Teddyho za rameno a vytáhl jej přes stolec s čajem, do bezpečí a mimo dosah Nagainy.

»Přelstěna! Přelstěna! Přelstěna! Rik-tck-tck!« smál se Riki - Tiki. »Chlapec je v bezpečí a byl jsem to já, já, já – jenž chytil Naga za klobouk včera v noci v koupelně.«

A Riki se dal do skákání, všemi čtyřmi nohama najednou, a s hlavou stále těsně při zemi a vykládal dále:

»Házet mnou sem a tam, ale nemohl mne třásti. Byl mrtev, ještě než jej velký muž r foukl na dví. Já jsem to udělal! Riki-Tiki-tck-tck! Pojd' tedy, Nagaino, pojd' na zápas se mno! Pojd', nebudeš dlouho vdovou!«

Nagaina viděla, že přišla o příležitost zabít Teddyho, a vejce leželo mezi tlapkami Rikiho.

»Dej mi mé vejce, Riki - Tiki; dej mi moje poslední vejce, a odejdu a nepřijdu již nikdy zpět!« prosila, sklánějíc klobouk.

»Ano, odejdeš, a nevrátíš se již nikdy, neboť půjdeš na smetiště za Nagem. Bojuj, vdovo! Velký muž odešel pro svou pušku. Bojuj!«

Riki - Tiki skákal kolem dokola Nagainy, drže se právě mimo její dosah, a jeho oči svítily jako rudě žhoucí uhlíky. Nagaina se svinula v klub a náhle se vrhla na něj. Riki - Tiki uskočil do výše a nazpět.

Opět a opět útočila Nagaina a pokaždé udeřila její hlava ranou do rohožky na verandě a Nagaina svinovala se znovu a znovu jako hodinové péro. A Riki - Tiki tančil okolo ní kruhem, aby se dostal za ni, a Nagaina se stáčela a

přetáčela, aby se udržela čelem proti čelu jeho, tak že šelest jejího ocasu na rohožce zněl jako šelest suchého listí, jímž zmítá vítr.

Riki - Tiki zapomenul na vejce. Leželo dosud na verandě, a Nagaina se mu stále pozvolna blížila, až na konec, ve chvíli, kdy Riki - Tiki ustal, aby si oddechl, uchvátila vejce do huby, obrátila se ke stupňům verandy a letěla jako šíp dolů cestou, a Riki - Tiki za ní. Když brejlovec prchá strachem o svůj život, letí jako bič, šviháný kolem koňova krku.

Riki - Tiki věděl, že ji musí chytiti, nemá-li všechna běda začít znovu. A had mířil rovnou cestou k vysoké trávě u trnového keře, a jak běželi, slyšel Riki - Tiki Darzyho stále ještě zpívati svou pošetilou vítěznou písničku. Ale Darzyho žena byla moudřejší. Slétla s hnízda, a jak se Nagaina hnala okolo, mávala jí křídly okolo hlavy. Kdyby byl Darzy pomohl, mohli ji obrátiti; takto však Nagaina jen sklonila hlavu níže a ubíhala dále. Přece však tento okamžik zdržení přivedl Riki - Tikiho až k ní, a když se nořila do krycí díry, kde žívala s Nagem, byly Rikiho bílé zuby zařaty do jejího ocasu a Riki - Tiki zmizel v jámě za ní – a Věru jest málo mungů, byť byli sebe zkušenější a sebe starší, aby stáli o to, vejiti za hadem do díry. – V díře bylo temno a Riki - Tiki nebyl jist ani na okamžik, nerozšíří-li se těsná chodba a neposkytne Nagaině možnost, aby se obrátila a chňapla po něm. Držel se jen zuřivě a roztáhl nohy, aby působily jako brzdy, vzpírajíce se o temný svah horké, vlhké země.

Konečně přestala se tráva u ústí díry zmítati a Darzy řekl:

»Je konec s Riki - Tikim! Musíme mu zazpívati pohřební píseň! Udatný Riki - Tiki je mrtev! Neboť v podzemí jej Nagaina jistotně usmrtí.«

A tak zpíval Darzy velmi truchlivou píseň, kterou si okamžitě sestavil, a právě když dospěl k nejdolejšímu místu, zachvěla se opět tráva a Riki - Tiki, celý zabalený prachem a špínou, vydrápal se úd za údem z díry, olizuje si kníry. Darzy přestal, vykřiknuv překvapením.

Riki - Tiki setřásl si trochu prachu s kožíšku a kýchl.

»Je po všem!« řekl; »vdova už vícekrát nevyleze.«

A rudí mravenci, žijící mezi travními stébly, jej slyšeli a počali se trousiti jeden za druhým dolů pod zemi, aby pohlédli, zdali mluvil pravdu.

Riki - Tiki se svinul v trávě a usnul tam, kde právě byl – a spal a spal až do pozdního odpoledne, neboť měl za sebou kus důkladné práce za tento jediný den.

»A teď,« řekl, když se probudil, »půjdu zpět do domu. Darzy, řekni Kotláříkovi, aby vyřídil celé zahradě, že je Nagaina mrtva.«

Kotlářík je pták, jenž vzbuzuje zvuk přesně podobný zvuku malého kladiva, tlukoucího na měděný kotlík; a činí to proto, protože slouží v každé indické zahradě za veřejného vyvolávače a vypráví všechny noviny každému, kdo je chce slyšet. Když šel Riki - Tiki cestou k domu, slyšel již Kotláříkovo vyzvání k pozornosti právě tak, jako by tloukl na gong, volající k obědu. A pak pták spustil: »Ding-dong-tok! Nag je mrtev! dong! Nagaina je mrtva! Ding-dong-tok!« A tu se dali všichni ptáci v zahradě do zpěvu a žáby spustily kvakotem; neboť Nag a Nagaina požírali žáby právě tak jako malé ptáky.

Když došel Riki - Tiki k domu, vyšli ven Teddy, Teddyho otec a Teddyho matka – byla ještě velmi bledá, neboť omdlela – a skoro nad ním plakali; a té noci jedl Riki - Tiki vše, co mu dali, až už více nemohl a šel spat na Teddyho rameni, na němž seděl ještě, když přišla pozdě v noci Teddyho matka podívat se na ně.

»Zachránil život nám i Teddymu,« řekla svému manžel; »pomysli si jen, zachránil nám všem život!«

Riki - Tiki se probudil skokem – jsouť všichni mungové lehčí spáči.

»Ah, to jste vy?« řekl. »Proč ještě žvatláte? Všichni brejlovcí jsou mrtvi – a kdyby nebyli, jsem tu já!«

Riki - Tiki měl prvé právo, aby byl na sebe hrdý; ale nezpyšněl přespříliš a hleděl si zahrady, ochraňuje ji, jak jen mungo má zahradu chránit, skokem a chvatem a kousnutím, až se na konec žádný brejlovec neodvážil vstrčit hlavu do zahradních zdí.

Zpěv Darzyho

zpívaný k oslavě Uiki-Tiki-Taviho.

Krejčím a zpěvákem jsem,
zdroj to je radostí mých,
hrd na svůj pyšný vzlet pod nebem,
na dům, jež ušil jsem sám,
houpám tam hudbu tónů svých,
i dům, jež ušil jsem sám,
Zpívej svým holátkům zas,
matko, a pozdvihni líci
Zhynulo zlo, které trápilo nás,
v zahradě leží smrt mrtva.
Zkáza se v růžích teď neskryvá víc,
na hnoji leží již mrtva.
Kdo nám, kdo, svobodu vydobyl?
Jak zve se vlast, jež se jím chlubí?
Riki to zdatný a statečný byl,
Tiki, jenž v očích má plamen,
on, jenž má ze slonů zuby,
lovec, jenž v očích má plameni
Vzdejte mu projev díků svých,
chvosty svých per skloňte k zemi,
slavte ho v písniích slavičích,
jej velebit teď je mil
Zpěv slyšte, Rikiho chválit jenž bude,
jeho, jenž oči má rudé!

VI.

Tumé, miláček slonův.

TUMÉ, MILÁČEK SLONŮV.

*Řetězů ryk, chci nyní, čím dříve jsem býval, vzpomínat,
na svou chci vzpomínat sílu, na svoje všecky činy,
za otep cukrové třtiny hřbet člověku nechci již dát,
k bratrům svým jít chci, v jich doupata, ukrytá v lesa stíny.*

*Kráčej chci dále a dále, až vytryskne jitra svit,
k vodám a k rannímu vánku, tváře jenž zulíbá mi,
kruh svůj chci zapomnit, kůl vězení přelomit,
navštívit soudruhy svobodné, bavit se volnými hrami!*

Kala Nag, což znamená Černý Had, sloužil indické vládě po čtyřicet sedm let všemi způsoby, jakými jí jen může slon sloužiti; a jelikož mu bylo plných dvacet let, když byl chycen, byl nyní bezmála sedmdesátník – zralý to věk pro slona. Pamatoval se, jak strkal s velikou koženou poduškou na čele dělo uvízlé v. hlubokém bahně; bylo to před afghánskou válkou z r. 1842, a tehdy nebyl ještě při plné síle. Jeho matka Radha Pyari, – Radha Miláček – která byla chycena zároveň s Kala Nagem, říkala mu, dříve než mu vypadly malé mléčné tesáky, že sloni, kteří se bojí, vždycky přijdou k úrazu. A Kala Nag poznal, že to byla dobrá rada, neboť u když viděl poprvé prasknout granát, couvl s jekotem do pyramidy ručnic a bajonety polehtaly ho na všech nejcitlivějších místech. Tak než mu bylo dvacet pět let, zanechal veškeré bázně a stal se tak nejoblíbenějším a nejpečlivěji opatrovaným slonem ve službách indické vlády. Nesl stan – dvanáct set liber stanů, na pochodu do Hořejší Indie; byl vytažen na konci parního jeřábu na loď a plavil se kolik dnů po vodě; bylo mu nositi hmoždír v podivném cizím, skalnatém kraji, kdesi velmi daleko od Indie; viděl mrtvého císaře Theodora ležeti v Magdale a vrátil se zpět parníkem, maje, jak tvrdili vojáci, právo na válečnou medaili habešskou. O deset let později viděl umíratí své soudruhy slony na místě zvaném Ali Musžid, zimou, křečemi, hladem a úpalem slunečním, a byl pak poslán tisíc mil jižněji do dřeváren Moulmeinských, aby tu tahal a skládal ohromné klády teákového dřeva. Zde by byl málem usmrtil neposlušného mladého slona, který se pořádně vyhýbal své povinné účasti na díle.

Pak jej vzali od tahání klad a poslali s několika dvaceti jinými slony, kteří byli k této práci vycvičeni, k lovu divokých slonův v Garoských horách. Slonové jsou indickou vládou velice přísně chráněni. Jest celý úřední odbor, který nedělá nic jiného, než že honí a chytá slony, ochočují je a rozesílají po kraji, kde jich je potřeba k práci,

Kala Nag byl vysoký dobrých deset stop a jeho kly byly na pět stop uřezány a na konci opatřeny měděnými pruhy, aby se nerozštěpovaly; dovedl však těmito tupými pahýly poříditi víc, než kterýkoli necvičený slon svými dlouhými a ostrými kly.

Když po dlouhých týdnech opatrného nadhánění slonův, rozptýlených po horách, bylo čtyřicet nebo padesát divokých oblud vehnáno za poslední ohradu z kolů, a když za nimi zapadla velká padací vrata, sestrojená ze stromových kmenů do sebe zapletených, vešel Kala Nag na daný rozkaz do tohoto zuřícího, vytrubujícího pandemonia, obyčejně za noci, za mihotavého svitu pochodní, při čemž lze tak těžko posouditi vzdálenost, a vybrav si z davu největšího a nejdivočejšího slona s nejdelšími kly, bušil do něho a strkal, až ztichl, mezitím co muži na hřbetech jiných slonů poutali a přivazovali menší.

Nebylo ve věcech boje ničeho, čeho by byl neznal Kala Nag, starý, moudrý Černý Had; více než jednou za své doby odolal útoku raněného tygra, a vztýčiv svůj měkký chobot, aby byl mimo možnost úrazu, odrazil tygra při skoku ve vzduchu stranou rychlým trhnutím čela, jež vynalezl docela sám; porazil jej na zemi a pak si svými mocnými koleny klekl na tygra, až z něho s řevem a supěním vyrazil život, takže zbyla na zemi jen na kaši rozdrcená pruhovaná hmota, kterou Kala Nag tahal za ocas,

»Ano,« pravil Velký Tumé, jeho hlídač, syn Černého Tuméa, který ho vedl do Habeše, a vnuk Tuméa, Miláčka slonův, který ho viděl chytat. »Černý Had se nebojí ničeho vyjma mne. Viděl tři naše pokolení, jež jej krmila a opatrovala, a dočká se ještě čtvrtého.«

»Bojí se také mne,« ozval se malý Tumé a vypíal se v plné výšce svých čtyř stop, maje kolem těla ovinutý pouhý cár. Bylo mu deset let, byl nejstarším synem Velkého Tuméa, a až by dorostl, měl dle dávného zvyku zaujmouti

otcovu místo na hřbetě Kala Nagově a vládnouti těžkým železným a n k u s e m, sloním bodcem, který byl do hladká obroušen již jeho pradědem, dědem a otcem. Věděl, co mluví. Narodil se v stínu Kala Nagově, hrál si s koncem jeho chobotu, nežli se naučil běhat, a jakmile se tomu naučil, vodil jej k vodě, a Kala Nagovi nenapadlo ani ve snu, býti neposlušným pronikavého jeho rozkazování, tak jako mu nenapadlo ublížit mu v onen den, kdy Velký Tumé přinesl malé hnědé děťátko pod jeho kly a řekl mu, aby pozdravil svého budoucího pána.

»Ano,« pravil malý Tumé, »bojí se m n e,« a pokročil dlouhými kroky ke Kala Nagovi, nadal mu tlustých, starých vepřů a poroučel mu zdvihat jednu nohu po druhé.

»Bah,« pravil malý Tumé, »ty jsi velikánský slon,« a potřásl svou huňatou hlavou, pitvoře se po otci. »Nechť si vláda platí za slony, oni přec náležejí nám, mahutům. Až sestárneš, Kala Nagu, přijde bohatý rajah a koupí tě od vlády, protože jsi tak velký a způsobilý, a pak nebudeš mít na práci nic jiného, než nosit zlaté kruhy v uších, zlaté sedadlo na hřbetě a rudou, zlatem vyšitou pokrývku na plecích a budeš kráčet v čele královského průvodu. Já pak budu sedět, Kala Nagu, na tvých zádech, se stříbrným ankusem, a před námi poběhnou muži se zlatými holemi a budou křičet: 'Ustupte královskému slonu!' To bude výborné, Kala Nagu, ale přece ne tak skvostné, jako honba v džungli.«

»Hum!« řekl velký Tumé. »Ty jsi chlapec a divoký jako buvolí tele. Tohle lítání po horách není právě nejlepší vládní službou. Stárnu již a nemám rád divokých slonův. Stáje z cihel, s oddělením pro každého slona, silné koly, k nimž je možno bezpečně je přivázat, a rovné široké cesty k jejich cvičení jsou mi milejší než toto potulné táboření. Ach, kasárny v Cawnpore byly výborné! Blízko nich byl bazar a měli jsme jen tři hodiny práce denně.«

Malý Tumé pamatoval se dobře na Cawnporské sloní stáje, ale mlčel. Měl mnohem raději život v táboře a nenáviděl ona rovná, rozlehlá cvičiště, onu denní žatvu trávy na místech vyhrazených za zásobárnu pro píci a ony dlouhé hodiny, kdy nebylo nic na práci, jen hlídat Kala Naga, který sebou nepokojně trhal u svého kolu.

Malému Tumé líbilo se mnohem více, mohl-li lézt po horských stezkách, kudy se jen slon může odvážit; spouštěti se v hluboká údolí; nenadálé pohledy na divoké slony pasoucí se na míle daleko; líbilo se mu, když poplašený vepř nebo páv vyběhli z pod noh Kala Nagových; měl rád husté, teplé deště, když se kouřilo ze všech hor i údolí; krásná mlhavá rána, když nikdo nevěděl, kde se na noc rozloží táborem; stálý, obezřetný hon divokých slonů a konečně onen šílený ryk, troubení a hlomoz a ryk posledního nájezdu, když se sloni vrátili do kolové ohrady jako kamenné balvany při lavině, a shledavše, že nemohou uniknouti, vrhali se na těžké dřevěné pilíře, jen aby byli znovu a znovu hnáni zpět ohlušujícím jekotem, plápolem pochodní a praskotem hluché střelby.

I malý hoch mohl se tu ukázati prospěšným a Tumé byl prospěšným za tři hochy. Dostal svou pochodň a mával jí a ječel o závod s kýmkoliv jiným. Ale nejlepší chvíle nastala pro něho, když byli sloni vyháněni. Tu vyhlížela »kedda«, t. j. kolová ohrada, jako pravý obraz soudného dne, a lidé museli se dorozumívat jen znameními, jelikož pro hluk neslyšeli. vlastního slova. Tu vylezl malý Tumé na vrchol některého z třesoucích se pilířův ohrady a jeho sluncem vybledlé hnědé vlasy poletovaly mu volně po plecích, takže vyhlížel při svitu pochodní jako šotek; kdykoliv nastala malá přestávka, bylo slyšet jeho pronikavý vysoký hlásek, jímž pobízel Kala Naga, přehlušující na chvíli troubení, třesk, praskot provazů a sténání přivázaných slonův. »Mail, mail, Kala Nag! (Jen dál, jen dál, Černý Hade!) Dant do! (Rýpni ho klem!) Somalo! Somalo! (Pozor, pozor!) Maro! Mar! (Uhoď ho, uhoď ho!) Pozor na pilíř! Arré! Arré! Hai! Yai! Kya-a-ah!« křičel, a velký zápas mezi Kala Nagem a divokým slonem kolísal s jednoho konce »keddy« na druhý, a staří chytači slonů stírali si pot s očí a každý přece nalezl chvíli, aby kývl na malého Tumé, vrtícího sebou radostí na vrcholu pilíře.

Ale Tumé sebou jen nevrtil. Jedné noci svezl se s pilíře a propletl se mezi slony, aby podal uvolněný konec provazu do rukou honce, který se snažil svázat nohu kopajícího mladého sloňátka (sloní mláďata dají vždy více práce než dorostlá zvířata). Kala Nag to viděl, uchopil ho svým chobotem a podal ho velkému Tumé, který dal chlapci několik pohlavků a vysadil ho znovu na pilíř.

Nazítí mu důkladně vy činil, řka: »Což ti nestačí pořádné cihlové stáje sloní a nošení stanuv, že ještě na svůj účet pomáháš při chytání slonův, ty malý ničemo? Ted' to ti pošetili lovci, kteří mají menší plat než já, pověděli Sahibu Petersenovi!« Malý Tumé se zalekl. Věděl málo o bílých lidech, ale Sahib Petersen byl pro něho nejvznešenějším bělochem světa. Byl hlavou všech podniků v »keddách«; byl to muž, který chytal všechny slony pro indickou vládu a který znal sloní způsoby lépe, než kterýkoli člověk na světě.

»Co - co se stane?« koktal malý Tumé.

»Co se stane! To nejhorší se může stát. Sahib Petersen je blázen; což by jinak šel lovit ty divoké dáby? Bude třebaš chtít, abys se stal chytačem slonův, abys spal někde v džunglích, plných zimnice, a byl konečně v »keddě« k smrti udupán. Šťěstí, že celý tento nesmysl již skončí. Příští týden je po lovu a my z kraje budeme

poslání zpět do svých stanic. Pak budeme zas chodit po rovných cestách a zapomeneme na všechn ten hon. Ale zlobím se na tebe, synu, že se pleteš do věci, která náleží jen špinavému džun-glímu národu Assamesův. Kala Nag neposlechne nikoho mimo mne, musím tedy jít s ním do »keddy«, ale on je pouze bojovným slonem a nepomáhá při vázání divokých slonův. A tak sedím na něm pohodlně, jak se sluší mahutovi, a ne pouhému honci – povídám mahutovi, muži, který ke konci svých služeb dostane výslužné. Což má být rodina sloního Tumé šlapána ve špíně »keddy«? Ošklivče! Nezdaro! Nehodný synu! Jdi a umyj Kala Naga a dbej hlavně na jeho uši, a hleď, aby neměl trnů v nohách, nebo jinak tě Sahib Petersen jistě chytí a udělá z tebe divokého lovce, slídiče sloních stop, džunglího medvěda. Fuj! Styď se! Jdi!»

Malý Tumé odcházel beze slova, ale když prohlížel Kala Nagovy nohy, svěřil se mu se vším svým zármutkem. »Aťsi!« řekl si malý Tumé, obraceje boltec ohromného pravého ucha Kala Nagova. »Řekli Sahibu Petersenovi mé jméno, a snad – a snad – a snad – kdož ví? Hoj! Tohle byl velký trn, co jsem teď vytáhl!»

Několik následujících dnů ušlo tím, že byli sloni sehnáni dohromady tak, že nově chycení divocí slonové byli prováděni semo tamo mezi párem krotkých, aby pak nepůsobili přílišných zmatků při sestupu s hor do kraje; a pak se nahrazovaly zásoby pokrývek, provazů a jiných věcí, které se buď opotřebovaly nebo poztrácely v lesích.

Sahib Petersen přijel na své krásné slonici Pudmini; vyplácel mzdu po táborech v horách, neboť saisona blížila se ke konci; pod stromem u stolku seděl domorodý písař a rozdělával honcům peníze. Po výplatě vracel se každý muž k svému slonu a postavil se v řadu, která tu stála připravena k pochodu. Chytači, honci a popoháněči, lidé, kteří náleželi k pravidelné »keddě« a zůstávali v džunglích po celý rok, seděli na zádech slonů, tvořících permanentní voj Sahiba Petersena, nebo se opírali o stromy, s ručnicemi na ramenou, a tropili si žerty z odcházejících honců, a smáli se, prorazili-li nově chycení sloni řadu a pobíhali kolem.

Velký Tumé dostavil se také k písaři, a malý Tumé za ním, a Machua-Appa, vrchní stopař, prohodil polohlasně k svému sousedu: »Tu jde jeden pravý, pořádný sloní hoch! Je to škoda, posílat toho mladého džunglího kohouta, aby vypelichal v rovinách.«

Sahib Petersen měl všude uši, jak se také sluší na člověka, který naslouchá nejtiššímu ze všech živých tvorův, divokému slonu. Obrátil se, jak ležel natažen po celé délce na zádech Pud-mini a řekl: »Co to povídáš? Neznám mezi honci z kraje ani jediného muže, který by měl dosti vtipu svázat třebas i mrtvého slona.«

»Není to muž, je to hoch. Vešel při poslední honbě do »keddy« a hodil Barmaovi provaz, právě když jsme se snažili odvésti od matky ono mládě se skvrnou na zádech.«

Machua-Appa ukázal na malého Tumé, Sahib Petersen podíval se na něj a malý Tumé poklonil se až k zemi.

»Že hodil provaz? Vždyť je menší než vázací kolík! Jak ti říkají, maličký!« ptal se Sahib Petersen.

Malý Tumé byl příliš ustrašen, aby byl mohl promluvit, ale Kala Nag stál za ním, a Tumé mu dal znamení rukou, a slon ho uchopil svým chobotem a držel ho v stejné výši s Pudmininým čelem, proti vznešenému Sahibu Petersenovi. Tu si malý Tumé zakryl tvář rukama; bylť pouhým dítětem a ve všem, co se netýkalo slonův, byl právě tak ostýchavým, jak jen děcko může být.

»Oho!« zvolal Sahib Petersen, usmívaje se pod svými kníry. »A proč pak jsi naučil svého slona tomuto kousku, co? To jistě, aby ti pomáhal krást se střech domův zelené obilí, rozložené tam k sušení, vid'.«

»Zelené obilí ne, Ochránce Chudých, ale – melouny,« pravil malý Tumé, a všichni muži, sedící kolem, vypukli v hlučný smích. Většina jich, pokud byli hochy, učivala slony tomuto kousku. Malý Tumé vznášel se osm stop nad zemí, a přál si horoucně, aby byl osm stop pod zemí.

»Je to Tumé, můj syn, Sahibe,« pravil velký Tumé, mrače se. »Je velice ošklivý chlapec a skončí jistě ve vězení, Sahibe.«

»O tom pochybuji,« pravil Sahib Petersen. »Hoch, který se v tomto věku odváží do prostřed »keddy«, neskončí ve vězení. Zde, maličký, jsou pro tebe čtyři anna na pamlsky za to, že máš chytrou hlavičku pod tím svým hustým chundelem vlasů. Časem se můžeš také stát lovcem.« Velký Tumé zamračil se ještě více než dříve. »Pamatuj si však, že »keddy« nejsou vhodným místem pro dětské hry,« pokračoval Sahib Petersen.

»Nesmím tam víckrát jiti, Sahibe?« ptal se malý Tumé s velkým vzdechem.

»Ó, ano,« usmál se opět Sahib Petersen. »Až uvidíš slony tančit. Pak bude vhodná doba k tomu. Přijď ke mně, až uvidíš sloní tanec a pak ti dovolím jít do všech kedd.«

Ozval se nový výbuch smíchu, neboť je to starý žert mezi chytači slonů a znamená právě tolik, jako nikdy.

Hluboko v lesích jsou skryty udupané mýtiny, jimž se říká taneční síně slonův, ale i ty se najdou jen náhodou a nikdo nikdy neviděl slony tančit. Chlubí-li se některý honec svou statečností a obratností, říkají mu druzí honci: »A kdy ty jsi viděl slony tančit?«

Kala Nag postavil malého Tumé opět na zem, ten se znovu poklonil až k zemi a odešel s otcem; stříbrný peníz dal matce, která kojila jeho malého bratříčka, a celá rodina byla naložena na záda Kala Naga, a řada chrochtajících a kvičících slonů hrnula se horskou cestou dolů k nížinám. Byl to velice nepokojný pochod k vůli novým slonům, kteří způsobili zmatek při každém brodu a musili být pobízeni lichocením nebo i bitím každou minutu.

Velký Tumé bodal Kala Naga zlostně, neboť byl velice rozhněván. Ale malý Tumé nemohl radostí ani mluvit. Sahib Petersen si ho povšiml a dal mu peníze. A tak měl hoch tentýž pocit, jaký má prostý voják, je-li vyvolán z řady a generál ho pochvaluje.

»Co myslil Sahib Petersen sloním tancem?« ptal se konečné tiše své matky.

Velký Tumé to zaslechl a zabručel: »Že nebudeš nikdy jedním z těch horských buvolů stopařů. To tím myslel. Hej, vy tam napřed, co je v cestě?«

Jeden z assameských honců, asi o dva – tři slony napřed, obrátil se zlostně a vzkřikl: »Přiveď sem Kala Naga, ať mi zkrotí zde mé mládě. Proč si zvolil Sahib Petersen právě mne, abych šel s vámi, osly z rýžových polí? Tumé, zajed' se svým zvířetem sem, ať ho bodne svými kly. U všech bohů hor! ti noví sloni jsou posedlí, anebo snad větrí své soudruhy v džungli.«

Kala Nag rýpl mladého slona do žeber a vyrazil z něho dech, a Velký Tumé pravil: »Při posledním lovu vyčistili jsme hory ode všech divokých slonův. Je tím vinna jen vaše nedbalost. Což musím udržovat pořádek po celé řadě?«

»Slyšíte ho?« ozval se jiný honec. »My jsme vyčistili hory! Ho! ho! Jste velice moudří, vy lidé z rovin! Každý jiný, jen ne takový hliněný panák, který nikdy neviděl džungle, ví, že sloni znají dobře, že je lov pro tuto sezonu skončen. Proto budou všichni divocí slonové dnes v noci – ale co bych plýtlval moudrostí říční želvě?«

»Co budou dělat?« vzkřikl malý Tumé.

»Ohé, maličký! Tys tu? Nuže, tobě to povím, ty máš bystrou hlavičku. Tančit budou, a tvůj otec, který vyčistil všechny hory ode všech slonův, udělá dobře, opatří-li své koly dnes dvojnásobným řetězem.«

»Jaké to jsou povídačky?« pravil velký Tumé. »Po čtyřicet let jsme, otec i syn, hlídali slony, ale nikdy jsme neslyšeli takových náměsíčních báchovek o tanci.«

»Ovšem, člověk z kraje, jako vy, který žije v boudě, zná jen čtyři stěny své chaty. Dobře, nechte tedy dnes v noci slony nespoutané a uvidíte, co se bude dít. Co se týče jejich tance, sám jsem viděl místo, kde – Bapree bap! kolik ohybů má řeka Dihang? Už jsme zase u brodu, a musíme přeplaviti sloní telata na druhý břeh. Stůjte, vy tam vzadu!«

A tak hovořice, hašteřice se a šplýchající se řekami, skončili první pochod jakéhosi přijímacího ležení pro nové slony; avšak ztratili trpělivost dávno před tím, nežli tam došli.

Pak byli sloni přivázáni za zadní nohy k silným kolům a noví sloni byli opatřeni ještě zvláštními provazy. Před ně naložili píci a horští honci vraceli se za soumraku k Sahibu Petersenovi, napomínajíce honce z kraje, aby byli dnes v noci zvláště bedliví, a smáli se, když se jich honci z kraje ptali po příčině.

Malý Tumé přihlížel, až se Kala Nag navečeřel, a jakmile nastal večer, bloudil nevýslovně šťasten po ležení, sháněje nějaký tam-tam. Je-li srdce indického děcka přeplněno, nepobíhá kolem a netropí hřmot výstředním způsobem. Usedne jakoby k osamělým hodům. A malý Tumé byl osloven Sahibem Petersenem! Kdyby nebyl našel, čeho potřeboval, byl by se snad rozstonal. Ale prodavač pamlsků v ležení zapůjčil mu malý tam-tam – bubínek, na který se tlouče dlaní – a Tumé usedl před Kala Nagem, skřížil nohy, a když se začaly objevovat hvězdy, položil bubínek na klín, a bubnoval, a bubnoval, a bubnoval, a čím více přemýšlel o velké cti, která se mu stala, tím horlivěji bubnoval, sedě tu sám u kupy píce. Nebylo tu melodie ani slov, ale bubnování činilo jej šťastným,

Noví sloni tahali na svých provazech a chvílemi kvičeli a troubili, a z chýže v ležení mohl slyšeti svou matku, která uspávala malého bratříčka starou, prastarou písní o velkém bohu Šivovi, který kdysi rozkázal všem zvířatům, co mají pojídat. Je to lahodná ukolébavka a první její verše praví:

Šiva, který větrům dal vát, žeň jenž sil,
kdysi dávno, u bran sedě, světů pán,
na krmi i na osudu každému dal díl,
pro krále i pro žebráka u svých bran.

Všechno v světě stvořil Šiva Zachovatel,
Mahadeo, Mahadeo všecky věci stvořil!
Bodlák pro velblouda, pro krávu zas píci,
mateřské pak srdce pro nemluvně spící!

Mladý Tumé vpadl v konec každého verše radostným bum a bum až konečně na něj přišlo spaní a natáhl se na kupu vedle Kala Naga.

Konečně začali si sloni uléhat jeden po druhém, jak mají ve zvyku, až jediný Kala Nag stál vzpřímen v řadě. Houpal se zvolna se strany na stranu, maje uši nataženy, aby naslouchal nočnímu vánku, vějícímu velmi zvolna od hor. Vzduch byl plný všech těch nočních lomozů, které dohromady tvoří vlastně jediné velké mlčení – tu klepání bambusových stébel o sebe, zašelestění čehosi živého v mlází, na větvi zaškrábání napolo probuzeného ptáka (ptáci probouzejí se v noci častěji, než si myslíme), a z velké dálky hučení vodopádu. Malý Tumé spal chvíli, a když se probudil, svítil jasný měsíc, a Kala Nag dosud stál s napnutýma ušima. Malý Tumé se obrátil, zašustiv v kupě píce, a díval se na křivku mocných jeho zad, zakrývajících mu polovinu hvězdnatého nebe. A jak tak hleděl, zaslechl z dálky zvuk znějící, jako by jen vzduch zapískal uchem jehly, bylo to zatroubení divokého slona: »hút-tút!«

Všichni sloni v ohradě vyskočili, jako by byl do nich střelil, a řev jejich probudil konečně spící mahuty, kteří přišli a přitloukli dřevěné hřeby v kolech velikými kladivý, a přitáhli a zauzlili pevněji ten či onen provaz, až vše opět ztichlo. Jeden z nových slonův skorém vytrhl svůj kůl ze země, a Velký Tumé vzal s Kala Nagovy nohy řetěz a spoutal novému slonu přední nohu se zadní, stočil smyčku ze slámy a obtočil kolem nohy Kala Nagovy, a řekl mu, aby pamatoval, že je pevně svázán. Věděl, že on sám, cotec i děd jeho učinili to tak už stokrát před tím. Ale Kala Nag neodpověděl na rozkaz zamručením, jak obvykle činíval. Stál tiše a hleděl vpřed měsíčním jasem, s hlavou poněkud nadzdvíženou a ušima roztaženými jako vějíře, zíraje směrem k mocným hřbetům Qaroských hor.

»Dej na něj pozor, kdyby snad byl v noci nepokojným,« řekl Velký Tumé k Malému Tumé a odešel odtud do chýže, kde usnul. Malý Tumé rovněž právě usínal, když zaslechl, jak kokosový provaz praskl s lehkým »tang« a Kala Nag se vyvalil ze svých kolů tak pomalu a tak tiše, jako se mrak vyvalí z ústí údolí. Malý Tumé rozcupal se za ním, bos, dolů po cestě měsíčním svitem a volal, co mu dech stačil: »Kala Nagu! Kala Nagu! Vezmi mne s sebou, ó, Kala Nagu!« – Slon se obrátil bez hlesu, učinil tři kroky zpět v měsíční záři k chlapci, sklonil chobot, vyhoupl chlapce na hřbet a skorém dříve, nežli si malý Tumé usadil pohodlně kolena, vklouzli do lesa.

Z řad tábora se rozlehl hlahol zuřivého zatroubení a pak bylo vše pohlceno tichem a Kala Nag se pustil do běhu. Chvillemi zašelestily podél jeho boků chumáče vysoké trávy, jako by voda šplýchala podél boků lodi, a chvillemi hrozen divokého pepře škrábl po jeho hřbetě anebo bambus zapraskl, dotknut jeho plecí; ale krom těchto chvilkových zvuků pohyboval se slon naprosto neslyšně, pluje skrze hustý Qarský les, jako by to byl pouhý dým. Stoupal do vrchu, ale ač malý Tumé sledoval hvězdy v mezerách mezi stromy, nemohl udati, kterým směrem.

Pak dospěl Kala Nag na hřeben svahu a na minutku se zastavil a malý Tumé viděl vrcholky stromů, prostírající se jako by skvrnitá kožešina na míle a míle měsíční záři, a modrobílou mlhu vznášející se nad řekou v dolině. Tumé se naklonil ku předu a hleděl – a cítil, že dole pod ním se les probudil – probudil a naplnil životem. Velký hnědý plodožravý netopýr zašuměl mu kolem ucha; v houští zachřestily bodliny dikobraza a v temnotě mezi stromovými kmeny slyšel medvěda horlivě hrabat ve vlhké, teplé zemi a doprovázet svou práci hlasitým čenicháním.

Pak se větve opět zavřely nad jeho hlavou a Kala Nag počal sestupovati dolů do údolí – tentokrát ne již klidně, ale jako se utržené dělo řítí po příkrém svahu – jediným rozběhem. Obrovské údy hýbaly se tak pravidelně jako písty stroje, urážejíce osm stop každým krokem, a svrasklá kůže na loketních kloubech chrastila. Podrost po obou jeho stranách se lámal s hlukem, jako by se trhalo plátno, a mladé výhonky, které rozhrnoval v právo i v levo

svými plecemi, srážely se opět a šlehaly jej do boků a s klů mu visely velké chumáče spletených a zamotaných lian, strhány jak klátil hlavou se strany na stranu raze si cestu houštím. A tu se mu malý Tumé položil těsně na mohutný krk, aby jej některá klátící se větev nesrazila dolů, a přál si, aby byl již opět zpátky v ohradě.

Lučina počala se měnit v měkkotu a Kala Nagovy nohy počaly se bořit a vázly při každém kroku, a noční mlha na dně údolí mrazila malého Tumé. Uslyšel šplýchnutí a dupot a hukot tekoucí vody a Kala Nag procházel řečištěm, ohledávaje půdu při každém kroku.

Přes hluk řeky vířící slonu kolem nohou slyšel malý Tumé i jiné šplýchání, ano i vytrubování vzhůru i dolů po proudu, hlasné chrochtání a hněvivý brukot, a všechna mlha kolem něho jako by byla plna valících se a kolébajících stínů.

»Aj!« řekl si polohlasně s jektajícími zuby. »Sloni jsou dnes vzhůru! Je to tedy tanec!«

Kala Nag vybědl z vody, profrkl si chobot a počal opět stoupat. Tentokrát nebyl však sám a nebylo mu raziti si cestu. Byla již proražena, šest stop z šíří, přímo před ním, a zohýbaná džunglí tráva se snažila znovu pozdvihnout a narovnat. Mnoho slonů patrně prošlo touto cestou, a to jen před několika minutami. Malý Tumé se ohlédl a viděl, jak se za ním právě zdvihá z řeky ohromný divoký zubáč, s malými prasečími očky žhoucími jako žhavé uhlíky. Pak se stromy opět spojily, zase to šlo vpřed a vzhůru a po obou stranách provázelo je jen troubení a třeskot a praskot lámaných větví.

Konečně stanul Kala Nag tiše mezi dvěma kmeny na samém vrcholku kopce. Kmeny tvořily část kruhu tyčícího se kolem nepravidelného prostoru zaujímajícího asi tři, čtyři jitra, a malý Tumé viděl, že na celé této prostře byla půda udupána tak na tvrdo jako cihlová podlaha. Uprostřed mýtiny rostlo několik stromů, ale jejich kůra byla odřena a bílé dřevo pod ní svítilo se, uhlazené a lesklé ve svitu měsíce. S hořejších větví visely liány a květné kalichy Han, velké, bílé a voskovité jako velké svlačce, visely dolů, uzavřeny nočním spánkem; ale uvnitř celého obvodu mýtiny nebylo jediného zeleného lupínku – nic nežli udupaná země.

Ve svitu měsíčním leskla se všechna tato půda ocelovou šedí, vyjma tam, kde na ní stálo několik slonů, jejichž stíny se černaly jako inkoust. Malý Tumé hleděl s dechem zatajeným a s očima vyvalenými na vrch hlavy, a čím déle se díval, tím více slonů vystupovalo na mýtinu mezi kmeny. Malý Tumé uměl počítati jen do desíti a počítal znovu a znovu na prstech, až ztratil počet desítek a hlava se mu začala točit. Slyšel je, jak si s praskotem razili cestu podrostem vzhůru do stráně za mýtinou, ale jakmile vstoupili dovnitř kruhu mezi kmeny, pohybovali se tiše jako duchové.

Byli tu divocí samci s bílými kly, s napadaným listím a ořechy a větvíčkami uvázlými ve vráskách jejich šíjí a v záhybech uší; byly tu tučné sloní samice loudavé chůze, s neposednými malými, zarudle černými, sotva 3-4 stopy vysokými sloňátky, která jim podbíhala pod břichem; mladí slonové s nedávno vyrážejícími kly, na něž byli nesmírně hrdí; hubené, svrasklé staré panny – slonice s vyzáblými úzkostnými tvářemi a choboty jakoby ze staré hrubé kůry; diví, sloní býci, zjizvení od ramen k bokům velikými šrámy a jizvami prodělaných bojů, s plecemi, s nichž padaly spečené kusy bláta z jejich samotářských bahenních lázní, a jeden tu byl se zlomeným klem a se známkami strašné rány, hrozného to podpisu tygří tlapy na boku.

Stáli hlavami k sobě anebo se procházeli v párech sem a tam po mýtině, anebo se kolébali a natřásali osaměle – tucty a tucty slonů.

Tumé věděl, že pokud bude ležeti tiše na krku Kala Nagově, nic se mu nestane; neboť ani v tlačenci a zmatku honby v »keddě« nezdvihne divoký slon chobot, aby stáhl muže se šíje krotkého slona; a tito sloni za dnešní noci dokonce nemyslí na lidi. – Jenom jednou se vzrušili a vztýčili uši ku předu zaslechnuvše v lese cinkot nánožního řetězu; ale byla to Pudmini, oblíbená slonice Sahiba Petersena, která chrochtala a hekala do stráně s řetězem na krátko přetrženým. Utrhla se asi od kolů a přišla rovnou ze Sahibova tábora. A malý Tumé viděl ještě jiného slona, kterého neznal, s hlubokými rýhami od provazů na hřbetě a na prsou. Ten rovněž jistě uprchl z některého tábora někde v okolních horách.

Konečně nebylo již slyšeti žádného slona procházeti okolním lesem a Kala Nag vyvalil se ze svého stanoviště mezi kmeny a vešel do prostřed davu, kloktaje a chrochtaje a všichni sloni začali mluvit svou řečí a hýbati se kruhem.

Stále leže hleděl malý Tumé na tucty a tucty širokých zad, klátících se uší, kroutících se chobotů a malých koulejících se očí. Slyšel nárazy klů, jak se náhodou srazily s jinými kly, slyšel suchý šelest svíjených chobotů a tření ohromných boků a plecí v tlačenci, slyšel ustavičný pleskot a mrskání velkých ohonů. Pak přešel přes měsíc mrak a Tumé byl v černé tmě; ale klidné, neustálé strkání a tlačence a chrochtání se nezměnilo. Tumé věděl, že

kolem dokola Kala Naga jsou všude samí sloni a že nebylo naděje, aby jej dostal ven ze shromáždění; zařal tedy zuby a chvěl se. V keddě bylo alespoň světlo pochodní a volání, ale zde byl zcela sám ve tmě, a jednou pocítil, jak se zdvihl nějaký chobot a dotekl se ho na koleně.

Pak jeden ze slonů zatroubil a všichni ostatní jej následovali asi pět, deset hrozných vteřin. Rosa kapala s okolních stromů jako déšť na neviditelné hřbety a vůkol počal temný dunivý lomoz, z počátku velmi hlasitý, a malý Tumé nemohl rozeznati, co to bylo; ale lomoz vzrůstal a vzrůstal, a Kala Nag zdvihl nejprve jednu přední nohu a pak druhou a spouštěl je na zem – jedna – dvě, jedna – dvě, tak pravidelně jako kladiva stoupy. Všichni sloni nyní dupali společně a znělo to, jako by bubnoval na válečný buben před vchodem do jeskyně. Rosa kapala se stromů, až tam nezbylo, co by bylo ještě lze setřásti, a dupání trvalo a země se třásla a houpala a malý Tumé přitiskl ruce k uším, aby toho neslyšel. Ale celým tělem probíhalo mu jako jediný obrovský, děsný hřmot toto dupání tisíců těžkých noh na holou půdu. Několikrát cítil, jak Kala Nag a ostatní se hnuli o několik kroků ku předu a dusot se změnil v drtivý zvuk drcených štavnatých zelených větví, ale v minutě bylo slyšení zas jen dupot nohou na holou zemi. Někde těsně vedle něho zapraštel a zavzdychal strom – Tumé natáhl ruku a nahmatat kůru; ale Kala Nag se hnul ku předu a Tumé nevěděl, na kterém místě mýtiny se nalézá. Sloni nevydali ani hlásku, vyjma jednou či dvakrát, když několik mladých sloňátek společně zakvičelo. Tu bylo slyšení plesnutí a strkání a dupot pokračoval. Trvalo to do jista plné dvě hodiny a malého Tumé bolel kde jaký nerv; ale podle vůně nočního vzduchu poznával, že se blíží svítání.

Jitro se zjevilo žlutým pruhem za zelenými kopci a s prvním paprskem ustal dusot, jako by bylo světlo znamením rozkazu. Nežli malému Tumé přestalo zvonit v hlavě, ano nežli se narovnal ve své poloze, nebylo viděti jediného slona vyjma Kala Naga, Pudmini a onoho slona s rýhami od provazů, a dolů po stráni neozvalo se ani zvuku ani šelestu ani septu, který by prozradil, kam zmizeli ostatní.

Malý Tumé hleděl vyjeveně znovu a znovu. Mýtina, jak si ji pamatoval, přes noc se zvětšila. Uvnitř stálo nyní více stromů, ale podrost a džunglí tráva po stranách byly zatlačeny nazpět. Malý Tumé se rozhlédl znovu. Nyní rozuměl dupotu.

Sloni vydupali více místa – rozdupali hustou travu a štavnatou třtinu na klestí, klestí na kousky, kousky na tenká vlákna, a vlákna na tvrdou zemi.

»Wah!« řekl malý Tumé, a sotva držel těžká víčka na očích. »Kala Nagu, můj pane, přidržme se Pudmini a pojďme do tábora Sahiba Petersena, nebo ti spadnu s krku.«

Třetí slon se díval, jak oba druhý odcházejí, pak zařčel, obrátil se a šel svou cestou. Snad patřil k družině některého malého domorodého krále, na padesát – šedesát či na sto mil daleko odtud.

Dvě hodiny po té, když Sahib Petersen pojídal svou časnou snídani, sloni, kteří byli této noci uvázáni na dvojitych řetězech, počali troubit, a Pudmini, zamazaná až po plece a Kala Nag, s velmi odřenýma nohama, vbelhali se do tábora.

Tvář malého Tumé byla šedá a přepadlá a jeho vlas byl pln listí a promočen rosou; ale přece se pokusil pozdraviti Sahiba Petersena a zvolal matně: »Tanec – sloní tanec! viděl jsem ho a – umírám!« A když tu Kala Nag usedl, malý Tumé se svezl s jeho krku ve smrtelných mdlobách.

Protože však domorodé děti nemají nervů, co by stálo za řeč, ležel malý Tumé za dvě hodiny velmi spokojeně v síti Sahiba Petersena s jeho loveckým kabátem pod hlavou, v žaludku se sklenkou teplého mléka s trochou pálenky a špetkou chininu. A kolem něho seděli v trojnásobných řadách staří zarostlí, zjizvení lovci z džungle hledíce naň, jako by to byl duch, a on vyprávěl svůj příběh po způsobu dětí, krátkými slovy, a končil:

»A teď jestliže lžu jediným slovem, pošlete muže, aby se podívali a uvidí, že sloní stádo vydupalo více místa ve své tančírně a naleznou deset a deset a mnohokrát deset stop vedoucích k tančírně. Udělali nohama více místa. Viděl jsem to. Kala Nag mne vzal s sebou a já to viděl. Kala Nag je také velmi znaven v nohách.«

Malý Tumé se svalil na zad a spal po celé dlouhé odpoledne až do soumraku, a zatím co spal, Sahib Petersen a Machua Appa sledovali stopu obou slonů patnáct mil skrze kopce. Petersen Sahib ztrávil osmnácte let chytáním slonů a našel jen jednou před tím takovou tančírnu. Machua Appa nemusil pohlédnouti na mýtinu dvakrát, aby věděl, co se tu dělo, ani škrabati palcem nohy do speklé, upěchované země.

»Dítě mluví pravdu,« řekl. »Vše to se stalo této noci a napočítal jsem sedmdesát stop přes řeku. Pohleď, Sahibe, zde Pudminin řetěz prořízl kůru tohoto stromu! Ano, byla tu také!«

Pohlédli oba na sebe a pak kolem sebe a divili se; neboť cesty slonů jsou nevyzpytatelný nad důmysl kteréhokoli

člověka, ať bílého či černého.

»Čtyřicet let a pět sledoval jsem svého pána, slona,« řekl Machua Appa, »ale nikdy jsem neslyšel, aby lidský syn viděl, co vidělo toto dítě.

U všech bohů hor, to je – co máme říci?« a potřásl hlavou.

Když přišli zpět do tábora, byl čas k večeři. Petersen Sahib jedl sám ve svém stanu, ale nařídil, aby celý tábor dostal dvě ovce a něco drůbeže a dvojnásobnou porci mouky, rýže a soli, neboť věděl, že tam bude slavnost.

Velký Tumé přišel kvapem z tábora v rovině vyhledat svého syna a svého slona, a teď, když je našel, hleděl na ně, jako by se jich obou bál. A pak byla slavnost u planoucích ohňů před řadami uvázaných slonů a malý Tumé byl hrdinou celé oslavy; a velcí hnědí chytači slonů, stopaři a honci a vazači a muži, kteří znali všechna tajemství výchovy a dresury divokých slonů, podávali si jej jeden druhému a poznamenali mu čelo krví z čerstvě zabitého džunglího kohouta, aby naznačili, že je lesním lovcem, posvěceným a svobodným ve všech džunglích.

A na konec, když plameny uhasly a rudá zář polen osvětlovala slony, že vypadali, jako by se rovněž byli smočili v krvi, Machua Appa, náčelník všech honců ve všech keddách, Machua Appa, druhé já Sahiba Petersena, jenž po čtyřicet let neviděl stavěné cesty, Machua Appa, jenž byl tak slavný, že neměl jiného jména než Machua Appa, skočil na nohy a drže malého Tumé vysoko nad hlavou houkl:

»Poslyšte, moji bratří! Poslyšte i vy, moji páni tamhle v řadách, neboť já, Machua Appa, mluvím! Tento maličký nebude více nazýván malým Tumé, ale Tumé, miláček slonů, jak byl před ním nazýván jeho dědeček. Čeho nikdy člověk neviděl, to on viděl po celou noc, a přízeň sloního národa a přízeň horských bohů je s ním. Stane se velkým stopařem; bude slavnějším nežli já – i nežli já, Machua Appa! Bude sledovat! jasným okem novou stopu a zašlou stopu a smíšenou stopu! Nepřijde k úrazu v keddě, když jím vběhne pod břicho uvázat divoké, zubaté slony; a klopýtne-li před nohama útočícího divokého sloního býka, tento sloní býk pozná, kdo jest a nerozdrť jej. Aihai! moji pánové v řetězech,« – obrátil se k řadě slonů u kolů – »zde je maličký, jenž viděl vaše tance na vašich skrytých místech – pohled, jež nikdy člověk neviděl! Vzdejte mu čest, moji pánové! Salaam karo, moje děti. Pozdravte Tumé, miláčka slonů! Gunga Peršad, ahá! Hira Guj, Birchi Guj, Kuttar Guj, ahá! Pudmini – ty jsi jej viděla při tanci, a ty rovněž, moje perlo mezi slony! – ahá! Všichni najednou! Tumé, miláček slonů – Barrao!«

Při posledním divokém výkřiku mávla celá řada svými choboty do výše, až se konečky dotkly čel a vypukla v plný pozdrav – v třesk-ný troubivý pozdrav, jež slýchá toliko místo-král Indie – v Salaamut Keddy.

A bylo to vše jen pro malého Tumé, který viděl, co nikdy před ním člověk neviděl – tanec slonů v noci, sám v lůnu Garských kopců!

Šiva a zelený koník.

(Zpěv, jež zpívala matka malému Tumé)

Šiva, který větrům dal vát, žeň jenž sil,
kdysi dávno, u bran sedě, světů pán,
na krmi i na osudu každému dal díl,
pro krále i pro žebráka u svých bran.

Všechno v světě stvořil Šiva Zachovatel,
Mahadeo, Mahadeo všecky věci stvořil.
Bodlák pro velblouda, pro krávu zas píci,
mateřské pak srdce pro nemluvně spící!

Proso chudým, boháčům dal zase pšenici,
drobty světcům, kteří světem chodí prosící.

Dobytek dal tygru, zdechlinu dal supu,
kosti s cáry víkům k nočnímu dal lupu.

Nikoho on vznešeným, též nízkým neshléd zcela.
Parbati je přecházeti kolem něho zřela.
Uzavřela podvést chotě, Šivu uvést v smích –
vzala luční kobytku a skryla v ňadrech svých.

A tak oklamán byl Šiva Zachovatel,
Mahadeo, Mahadeo, obrať se a viz!
Velký velbloud je, je krávy velká tíž,
tato nejmenší je z věcí všech, jež zříš!

Po skončení nadílky pak řekla se smíchem:
Udělal jsi, Pane, krmi v světě všem?
Načež Šiva odpověděl: Každý z nich je syt,
i ten malý, nejmenší, jenž ti tvých ňader skryt!

Sáhla k srdci Parbati a zřela čerstvý list
právě vzrostlý nejmenšího z tvorů světa hrýzt!
K Šivovi se modlila pak v bázni velikému,
který pokrm poskyť v světě žijícímu všemu.

Všechno v světě stvořil Šiva Zachovatel,
Mahadeo, Mahadeo, všechny věci stvořil,
bodlák pro velblouda, pro krávu zas píci,
mateřské pak srdce pro nemluvně spící!

VII.

Sluhové Jejího Veličenstva.

SLUHOVÉ JEJÍHO VELIČENSTVA.

Na zlomek to počítej si, prostou trojčlenkou též jen,

píseň pro housličky není písní pro buben.

Točte si a plette si to až do omrzení,

píseň Pilly Winkie nikdy zpěvem Papa Winkie není!

Pršelo jen se lilo po celý měsíc – pršelo na tábor třiceti tisíc mužů, tisíců velbloudů, slonů, koní, volů a mezků, shromážděných na místě zvaném Rawal Pindi, aby byli podrobeni přehlídce indického místokrále. Měť návštěvu emira Afganského – divokého krále velmi divokého kraje; a emir přivedl s sebou jako tělesnou stráž osm set mužů a koní, kteří dosud nikdy v životě neviděli vojenského ležení ani lokomotivy – divocí to muži a divocí koně odkudsi z pozadí střední Asie. Noc jak noc některý oddíl těchto koní zpřetrhal provazy, jimiž uvazovány jejich nohy a pádil sem a tam táborem skrze bláto a tmu; jindy zase to byli velbloudi, kteří se utrhlí a pobíhali kolem, padající přes provazy stanů, a můžete si představit, jak příjemným to bylo pro muže pokoušející se usnouti. Můj stan ležel daleko od staniště velbloudů a troufal jsem, že jsem v něm bezpečný; ale jedné noci jakýs muž vstrčil hlavu do mého stanu a vykřikl: »Ven, ven, rychle! Už jsou tu! Můj stan je pryč!«

Věděl jsem hned, kdo že tu jest; a tak jsem se vrhl do bot a uchopiv nepromokavý plášť, vyrazil jsem o překot ven do plískanice. Malá Vixen, můj foxterrier, vyrazila druhou stranou; a pak zaznělo řvaní a chrochtání a brblání a viděl jsem, jak se můj stan zbortil přelomením střední tyče – a dal se do tance jako šílené jakési strašidlo. Vpadl do něho velbloud, a jak jsem byl promáčen a dopálen, neubráníl jsem se smíchu. A pak jsem se dal do úprku, nevěda, kolik že to velbloudů uprchlo a byl jsem mžikem z dohledu svého ležení, raze si cestu blátem.

Konečně jsem upadl přes dolní konec dělové lafety a dle toho jsem poznal, že jsem kdesi u staniště dělostřelectva, kde byla děla postavena přes noc. Necítě žádné potřeby capati dále prškou a tmou, přehodil jsem svůj nepromokavý plášť přes ústí děla, shledal jsem tři nabíjaky a udělal si pomocí nich jakýsi vigvam a ulehl jsem pod ním na lafetu předního děla, vzpomínaje, kam asi utekla Vixen a kde asi jsem já sám.

Právě když jsem se uvelebil a chystal usnouti, zaslechl jsem klinkání postroje a chrkot a kolem mne kráčel mezek otřásaje své mokré uši. Patřil k baterii šroubových děl – byloť slyšeti chřestot řemení a kruhů a řetězů a ostatních věcí upevněných k sedlovému polštáři na jeho zádech. Šroubová děla jsou roztomilá malá dělíčka, zhotovená ze dvou kusů, které se sešroubují v jedno, když přijde čas jejich upotřebení. Berou je s sebou na hory, všude, kam mezek dovede nalézt cestu, a konají znamenité služby v bojích v hornatém kraji.

Za mezkem šel velbloud klouzaje a uvízaje v blátě svými měkkými velkými nohama a klátě krkem sem a tam jako zbloudilá slepice.

Na štěstí jsem se dostatečně vyznal v řeči zvířat – ne v řeči divoké zvěře ovšem, ale v řeči vojenských zvířat – což jsem pochytil od domorodců tolik, abych věděl, co si povídají.

Byl to patrně týž velbloud, jenž se ocitl v mém stanu, neboť volal na mezka:

»Co mám dělat? Co mám dělat? Kam mám teď jít? Zápasil jsem s nějakou bílou věcí, která vlála a vzala na mne hůl a třískala mne po krku.« (Byla to přelomená stanová tyč a bylo mi velkou útěchou, když jsem to uslyšel.)

»Máme snad utéci?«

»Ach, to jsi byl tedy ty?« odpovídal mezek, »ty a tvoji přátelé tedy jste to byli, kteří tak vyrušili tábor? Dobrá! Budete za to zmláceni zítra ráno; ale bude dobře, když ti i já teď něco přidám k zítřejšímu účtu.«

Slyšel jsem postroj řinčeti, jak se mezek vzepíal a kopl velblouda předními nohama dvakrát do žeber, až to zadunělo, jako by tloukl do bubnu. »Po druhé,« dodával, »budeš moudřejší, než abys běhal v noci baterii mezků křiče ‚Lupiči a vrahové.‘ Posad se a drž ten svůj hloupý krk trochu v klidu.«

Velbloud se sklápěl jako skládací pravítko, po velbloudím způsobu a usedl fňukaje. Ve tmě bylo slyšeti pravidelný tepot kopyt a velký jezdecký kůň přiklusal sem tak pěkně, jako by byl při parádě, přeskočil dělovou lafetu a do-skočil těsně k mezkovi.

»Tof hanebné,« řekl, profrknuv si nozdry, »Tihle velbloudi už zase bláznili našimi řadami – po třetí v tomto týdnu. Jak má kůň zůstat v dobrém stavu, není-li mu možno spát? Kdo je to tu?«

»Jsem mezek od zadního dílu děla číslo 2 v první baterii šroubových děl,« odvětil mezek, »a ten druhý zde je jeden z vašich přátel. Vzbudil mne také. Kdo jsi ty?«

»Číslo patnáct, četa E, devátí huláni – kůň Dicka Cunliffa. Ustup trochu tady – tak!«

»Prosím za odpuštění,« řekl mezek. »Je příliš tma a je sotva vidět. Tihle velbloudi jsou ale přece jen trochu příliš unavující – ne-li. Je to hloupé. Odešel jsem raději pryč ze svého staniště, abych si našel trochu klidu a pokoje.«

»Pánové,« povídá velbloud s velkou ponížeností, »měli jsme ošklivé sny dnes v noci a měli jsme opravdu veliký strach. Jsem jenom nákladní velbloud 39. domorodé pěchoty, a nejsem tak udaten jako vy, drazí pánové.«

»Proč tedy u všech všudy kolíků jste nezůstali a nestarali se o zavazadla devětatřicáté domorodé pěchoty, místo abyste litali po celém táboře?« zlobil se mezek.

»Byly to takové opravdu moc ošklivé sny,« vysvětloval velbloud. »Je mi toho líto. Pst! Poslyšte? Co je to? Máme snad zase utéci?«

»Sedneš!« okřikl jej mezek, »nebo si přelomíš své dlouhé hnáty mezi děly.« Sklonil jedno ucho a naslouchal.

»Voli!« řekl pak. »Děloví voli. Na mou čest, ty a tvoji přátelé jste vzbudili celé ležení opravdu důkladně. Je potřebí notné dávky šťuchanců, aby se takový dělový vůl zdvihl.«

Slyšel jsem řinčení řetězu vlekoucího se po zemi a tmou přicházela, bok po boku, dvojspřež dvou velkých, chmurných, jhem spojených bílých volů. Byli to mohutní voli, kteří táhnou těžká obléhací děla, když sloni nechtějí již blíže k dostřelu; a za nimi, šlapaje jim skorem na řetěz, šel jiný mezek, volaje divě »Billy! Billy!«

»Toť jeden z našich rekrutů,« řekl starý mezek jízdeckému koni, »volá po mně. Sem, mladíčku, sem, přestaň kvičet; tma ještě nikdy nikoho nekousla.«

Děloví voli ulehli spolu a pokračovali ve svém přežvykování; ale mladý mezek přitulil se těsně k Billymu.

»Huf!« vykládal: »podivné, hrozné a strašné věci, Billy! Přišli na naše stanoviště, když jsme spali. Myslíš, že nás snad pobijí?«

»Mám opravdu náramnou chuť dopřáti ti dávku kopanců první třídy,« horlil Billy. »Když pomyslím, že čtrnáct pěstí vysoký mezek tvého výcviku zahanbí takto celou baterii před tímto pánem!«

»Pomalů, pomalů; jen mírně,« napomínal jízdecký kůň. »Pamatuj, že jsou z počátku vždy takoví, všichni. Když jsem poprvé viděl člověka – bylo to v Austrálii, když mně byly tři roky – běžel jsem tryskem celého půl dne; kdybych byl uviděl velblouda, upaloval bych snad ještě až do dnes.«

Skorem všichni koně pro naše anglické jízdecko přicházejí do Indie z Austrálie a jsou chočeni a cvičeni teprve vojáky samotnými.

»Pravda,« svědčil Billy. »Přestaň se už třásti, mladíčku! – Když mi poprvé dali na hřbet plný postroj se všemi řetězy, postavil jsem se na přední nohy a skopal jsem se sebe zase vše do posledního kousíčku. Neovládal jsem tehdy ovšem ještě opravdově pravé umění kopací, ale celá baterie přece prohlásila, že ještě nikdy neviděla nic podobného.«

»Ale tohle nebyl postroj a vůbec nic, co by řinčelo,« namítal mladý mezek. »Víš přece, Billy, že si toho teď už ani nevšímnu. Byly to takové divné věci jako stromy a vpadly mezi nás a litaly sem a tam a bublaly; a mně se přetrhl náhlavní provaz a nemohl jsem nalézt svého honce a nemohl jsem nalézt tebe, Billy, a tak jsem utekl – s těmito pány.«

»H'm!« řekl Billy. »Jak jsem uslyšel, že se velbloudi utrhlí, odešel jsem dobrovolně sám.

Jestliže baterijní – jestliže mezek od šroubových děl nazývá dělové voly pány, je už dojista důkladně otrěsen. Kdo jste, vy dva chlapíci tam na zemi?«

Děloví voli přehodili své sousto a odpověděli oba zároveň: »Sedmé jeho prvního děla těžké baterie. Spali jsme, když přišli velbloudi. Jest lépe ležeti klidně v blátě než býti stále rušenu na dobrém lůžku. Řekli jsme tuto vašemu příteli, že tu není čeho se báti, ale věděl toho tolik, že smýšlel jinak. Wah!«

A pokračovali v přežvykování.

»To pochodí z bázně!« zlobil se Billy. »Dojdeš posměchu i u dělových volů. Doufám, že z toho máš radost, drahoušku, ne?«

Mezkovy zuby cvakly a slyšel jsem jej mumlati cosi, že se nebojí žádného starého hovězího vola na světě; ale

voli jen ťukli rohy o sebe a přežvykovali klidně dále.

»Nu, teď se nezlob, pot o m, když jsi se dříve bál. To je nejhorší způsob zbabělosti,« řekl jízdecký kůň. »Každému lze odpustiti, když byl poplašen v noci, myslím si aspoň já, když vidí něco, čemu nerozumí. My jsme se utrhlí od svých kolíků, opět a opět, čtyři i pět set nás, jen proto, že nový rekrut počal vypravovati o hadech u nich doma v Austrálii, až jsme byli k smrti uplašení volnými konci svých vázacích provazů.«

»To je vše v pořádku v ležení,« řekl Billy; »já sám nepohrdnu pěkným divokým úprkem, už pro tu zábavu při tom, když jsem nevyšel po den neb dva ven; ale co děláš v činné službě?«

»ó, to je zcela jiný druh nových podkov!« odpověděl kůň. »Dick Cunliffe je pak na mém hřbetu, tiskne mne koleny a já nemám jiného na starosti, než abych dával pozor, kam kladu nohy, abych držel zadní nohy dobře pod sebou a byl měkkým pro uzdu.«

»Měkkým pro uzdu? Co je to?« ptal se mladý mezek.

»U modrých dásní zadních stoliček,« funěl oř, »chceš snad říci, že vy u vašeho řemesla nejste učeni, abyste byli měkcí pro uzdu? Jak pak můžete něco dokázat, když se nedovedete rázem obrátiti, když se vám uzda přitiskne na krk? Znamená to smrt anebo život.pro vašeho muže a to je ovšem i smrtí či životem pro vás samé. Jen se pěkně obraťte se zadníma nohama pod sebou v ten okamžik, jak pocítíte uzdu na svém krku. Nemáte-li místa, abyste sebou hodili obratem, vzepněte se trochu a obraťte se na zadních nohách. To znamená býti měkkým pro uzdu.«

»Nás neučí v tomto smyslu,« řekl mezek Billy upiště. »Nás učí, abychom poslouchali muže u své hlavy. Vykroč, když řekne a ukroč, když řekne. Myslím, že si to vyjde na jedno. Ale se vším tím svým fantastickým obracením a vzpínáním, jež je dojista velmi zlé pro vaše šlachy, co při tom všem konat e?«

»To záleží od okolností,« vysvětloval jízdecký kůň. »Obyčejně mi jest vjeti mezi tlupu křičících, vlasatých mužů s noži – dlouhými lesklými noži, horšími nežli kovářovy nože – a musím dávat pozor, aby Dickova bota se právě dotýkala boty sousedního muže, aniž by ji mačkala. Vidím Dickovo kopí v právo od svého pravého oka a vím, že jsem bezpečen. Nepřál bych si býti mužem nebo koněm, jenž se postaví proti Dickovi a mně, když jsme v útoku.«

»A nože neublíží?« ptal se mladý mezek.

»Nu, dostal jsem jednou řeznou ránu přes hrud', ale to nebylo Dickovou vinou –«

»Staral bych se já o to, čím je to vinou, kdybych byl raněn!« řekl mladý mezek.

»Musíš!« vysvětloval kůň. »Jestliže nemáš důvěry ve svého muže, dej se raději hned na útěk. To činí někteří z našich koňů a nehaním jich proto. Jak jsem řekl, nebylo to Dickovou vinou. Onen muž ležel na zemi a já se natáhl; abych naň nešlápl, a on ťal po mně ze spodu. Až mi bude příště zase běžeti přes člověka, šlápnu naň, a to důkladně.«

»H'm!« řekl Billy; »zní to velmi pošetile. Nože jsou vždy náramně hloupá věc. Nejlepším ze všeho jest šplhati nahoru na kopec s dobře vyváženým sedlem, držeti se skály všema čtyřma nohama a snad i ušima, a léztí a drápatí se a šroubovati ku předu, až se dostanete o několik set stop výše než kdokoliv jiný, na skalní hřbet, kde je právě tak místo pro vaše čtyři kopyta. A pak stůjte tiše a nehýbejte se – nikdy se nepros žádného, aby ti držel hlavu, mladíčku, – nehýbej se, když sešroubovávají děla a dívej se pak na malé granáty, jak padají jako hračky daleko kamsi do stromových vršků.«

»A nesklouznete nikdy?« ptal se kůň.

»Říká se, že kdo uvidí mezka sklouznouti, dovede slepici štípnouti do ucha,« odpověděl Billy. »Tu a tam s – snad špatně upevněné a chybně naložené sedlo převrhne mezka, ale stává se to velmi zřídka. Chtěl bych, abych ti mohl ukázati naše zaměstnání. Je to velmi krásné. Což, stálo mne to tři léta, nežli jsem pochopil, oč našim lidem vlastně jde. Umění celé věci spočívá v tom, abyste se nikdy neukázali proti obloze, protože učiníte-li to, bude se na vás střílet. Pamatuj si to, mladíčku. Drž se vždy, jak jen možno v úkrytu, i kdybys si mel o celou míli zajíti se své cesty. Když dojde k tomuto způsobu šplhání, jsem to já, jenž vede celou baterii.«

»Nechat na sebe střílet bez možnosti vběhnouti mezi lidi, kteří na vás střílejí,« řekl jezdecký kůň zamyšleně. »To bych nevydržel. Chtělo by se mně útočiti, s Dickem.«

»Ó ne, nechtělo by se ti; věděl bys, že jakmile budou děla uvedena do pravého postavení, obstarají sama všechno útočení. Toť vědecké a přesné. Ale nože – fuj!«

Nákladní velbloud pokyvoval již chvíli hlavou sem a tam, snaže se naléztí příležitost, aby prohodil také slovíčko

do hovoru ostatních. Pak jsem slyšel, jak praví odkašlav si z krku trochu nervosně:

»Já – Já – Já jsem také trochu bojoval, ale ne tímto šplhavým ani tímto běhavým způsobem.«

»Dojista ne,« ušklíbl se Billy. »Když sám tak na to upozorňuješ, možno říci, že nevypadáš, jako bys byl zrovna stvořen k velkému šplhání nebo k běhání. – Ale dobrá. Jak to tedy bylo, stará senná otýpko?«

»Bylo to to pravé,« sděloval velbloud. »Všichni jsme usedli –«

»Oh, u mého předního i zadního řemenu!« divil se jízdecký kůň; »usedli jste?«

»Usedli jsme – bylo nás sto –« pokračoval velbloud, »ve velkém čtverci a muži nakupili náš náklad a sedla venku před čtvercem a stříleli přes naše hřbety, naši muži, se všech stran čtverce.«

»Jací muži? Komukoliv napadlo?« ptal se kůň. »Učí nás v jízdecké škole, abychom ulehli a nechali své pány střílet přes sebe, ale Dick Cunliffe je jediný muž, jemuž bych důvěřoval, aby to směl učinit. Lehtá mi to slabiny, a ostatně nemohu vidět s hlavou na zemi.«

»Co na tom záleží, kdo přes vás střílí?« odpíral velbloud. »Vedle vás je mnoho mužů a mnoho velbloudů, a velmi mnoho kouře. A tu se já nebojím. Sedím tiše a čekám.«

»A přece,« rýpal Billy, »máte ošklivé sny a vzbouříte v noci tábor. Dobrá, dobrá. Nežli bych si lehl, neřku-li abych si sedl, a nechal někoho přes sebe střílet, měla by moje kopyta nějaké sdělení pro jeho hlavu. Slyšeli jste již někdy někdo o něčem tak hrozném?«

Nastalo dlouhé mlčení, a pak zdvihl jeden z volů svoji velikou hlavu a řekl: »Je to vše opravdu velmi pošetilé. Jest jenom jediný pořádný způsob boje.«

»Oh, vypravujte!« řekl Billy. »Prosím, neračte se hněvat. Mám za to, že vy, chlapíci, bojujete stojíce na ocasech?«

»Jen jediný způsob,« řekli oba voli zároveň – byla to dojista dvojčata. »Je to takto. Připráhnouti všech dvacet našich dvojspreží k těžkému dělu, jakmile Dvouhonač zatroubí.« (»Dvouhonač« je vojenská hantýrka pro slona.)

»Proč troubí dvouhonač?« ptal se mladý mezek.

»Aby ukázal, že nejde ani o krok blíže ke kouři na druhé straně. Dvouhonač je velký zbabělec. A pak vlečeme my všichni společně veliké dělo. – Heya! – Hulla! – Hýjá! Hulla!

– My nešplháme jako kočky ani neběháme jako telata. Jdeme přes rovnou planinu, dvacet párů za sebou, až nás opět odpřáhnou a my se paseme, zatím co těžká děla hovoří přes rovinu k nějakému městu s hliněnými valy, a kusy hradby opadávají a prach se zdvihá, jako by to šla domů spousta dobytka.«

»Ach! A vy si vyberete takovou chvíli k pasení? Opravdu?« ptal se mladý mezek.

»Tu jako jinou. Jisti je vždy dobré. Jíme, až nás opět zapřáhnou a pak od vlečeme zase dělo zpět tam, kde na ně čeká Dvouhonač. Někdy jsou ve městě také veliká děla, která odpovídají a někteří z nás jsou zabiti, a pak je tu jen tím více pastvy pro ty, kdo zbudou. To je osud – nic nežli osud. Ale přes to vše. Dvouhonač je velký zbabělec. – A toto je pravý způsob boje. My dva jsme bratři od Hapuru. Náš otec byl posvátným býkem Šivy. Domluvili jsme.«

»Dobře, naučil jsem se dnes v noci ledačemus,« řekl kůň. »Cítíte vy, pánové od šroubových děl, chuť k jídlu, když se na vás střílí a Dvouhonač je za vámi?«

»Asi zrovna tak, jako se nám chce usednouti a nechat muže praskati přes nás anebo veběhnouti mezi muže s noži. Nikdy jsem neslyšel takové nesmysly. Horský sráz, dobře vyvážený náklad, honec, na nějž můžete spolehnouti, že vás nechá vyhledati si samostatně svoji cestu, a jsem vaším mezkem; ale to ostatní – ne!« řekl Billy dupnův nohou.

»Ovšem,« řekl jízdecký kůň, »není každý učiněn dle téhož vzoru, a nahlížím jasně, že váš rod po otcově straně by se marně snažil po-chopiti tak ledacos.«

»Nech na pokoji můj rod po straně mého otce!« odsekl Billy hněvivě; neboť žádný mezek nemá rád, připomíná-li se mu, že jeho otcem byl osel. »Můj otec byl gentleman z jihu a dovedl poraziti a pokousati a pokopati každého koně, s kterým se setkal. Pamatuj si to, ty velký hnědý brumby!«

Brumby znamená divokého koně beze vší výchovy. Představte si pocity závodního koně, kdyby jej drožkářský kůň nazval herkou, a pochopíte, jak bylo australskému koni. Viděl jsem, jak se bělmo jeho očí lesklo ve tmě.

»Poslyš, synu importovaného pitomého osla z Malagy,« řekl skrze zuby, »abys věděl, že jsem po matčině straně spřízněn s Karabinou, která vyhrála Melbournský pohár. A tam odkud já přicházím, nejsme zvyklí, aby nás na ostro kované přešel nějaký mezek s papouščí hubou a prasečí hlavou od nějakého hračkářského děla z baterie hrachostřelů. Jsi připraven?«

»Na zadní nohy!« zaječel Billy. Oba se vzepíali čelem proti sobě a očekával jsem zuřivý zápas, když v tom hrdelní, kloktavý, hrčivý hlas zavolal ze tmy po pravici: »Děti, oč pak se tady perete? Dejte pokoj!«

Obě zvířata spustila se na zemi s odfrknutím nechuti, neboť ani kůň ani mezek nesnesou naslouchati hlasu slona.

»Je to Dvouhonač,« řekl jezdecký kůň. »Ne-mohu ho snést. Po každé straně těla po ocasu, to není v pořádku.«

»Zcela mé mínění,« řekl Billy, tule se ke koni, aby měl společníka. »Jsme si v některých věcech velmi podobní.«

»Myslím, že jsme je zdědili po svých matkách,« řekl kůň; »nestojí za to, abychom se o to hádali. Hi! Dvouhonači, jsi uvázán?«

»Ano!« řekl Dvouhonač a smích mu zněl celým nosem. »Jsem na noc uvázán u kolu. Slyšel jsem, co jste si vy, hoši, povídali. Ale nemějte strach. Nepřijdu tam.«

Voli a velbloud řekli si polohlasem: »Strach z Dvouhonače! Jaký to nesmysl!« A volí pokračovali: »Mrzí nás, že jsi slyšel, ale je to, pravda. Dvouhonači, proč se bojíš děl, když střílejí?«

»Mhm!« řekl Dvouhonač, tře si jednu zadní nohu o druhou právě jako malý hoch, když odřikává básničku.

»Nevím věru, zdali byste rozuměli.«

»Nerozumíme, ale na nás jest, abychom pak táhli děla,« odpověděli volí.

»Vím to a vím, že jste ještě o hodně statečnější nežli si myslíte, že jste. Ale se mnou je to jinak. Kapitán mé batterie nazval mne onehdy pachydermatickým anachronismem.«

»To je, myslím, další nějaký způsob boje, ne?« ptal se Billy, jenž pomalu přicházel opět do své míry.

»Ty ovšem nevíš, co to znamená, ale já vím. To znamená uprostřed a mezi věcmi, a to jest právě tam, kde jsem já. Mohu viděti uvnitř své hlavy, co se stane, když praskne granát; a vy volí nemůžete.«

»Já mohu,« řekl kůň, »alespoň trochu. A zkusím nemyslet na to.«

»Já mohu viděti mnohem více nežli ty a já na to myslím. Víím, že je mne notný kousek, o nějž jest se mi starat, a víím, že nikdo neví, jak mne léčit, když jsem nemocen. Vše, co dovedou, jest, že zarazí mému vůdci plat, dokud se opět neuzdravím, a na svého vůdce se nemohu spolehnout.«

»Ach,« řekl kůň, »tím je vše vysvětleno. Já se na Dicka mohu spolehnout.«

»Mohl bys mi posadit na záda Dicků celý pluk, a přece bych se necítil lépe. Víím právě dost, abych se cítil nevolným a ne dost, abych šel ku předu přes to prese všechno.«

»Tomu nerozumíme,« řekli volí.

»Vím, že ne. Nemluvím také pro vás. Vy nevíte, co je krev.«

»To víme. Je to červená kaše, která se vsákne do země a páchne.«

Jezdecký kůň vyhodil, skočil a zafrkal.

»Nemluvte o tom,« rejd, »cítím ji zrovna, jen na to pomyslím. Budí to ve mně potřebu k prchání – když nemám Dicka na hřbetě.«

»Ale vždyť tu žádná není,« řekl velbloud spolu s oběma voly. »Proč jsi tak hloupý?«

»Je to nepěkná věc,« řekl Billy. »Mně se nechce utíkat, ale nechce se mi o tom slyšet.«

»Tady jsme tedy!« řekl Dvouhonač, mávaje ocasem na vysvětlenou.

»Ovšem. Jsme tady již celou noc,« řekli volí.

Dvouhonač dupl nohou, až železný kruh na ní zazvonil. »Och, nemluvím vůbec s vámi. Nedovedete viděti uvnitř svých hlav.«

»Ne. Vidíme ven z našich čtyř očí,« řekli volí. »Vidíme přímo před sebe.«

»Kdybych to mohl a nic jiného, nebylo by vás vůbec potřebí, abyste tahali těžké dělo. Kdybych byl jako můj

setník – ten dovede vidět věci uvnitř své hlavy, nežli střelba začne a třese se na celém těle, ale ví příliš mnoho, než aby utekl – kdybych byl jako on, mohl bych táhnouti dělo. Ale kdybych byl tak moudrý, nebyl bych vůbec zde. Byl bych králem v lese, jako jsem býval, prospal bych půl dne a koupal bych se, kdybych chtěl. Nevykoupal jsem se pořádně již celý měsíc.«

»To je vše velmi pěkné,« řekl Billy; »ale dáme-li čemu dlouhé jméno, pak jsme to ještě nespravili.«

»Huš!« řekl kůň. »Myslím, že rozumím, co Dvouohonáč myslí.«

»Hned budete rozumět lépe,« řekl Dvouohonáč hněvivě. »Nuž, vysvětlete mně teď, proč se vám nelíbí tohle!«

Spustil zuřivé trubení celou silou své trouby.

»Přestaň s tím,« volali kůň i mezek zároveň, a slyšel jsem zřetelně jejich dupání a chvění.

Sloní trubení je vždy protivno, zvláště za temné noci.

»Nepřestanu,« řekl Dvouohonáč. »Vysvětlí mi to, prosím? Hrrmpfh! Rrrt! Rrrmoh! Rrrhha!« V tom náhle přestal a slyšel jsem, ve tmě slabé kňučení a poznal jsem, že mne Vixen konečně našla. Věděla tak dobře jako já, že je-li na světě něco, čeho se slon bojí i než čehokoliv jiného, je to malý hafající pes i proto stanula, aby zahнала Dvouohonáče mezi jeho kolíky a ňafala kolem jeho obrovských noh. Dvouohonáč funěl a kvičel.

»Jdi pryč, psíčku!« říkal. »Nečuchej okolo kotníků, nebo tě kopnu! Jdi domů, malá štekavá bestie! Och, proč si ji jen někdo nevezme pryč! Může mne každou chvíli kousnout.«

»Mně se zdá,« řekl Billy jízdeckému koni, »že náš přítel Dvouohonáč se bojí lecčehos. No, kdybych měl plné jesle za každého psa, kterého jsem vykopal přes cvičiště, byl bych skoro tak tlustý jako Dvouohonáč.«

Hvízdl jsem a Vixen přiběhla ke mně, všecka zablácená, a lízala mi nos a vyprávěla mi dlouhou povídku, jak se za mnou honila po celém táboře. Neukázal jsem jí nikdy, že rozumím řeči zvířat, neboť by si byla dovolila všelijaké volnosti. A tak jsem si ji zapíal na prsa pod svůj vrchní kabát, a Dvouohonáč si frkal a dupal bručel pro sebe.

»Podivné! Náramně podivné!« rozumoval. »Udržuje se to v naší rodině. Nu, kam to hloupé malé zvíře uteklo?«

Slyšel jsem, jak hmatá chobotem okolo sebe.

»Zdá se, že na nás na všechny něco jiného působí,« řekl pak profukuje si nos. »Nu, vy pánové, jste byli, myslím, poplašeni, když jsem troubil?«

»Ne právě poplašeni,« odvětil kůň, »ale způsobilo mi to pocit, jako bych měl sršně tam, kde by mělo být sedlo. Nezačni zase znovu.«

»A já jsem postrašen malým pejskem a tamhle velbloud se postraší zlými sny v noci.«

»Je velké štěstí pro nás, že nám není všem bojovati stejným způsobem,« řekl jízdecký kůň.

»A já bych rád věděl –« vmísil se mladý mezek, jenž byl tak dlouho z ticha, »já bych rád věděl, proč máme vůbec bojovati.«

»Protože se nám to poručí,« řekl kůň s opovrhlivým odfrknutím.

»Rozkaz!« řekl mezek Billy a jeho zuby cvakly.

»Hukm hai« (je to rozkaz), řekl velbloud kloktavě, a Dvouohonáč a voli opakovali: »Hukm hai!«

»Ano, ale kdo udělá tento rozkaz?« ptal se mezek rekruta.

»Muž, který jde vedle tvé hlavy,« »který ti sedí na zádech,« »který drží provaz od kruhu v nose« – »anebo kroutí tvůj ocas« – řekli Billy, kůň, velbloud a voli, jeden po druhém.

»Ale kdo jim dává rozkazy?«

»To se ale ptáš trochu příliš mnoho, mk díčku,« řekl Billy, »a to je jeden ze způsobů, aby si utržil kopance. Vše, co ti jest činiti, jest, aby poslouchal muže u své hlavy a nekladl žádných otázek.«

»Má pravdu,« řekl Dvouohonáč. »Já nemoh vždy poslechnouti, protože jsem uprostřed mezi věcmi; ale Billy má pravdu. Poslouchej! muže sobě nejbližšího, který dává rozkaz, aneb zarazíte celou batterii a dostanete mimo to výprask.«

Děloví voli vstali k odchodu.

»Nadchází jitro,« řekli. »Vrátíme se ke svému stanovišti. Je pravda, že vidíme jenom ven z našich očí a nejsme velmi chytří; ale přece jsme byli dnes v noci jedinými, kteří nebyli poděšeni. Dobrou noc, vy udatní hrdinové.«

Nikdo neodpověděl a jízdecký kůň řekl, aby změnil směr hovoru:

»Kde je ten malý psík? Pes znamená člověka zde někde v okolí.«

»Zde jsem!« zaštěkla Vixen, »pod dělem u svého muže. Ty velký, klopýtavý, nemotorný velbloude, ty, tys nám porazil stan! Můj muž se velice zlobí.«

»Pfú!« řekli volí. »Je dojista bílý?«

»Toť se ví, že jest!« řekla Vixen. »Což myslíte, že se o mne stará nějaký černý honec volů?«

»Huach! Uach! Of!« řekli volí. »Pojďme rychle pryč!«

Vrhli se ku předu blátem a nějak narazili na voj vozu se střelivem, kde uvázli za jho.

»No, teď jste to dodělali!« řekl Billy klidně. »Nervete se. Jste pěkně pověšeni až do bílého dne. Co u všech všudy máte?«

Volí spustili dlouhý, syčivý bukot, jež vyluzuje indický skot a tlačili, strkali, tahali, a dupali a byli by málem upadli do bláta, bučíce zuřivě.

»Zlomíte si krky, uvidíte,« řekl jízdecký kůň. »Co to jen máte s bílými lidmi. Žiji s nimi dobře.«

»Oni nás – jedí! Tlač!« řekl jeden vůl; jho prasklo s třeskem a oba odkvapili společně.

Nevěděl jsem dříve nikdy, proč se indický dobytek tolik plaší před Angličany. Jíme befsteaky, věc to, které se žádný domorodý honec nedotkne, a dobytku se to ovšem nelíbí.

»Ať mne spráskají mými vlastními sedlovými řetězy,« řekl Billy. »Kdo by si byl pomyslíl, že dva takové veliké kusy jako tito ztratí tak pro nic za nic hlavu?«

»Nemysli na to. Podívám se na toho muže. Většina bílých mužů má různé věci v kapsách, uvidíš,« řekl jízdecký kůň.

»Opustím tě tedy. Nemohu říci, že bych je měl sám příliš rád. A mimo to bílí muži, kteří nemají kde spát, jsou zcela pravděpodobně zloději a já mám na hřbetě notný kousek vládního majetku. Pojď se mnou, mladíčku, vrátíme se na své stanoviště. Dobrou noc, Austrálie! Uvidím tě ráno při defilé, troufám? Dobrou noc, stará otýpko sena! Pokus se ovládati své city, nechtěl bys? Dobrou noc, Dvouhonači! Až půjdeš zítra kolem nás, nezačni vytrubovat. Kazí to naše řady.«

Mezek Billy odešel pohodlným krokem starého venkovana a hlava koníková vsunula se čenichajíc pod můj kabát a já mu dal suchary. A Vixen, která je nejduchaplnějším pejskem, jakého jsem kdy poznal, vyprávěla mu pohádky o celých tuctech koní, které ona a já jsme chovali.

»Přijdu zítra k defilé na svém kozlíku,« řekla. »Kde budeš ty?«

»Na levé straně druhé škadrony. Udávám krok pro celou svou četou, malá lady,« řekl kůň zdvořile. »Teď ale musím nazpět k Dickovi. Můj ocas je plný bláta a bude musit dvě hodiny důkladně pracovat, aby mne upravil k parádě.«

Velká přehlídka všech třiceti tisíc mužů odbývala se odpoledne, a Vixen a já měli jsme pěkné místo těsně u místokrále a emira afganského s jeho vysokým, velkým černým kloboukem z astrachánské vlny a velkou démantovou hvězdou v jeho středu. Prvá část přehlídky děla se za nejkrásnějšího slunečního svitu a pluky šly vlna noh za vlnou, hýbajíce se všechny najednou, a děla všechna v jediné řadě, až se nám zamžily oči. Pak přišla jízda za zvuku krásné jezdecké písně »Bonnie Dundee« a Vixen na kozlíku stříhala ušima. Druhá škadrona hulánů hnala se kolem a tu byl náš známý oř, s ocasem jako předené hedvábí, s hlavou vtaženou k prsům, jedno ucho ku předu, druhé nazpět, udávaje krok pro celou škadronu a klada nohy tak mírně a hladce, jakoby dle zvuků valčíku. Pak přišla těžká děla a viděl jsem Dvouhonače a jiné dva slony zapražené za sebou ku čtyřicetilibernímu oblehacímu dělu, za nímž kráčela řada dvaceti párů jhem sepiatých volů. Sedmý pár měl nové jho a oba vypadali trochu ztrnule a znaveně. Naposledy přišla šroubovací děla a mezek Billy se nesl, jako by byl velitelem všeho vojska a jeho postroj byl naolejován a vyleštěn, až se blýskal. Provolal jsem po tichu hurrá Billymu mezkovi, ale on se neobrátil ani v právo ani v levo.

Pak počal opět déšť a bylo na chvíli příliš zamženo, než aby bylo viděti, co vojsko dělá. Udělali veliký půlkruh

rovinou a rozcházeli se v jedinou řadu. Tato řada rostla a rostla, až byla dlouhá tři míle od konce ke konci – jediná pevná zeď mužů, koňů a děl. A pak vyrazila v před přímo proti místokráli a emirovi a jak se blížila, počala se země třásti jako paluba parníku, jsou-li stroje spuštěny na rychlo.

Kdo jste při tom nebyli, nemůžete si představit, jak hrozným dojmem na diváka působí toto stálé blížení se vojska, i když ví, že jest to jen pouhá přehlídka. Pohleděl jsem na emira. Až dosud neukázal ani stínek údivu anebo čehokoliv jiného; ale teď se jeho oči počaly šířiti a šířiti – uchopil uzdu svého koně a ohlédl se za sebe. Minutku to vypadalo, jako by chtěl vytrhnouti meč a prosekati si cestu anglickými muži a paními v kočárech za jeho zády. Tu však pochod vojů náhle zarazil – celá řada pozdravila a třicet hudebních sborů spustilo současně – byl to konec přehlídky a pluky odcházely opět deštěm do svých ležení.

Slyšel jsem starého šedivého, dlouh vlasého středoasijského náčelníka, jenž přišel s emirem, jak se ptá domorodého důstojníka:

»Nuže, jakým způsobem byla tato divuplná věc vykonána?«

A důstojník odpověděl: »Byl dán rozkaz a všichni poslechli.«

»Ale což jsou tato zvířata tak moudrá jako lidé?« ptal se náčelník.

»Poslouchají jako lidé. Mezek, kůň, slon anebo vůl, každý poslouchá svého vůdce, a vůdce svého poddůstojníka, tento poručíka, poručík setníka, setník majora, major plukovníka, plukovník brigádníka, jenž velí třem plukům, brigádník generála, který poslouchá místokrále, jenž je sluhou císařovny. Tak se to děje.«

»Chtěl bych, aby tomu tak bylo v Afganistanu!« řekl náčelník; »neboť tam posloucháme každý jen svou vlastní vůli.«

»A z toho důvodu,« odpověděl domorodý důstojník, krouťe si kníry, »váš emir, jehož neposloucháte, musí přijíti sem a přijímati rozkazy od našeho místokrále.«

Parádní zpěv vojenských zvířat

Sloni od dělové čety.

My propůjčili Alexandru sílu Herkula
a zdatnost velikou, kterou naše noha proslula.
Šij k službě skloněna, nepřijde volnost zpět,
teď z cesty četě, jež má deset stop –
řad, jenž má liber čtyřicet!

Děloví volí.

To rekové jsou, již se kulím vyhýbají,
je ihned rozvrátí vše, o prachu co znají!
my vejdem v činnost pak, dál děla tíhnou v před.
Hoj, z cesty ustupte jhu čtyř dvaceti,
řad, jenž má liber čtyřicet!

Komisní velbloudi.

Zpěv neznám je, zvláštní pro velbloudů rod,
jenž k rychlejším pohybům zval by jich chod.
Však každý náš krk trombon huňatý jest,
trá, tatata, trombon krk huňatý jest,
a to právě zpěv je pro zdar našich cest.
Dál nepůjdu teď, – až zas bude mi vhod!

Nuž, rcete to dále do ostatních řad!
Hle, někomu náklad teď se hřbetu spad!
Tak mne se to statí, jak byl bych, oh, rád!
Spád' do cesty náklad teď někomu, hle,
zdar, hurrá buď zastávce nenadálé!
Urr! Gurrhf Grr! Arrt!
Však někdo to odnes teď, hle!

Jízdečtíkoně.

U znamení, které na mých zádech vpálené je,
hulán, husar, dragoun píseň svoji pěje.
Milejší než „voda“ a též mdlejší než „stáje“
Dundee-Bonnie mi jezdců písnička je.

Tož nás řádně nakrmte a obsluhu nám dejte,
dobrymi a statnými nás jezdci osedlejte,
osedlané do kolon nás vřadte ve Škadroně,
k Bonnie-Dundee vizte cestu válečného koně!

Mezci od šroubových děl.

Na vrch kopce když jsem se soudruhy vylézal,
ztratila se cesta, my však přece šli jsme dál.
Umíme my všude šplhat a se všude obrátit,
pro dvě noh kde není místa, tam je sladko pro nás dlít.

Zdar vždy kyne seržantu, jenž dle nás cestu hledá,
za to, břímě naložit kdo nezná, tomu běda!
Umíme my všude šplhat a se obrátit,
nohám dvěma kde stát nelze, tam je sladko pro nás dlít.

Všechna zvířata společně.

Zrozeni jsme táborem,
každý slouží v dílu svém,
jha a bodáků jsme děti,
sedel, stezek, nákladů.
Pojďte na nás pohleděti,
prohýbanou na řadu,
kterak valí se proud v dálky,
vykračuje si v hřmot války!

Při tom lidé, kteří s námi spějí,
mlčky, znaveni mdle v dálky pohlízejí,
říci nemohou, proč v práci bědné
trpí jak my v pochodu den ze dne!

